

ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

ศิลปนิพนธ์เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์
พฤษภาคม 2561
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยจฬนเรศวร

TRACE OF BELIEVE AND FAITH IN BUDDHISM

**A Thesis Submitted to the Graduate School of Naresuan University
in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree in of Bachelor of Fine and Applied Arts
Program in Visual Art Design
May 2018
Copyright 2018 by Naresuan University**

คณะกรรมการสอบศิลปนิพนธ์ได้พิจารณาศิลปนิพนธ์ เรื่อง "ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา" ของ นางสาวพรแก้ว อ่อนน้อย เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย มาอ่อน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร. ทวีรัศมี พรหมรัตน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาคม ทองโป้ง)

.....กรรมการ
(อาจารย์ฐิติ สมบูรณ์เอนก)

.....กรรมการ
(อาจารย์ลัดดา วงศ์สวัสดิ์)

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันต์ จันทร์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2561

ประกาศคุณูปการ

ศิลปินพันธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือ และให้แนะนำในปรึกษาได้อย่างดียิ่ง จากบุคคลผู้เปี่ยมด้วยความอนุเคราะห์จาก ผศ.ดร.ทวีร์ศรัณย์ พรหมรัตน์ ประธานที่ปรึกษา ศิลปินพันธ์ ผศ.สุรชาติ เกษประสิทธิ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาศิลปินพันธ์ และกรรมการ ผศ.สมหมาย มาอ่อน ผศ.อาคม ทองโปร่ง อาจารย์ฐิติ สมบูรณ์เอนก และอาจารย์ลัคนา วงศ์สวัสดิ์ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์สาขาออกแบบทัศนศิลป์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อพรพนม อ่อนน้อย และคุณแม่วาร์ณัญญ์ อ่อนน้อย ผู้ให้กำเนิด และอบรมสั่งสอน เลี้ยงดูข้าพเจ้าจนเติบโตใหญ่ สอนให้รู้จักรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และคอยสนับสนุนการดำเนินงาน ทั้งให้คำปรึกษาและดูแลงบประมาณให้เพียงพอต่อการทำศิลปินพันธ์ได้อย่างราบรื่น และยังเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตสาขาออกแบบทัศนศิลป์ทุกท่าน ที่ใช้ชีวิตพร้อมเรียนกันมา มีมิตรภาพที่ดีต่อกัน และอยู่เคียงข้างกันเสมอมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่มีความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งข้าพเจ้าไม่สามารถกล่าวนามได้ในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

พรแก้ว อ่อนน้อย

ชื่อเรื่อง	ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา
ผู้วิจัย	นางสาวพรแก้ว อ่อนน้อย
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ทวีรัศมี พรหมรัตน์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์
ประเภทสารนิพนธ์	ศิลปนิพนธ์ ศป.บ. สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2561
คำสำคัญ	ร่องรอย,ความเชื่อ,ความศรัทธา

บทคัดย่อ

ศิลปนิพนธ์ เรื่อง ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา นี้ เป็นกระบวนการวิจัยแบบสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สร้างสรรค์เกิดการเรียนรู้และเข้าใจกระบวนการ ขั้นตอน ของการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ในการถ่ายทอดเรื่องราวที่สะท้อนถึงร่องรอยของความเชื่อ ความศรัทธาที่เกิดจากการกระทำของผู้ที่มีจิตใจเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาในรูปแบบงานจิตรกรรม ที่นำเสนอองค์ประกอบที่แสดงเรื่องราวอันแฝงความหมายของความเชื่อที่ในพุทธศาสนา โดยร่องรอยเหล่านั้นเกิดการกระทำซ้ำๆ เรื่อยๆจนเกิดการทับถม รวมถึงระยะเวลาที่ผ่านไปทำให้เกิดเป็นร่องรอยต่างๆที่ปรากฏให้เห็นเป็นสัญลักษณ์ของความศรัทธา ในเชิงบวกอย่างเป็นเอกภาพ จำนวน 6 ผลงาน ด้วยการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ประกอบกับประสบการณ์ในการใช้ทักษะฝีมือที่มีความชำนาญด้านการสร้างสรรค์งานศิลปะ ด้วยกลวิธีสีน้ำมันบนผ้าใบ ผลงานศิลปะชุดนี้จึงแสดงความงามทางสุนทรียภาพ มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันของทัศนธาตุประกอบกับการจัดองค์ประกอบที่เหมาะสมจึงมีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งอารมณ์ความรู้สึกและความงาม โดยใช้พื้นผิว ศาสนวัตถุ ฯ เป็นสัญลักษณ์แสดงอัตลักษณ์ของผู้สร้างสรรค์ ทั้งนี้ยังช่วยตระหนักถึงคุณค่า และเป็นเสมือนเครื่องเตือนใจในการดำรงชีวิต

Title	Trace of believe and faith in Buddhism
Author	Pornkaew Onnoi
Advisor	Assist.Prof.Dr. Thaveerat phromrat
Co - Advisor	Assist.Prof. Surachat kesprasit
Academic Paper	Thesis B.F.A. in Visual Art Design, Naresuan University, 2018
Keywords	Trace,Believe,Faith

ABSTRACT

Thesis about trace of believe and faith in Buddhism. The research process is a creative visual arts. The purpose is to show the traces which mean some textures that appear on the surface of Buddhism symbols cause of believer who have faith in Buddhism make it up everyday, again and again, repeat the direction for long time in positive way of six artworks with the operating system. The experience in the craft skills that have expertise in the creative arts. Oil on canvas with finesse Art collection reflects the aesthetic sensations and beauty. The content of the harmonization of the visual elements was to take the appropriate elements so there is a language of sensation and beauty, textures and Buddhism symbol is a symbol of identity of the creator. It also helps to realize the value of Buddhism and remind in our life.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	6
2 ที่มาของแนวความคิดการสร้างสรรค์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง....	7
อิทธิพลและความบันเทิงจากประสบการณ์.....	8
อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิทางศิลปะ.....	9
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน.....	12
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานของศิลปินไทย.....	18
แนวคิดในการสร้างสรรค์.....	20
ความหมายของศิลปะในทัศนคติของผู้สร้างสรรค์.....	20
ศิลปะตามจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์.....	21
รูปแบบในการสร้างสรรค์.....	22
สรุปการค้นคว้ารวบรวมข้อมูล.....	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	กระบวนการและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์..... 24
	กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์..... 24
	การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์..... 24
	ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์..... 26
	ขั้นตอนและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์..... 31
4	การรายงานผลและการวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์... 66
	การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์..... 67
	การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1..... 67
	การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2..... 78
	การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3..... 90
	การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4..... 102
	การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 5..... 113
	การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 6..... 125
5	บทสรุป..... 136
	สรุปผลการวิจัย..... 136
	ประโยชน์ที่ได้รับ..... 138
	ข้อเสนอแนะ..... 138

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรมและอ้างอิง.....	139
ประวัติผู้สร้างสรรค์.....	141

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	ศาสนสถาน (วัด).....	8
2	อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	10
3	อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	11
4	อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน.....	13
5	อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน.....	14
6	อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน.....	15
7	อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน.....	16
8	อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน.....	17
9	อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินไทย.....	18
10	อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินไทย.....	19
11	การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ภาพที่ 1.....	25
12	การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ภาพที่ 2.....	26
13	แผนผังองค์ประกอบของศิลปะ.....	27
14	วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับปฏิบัติงานสร้างสรรค์.....	32
15	ข้อมูลภาพถ่ายในการทำภาพร่างผลงานศิลปินนิพนธ์.....	33
16	ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปินนิพนธ์ขั้นที่ 1.....	34
17	ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปินนิพนธ์ขั้นที่ 1.....	35
18	ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปินนิพนธ์ขั้นที่ 1.....	35
19	ขั้นตอนการเตรียมพื้น เพื่อให้ให้ง่ายสำหรับในขั้นตอนการลงสี และร่างภาพด้วยดินสอผลงานศิลปินนิพนธ์ขั้นที่ 1.....	36
20	ขั้นตอนการลงสีจากหลัง และลงสีพื้นหน้าพระผลงานศิลปินนิพนธ์ขั้นที่ 1...	36
21	ขั้นตอนการปิดแผ่นทองคำเปลวผลงานศิลปินนิพนธ์ขั้นที่ 1.....	37

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ		หน้า
22	ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วนตามภาพร่าง ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 1.....	37
23	ผลงานศิลปนิพนธ์.....	38
24	ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 2.....	39
25	ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 2.....	40
26	ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 2.....	40
27	ขั้นตอนการเตรียมพื้น เพื่อให้แห้งสำหรับในขั้นตอนการลงสี และร่างภาพด้วยดินสอ.....	41
28	ขั้นตอนการลงสีฉากหลัง และลงสีพื้นหน้าพระและสัตว์.....	42
29	ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วนตามภาพร่างผลงาน.....	43
30	ผลงานศิลปนิพนธ์.....	44
31	ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 3.....	45
32	ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 3.....	46
33	ขั้นตอนการเตรียมพื้น เพื่อให้แห้งสำหรับในขั้นตอนการลงสี และร่างภาพด้วยดินสอ.....	46
34	ขั้นตอนการลงสีโดยรวม ก่อนเก็บรายละเอียด.....	47
35	ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วนตามภาพร่างผลงาน.....	48
36	ผลงานศิลปนิพนธ์.....	49

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
37	ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 4..... 50
38	ขั้นตอนการเตรียมพื้นที่ เพื่อให้ห้องสำหรับในขั้นตอนการลงสี และร่างภาพด้วยดินสอ..... 51
39	ขั้นตอนการลงสีของแสงเงา ก่อนเก็บรายละเอียด..... 52
40	ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วนตามภาพร่างผลงาน..... 53
41	ผลงานศิลปนิพนธ์..... 54
42	ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 5..... 55
43	ขั้นตอนการเตรียมพื้นที่ เพื่อให้ห้องสำหรับในขั้นตอนการลงสี และร่างภาพด้วยดินสอ..... 56
44	ขั้นตอนการลงสีโดยรวม ก่อนเก็บรายละเอียด..... 57
45	ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วนตามภาพร่างผลงาน..... 58
46	ผลงานศิลปนิพนธ์..... 59
47	ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 6..... 60
48	ขั้นตอนการเตรียมพื้นที่ เพื่อให้ห้องสำหรับในขั้นตอนการลงสี..... 61
49	ขั้นตอนการร่างภาพด้วยดินสอ..... 62
50	ขั้นตอนการลงสีโดยรวม ก่อนเก็บรายละเอียด..... 63
51	ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วนตามภาพร่างผลงาน..... 64

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ		หน้า
52	ผลงานศิลปนิพนธ์.....	65
53	แผนผังแสดงการวิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์.....	66
54	การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์.....	67
55	ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	68
56	ภาพแสดงสีวรรณะร้อน สีวรรณะเย็น.....	70
57	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	71
58	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	72
59	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	72
60	การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	74
61	ตารางแสดงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	76
62	การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์.....	78
63	ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	79
64	ภาพแสดงสีวรรณะร้อน สีวรรณะเย็น.....	81
65	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	82

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
66 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	83
67 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2...	84
68 การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	86
69 ตารางแสดงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	88
70 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์.....	90
71 ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	91
72 ภาพแสดงสีวรรณะร้อน สีวรรณะเย็น.....	93
73 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้นศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	94
74 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	95
75 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3..	96
76 การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	98
77 ตารางแสดงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	100
78 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์.....	102
79 ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 4.....	103

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพ		หน้า
80	ภาพแสดงสีวรรณะเย็น.....	104
81	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4.....	105
82	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4.....	106
83	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4...	107
84	การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4.....	109
85	ตารางแสดงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4.....	111
86	การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์.....	113
87	ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 5.....	114
88	ภาพแสดงสีวรรณะร้อน สีวรรณะเย็น.....	116
89	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 5.....	117
90	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 5.....	118
91	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 5..	119
92	การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 5.....	121

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ		หน้า
93	ตารางแสดงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 5.....	123
94	การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์.....	125
95	ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 6.....	126
96	ภาพแสดงสีวรรณะร้อน สีวรรณะเย็น.....	128
97	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 6.....	129
98	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 6.....	130
99	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 6....	131
100	การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 6.....	133
101	ตารางแสดงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 6.....	135

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศาสนาเป็นสถาบันที่ควบคู่กับสังคมมนุษย์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นชนชาติหรือสังคมใด ศาสนาจะเป็นเสมือนเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ มีหลักธรรมคำสั่งสอนที่มุ่งหมายให้คนในสังคมเป็นคนดี เป็นแนวทางในการดำรงชีวิต อีกทั้งยังมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรมทางการปกครอง ศิลปกรรม วรรณกรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี ฯ

ประเทศไทยมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ซึ่งอยู่คู่กับคนไทยมาเป็นเวลายาวนาน เป็นเหมือนส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต โดยมีวัดเป็นศาสนสถาน และส่วนสังฆาวาส จะเป็นกุฏิสงฆ์สำหรับพระภิกษุสามเณรจำพรรษา ในสมัยก่อนเนื่องจากยังไม่มีการศึกษาชั้น วัดจึงเป็นที่เรียนรู้ตำราของคนในชุมชน เพื่อศึกษาหาความรู้ โดยมีพระภิกษุสงฆ์ เป็นผู้สอนบทเรียนต่างๆ วัดยังเป็นศูนย์รวมของคนในชุมชนมาพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และทำพิธีกรรมทางศาสนาในวันสำคัญต่างๆ โดยศาสนพิธีมีขึ้นเพื่อเป็นแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติของพุทธศาสนิกชน เพื่อแสดงออกถึงความเชื่อทางพุทธศาสนา และเนื่องจากหลักธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นความจริง มีเหตุและมีผล ทำให้ชาวพุทธยึดหลักธรรมคำสั่งสอนเป็นที่ตั้งในการดำเนินชีวิต ก่อให้เกิดความเลื่อมใส และศรัทธาในพระพุทธศาสนาขึ้น จึงเกิดความเชื่อต่างๆ ที่เชื่อกันว่าหากกระทำสิ่งนั้นแล้ว จะได้อานิสงค์ ผลบุญ เช่น การทำบุญ การปิดแผ่นทองคำเปลว การสร้างวัด การหล่อพระ การถวายสังฆทาน การสร้างพุทธศิลป์ ฯ ซึ่งส่วนหนึ่งของพุทธศิลป์เหล่านี้ได้สะท้อนความเป็นอยู่ ศรัทธาความเชื่อของคนที่มีต่อพระพุทธศาสนา ทั้งรูปแบบศิลปกรรมที่อ่อนช้อยงดงามทางสุนทรียศาสตร์ ปริมาณในการสร้าง รวมทั้งขนาดที่พบ บางยุคสมัยมีการสร้างพระพุทธรูปจำนวนมากหรือมีขนาดใหญ่โต เหล่านี้ย่อมแสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองทางศิลปกรรมและความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมืองด้วยเช่นกัน สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ชาวพุทธได้กระทำสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน โดยในพิธีกรรมทางศาสนาจะมีพระพุทธรูป ซึ่งเป็นรูปเคารพที่สร้างขึ้นแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อกราบไหว้บูชา และเมื่อเวลาล่วงไป เกิดพิธีกรรมขึ้นหลายครั้งรวมทั้งการรตน้ำ การปิดแผ่นทองคำเปลว และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ จึงทำให้เกิดร่องรอยบางอย่างขึ้นบนองค์พระพุทธรูป ร่องรอยของความผุพัง การกร่อน การถูกกัดเซาะ การปิดแผ่นทองคำเปลว ฯ ร่องรอยเหล่านี้ล้วนเกิดจากการกระทำของพุทธศาสนิกชน ที่เชื่อ เลื่อมใสศรัทธา ในพระพุทธศาสนา แม้ว่าพระพุทธรูปจะเป็นเสมือนองค์แทนของพระพุทธเจ้า ที่

เปรียบเหมือนสัญลักษณ์ของพุทธศาสนา แต่ก็ยังมีศาสนสถาน ธรรมจักร สถูปเจดีย์ ฯ ก็มีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความศรัทธา ในศาสนาพุทธเช่นเดียวกัน

ผู้สร้างสรรค์เป็นหนึ่งในพุทธศาสนิกชน ในวัยเยาว์ได้มีโอกาสติดตามบิดามารดาไปทำบุญที่วัด และยังมีปู่และย่าซึ่งเป็นผู้ที่มีความชื่นชอบในการปฏิบัติธรรม ในวันพระปู่ของผู้สร้างสรรค์จะเป็นผู้นำในการสวดมนต์และทำพิธีต่างๆ ซึ่งท่านทั้งสองเป็นเสมือนบุคคลตัวอย่างสำหรับผู้สร้างสรรค์ และด้วยความชื่นชอบในศิลปะไทย ในบางโอกาสผู้สร้างสรรค์จะไปวัด เนื่องจากว่าวัดเป็นสถานที่ที่สงบ มีกลิ่นไอของความเชื่อความศรัทธา ศิลปกรรม และสถาปัตยกรรมไทย ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความสงบ และหลงใหลไปกับสภาพแวดล้อม จนกระทั่งผู้สร้างสรรค์ได้สังเกตเห็นพระพุทธรูปที่ถูกปิดด้วยแผ่นทองคำเปลวเต็มองค์ รอยร่องของการถูกใช้งานของสถาปัตยกรรม รอยร่องของพิธีกรรม ที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ในอดีต ที่ล้วนเกิดจากพุทธศาสนิกชน ผู้มีความเชื่อ ความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ได้เข้ามากราบไหว้ ทำศาสนพิธีต่างๆ อีกทั้งยังเป็นเครื่องเตือนใจในยามที่มีผิดมนและในปัจจุบัน ได้มีผู้แสวงหาผลประโยชน์ โดยการปลอมเป็นสาวกของพระพุทธเจ้า เผยแพร่ศาสนาในรูปของพระสงฆ์หรือนักบุญ เพื่อหวังผลประโยชน์ในทางมิชอบ ทำให้ครั้งหนึ่ง ผู้สร้างสรรค์เกิดทัศนคติในแง่ลบต่อศาสนา จึงได้พูดคุยกับบิดาถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจนทำให้รู้ว่า สิ่งที่ทำให้เกิดความเลื่อมใส เกิดจากตัวของบุคคล มิได้เกี่ยวข้องกับศาสนาแต่อย่างใด เพราะศาสนาคือความดีงาม สอนให้คิดดี ทำดี ซึ่งหมายความว่า ศาสนาไม่ได้เลื่อม จะมีแต่คนที่นำไปใช้ในทางที่ผิดเท่านั้นที่เลื่อม ดังนั้นไม่ว่าจะมีปัจจัยใดๆเข้ามา ความดีงามของพระพุทธศาสนาก็ยังคงอยู่ ความเชื่อ ความศรัทธา ไม่เลื่อมสลาย

ดังนั้นผู้สร้างสรรค์จึงได้นำแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ประเภทจิตรกรรม ลักษณะรูปธรรม(Realistic) เพื่อสื่อถึงร่องรอยที่เกิดจากการกระทำของพุทธศาสนิกชนที่เกิดจากความเชื่อ ความศรัทธา ที่มีต่อพระพุทธศาสนา มาเป็นเวลายาวนาน เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจว่าแม้กาลเวลาผ่านศาสนสาวก ศาสนวัตตุ และศาสนสถาน จะผุพัง แต่ความเชื่อและความศรัทธายังคงอยู่ โดยผ่านทัศนะแนวความคิดที่ว่าศิลปะเป็นภาษาแห่งความรู้สึก และศิลปะเป็นภาษาแห่งความงามที่มีเอกลักษณ์และสุนทรีย์ภาพการแสดงออกเฉพาะตน

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาเนื้อหา ความเชื่อความศรัทธาที่ปรากฏในรูปเคารพทางพุทธศาสนา
2. พัฒนาลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์จากการสังเคราะห์รูปเคารพทางพุทธศาสนา
3. จัดแสดงผลงานสร้างสรรค์เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน

ขอบเขตการวิจัย

การสร้างสรรค้ผลงานนั้นมีความละเอียดอ่อนตามกระบวนการสร้างสรรค์อย่างมีขั้นตอน เพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์และเกิดคุณค่าทางสุนทรีย์ภาพ จึงต้องอาศัยขอบเขตของการสร้างสรรค์ดังนี้

1. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา เป็นการนำเสนอองค์ประกอบที่แสดงเรื่องราวอันแฝงความหมายที่เป็นนามธรรมของความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธรศาสนา ผ่านร่องรอยที่ปรากฏขึ้นบนสิ่งที่คุณสร้างสรรค้นำมาเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงศาสนาพุทธ โดยร่องรอยที่เกิดขึ้นเหล่านั้นเกิดจากผู้เลื่อมใสในพระพุทธรศาสนา อย่างเป็นเอกภาพในเชิงบวก
2. ขอบเขตทางด้านรูปแบบ คือส่วนที่คุณสร้างสรรค้ผลงานทัศนศิลป์ ประเภทจิตรกรรมบนระนาบ 2 มิติ แบบลวงตา 3 มิติ ในลักษณะแบบ รูปธรรมที่สะท้อนเนื้อหาร่องรอยจากรูปทรงที่เป็นสัญลักษณ์ทางพุทธศาสนา
3. ขอบเขตกระบวนการสร้างสรรค์ กลวิธีที่ใช้ คือสีน้ำมันบนผ้าใบแคนวาสเป็นหลักในการสร้างสรรค์งาน เพราะมีคุณสมบัติที่แห้งช้าทำให้สามารถเขียนภาพและเก็บรายละเอียดในผลงานได้ดีตามความต้องการ โดยเน้นให้เห็นเอกลักษณ์ในความสามารถเฉพาะตัวมาสร้างให้เกิดองค์ประกอบที่แสดงการถ่ายทอดความนัยที่ซ่อนเร้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ร่องรอย (Trace) หมายถึง สิ่งที่ปรากฏบนรูปเคารพทางศาสนาที่ผ่านกาลเวลามาระยะหนึ่งจนเกิดร่องรอยพื้นผิว

ความเชื่อ (Believe) หมายถึง การยอมรับว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความจริง หรือมีการดำรงอยู่จริง โดยอาศัยประสบการณ์ตรง การได้รตรอง หรือการอนุมาน

ความศรัทธา (Faith) หมายถึง ความเชื่อ ความเลื่อมใส

กรอบแนวคิดในการวิจัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลจากหนังสือตำราเอกสารทางวิชาการอันเป็นข้อมูลเบื้องต้นและที่มาของกลวิธีในการสร้างสรรค์ดังต่อไปนี้

หนังสือองค์ประกอบศิลปะ ผู้แต่ง ชะลูด นิยมเสมอ

2. ข้อมูลภาพถ่ายจากวัตถุ สิ่งของ และสถานที่จริง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดหัวข้อที่ตนเองสนใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์
2. ดำเนินรวบรวมข้อมูลและภาพต่างๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะและเรื่องราวที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นข้อมูลจริง และจากหนังสือสิ่งพิมพ์ วารสาร รวมทั้งสื่ออินเทอร์เน็ต
3. จัดทำภาพแบบร่าง(sketch)ผลงานศิลปะ เพื่อศึกษาและค้นหารูปร่างรูปทรงและพัฒนาองค์ประกอบของศิลปะที่เหมาะสม
4. ทดลองกระบวนการกลวิธี (Technique) ในการสร้างสรรค์ภาพผลงานเพื่อหาอัตลักษณ์ รูปแบบเฉพาะให้แก่ตนเอง
5. นำภาพแบบร่างและกลวิธีที่ได้ทดลองทำขึ้นนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับคำแนะนำ วิพากษ์วิจารณ์
6. นำคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาภาพแบบร่าง (Sketch) ผลงานศิลปะนั้น ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
7. เตรียมอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ ได้แก่ เฟรมผ้าใบ สีน้ำมัน น้ำมันลินซีด พู่กัน ผ้าเช็ดสี แผ่นทองคำเปลว ฯ
8. ขยายภาพแบบร่าง (sketch)ผลงานศิลปะ ลงบนเฟรมผ้าใบและเขียน ระบายสีตามที่ได้ทำภาพแบบร่างเอาไว้
9. นำเสนอผลงานที่สำเร็จให้คณาจารย์ประเมินคุณค่า วิพากษ์วิจารณ์และนำคำแนะนำมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผลงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

10. ดำเนินบันทึกกระบวนการ ขั้นตอน กลวิธี ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อนำมาแก้ไขและปรับปรุงคุณภาพผลงานศิลปะต่อไป

วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1.เฟรมผ้าใบแคนวาส

2.กาดผสมสี

3.พู่กัน

4.ถังใส่น้ำ

5.ผ้าสำหรับเช็ดพู่กัน

6.สีน้ำมันพืช (สำหรับล้างพู่กัน)

7.ลินซีด(linseed)

9.น้ำยาล้างจาน (สำหรับล้างพู่กัน)

10.เกรียงผสมสี

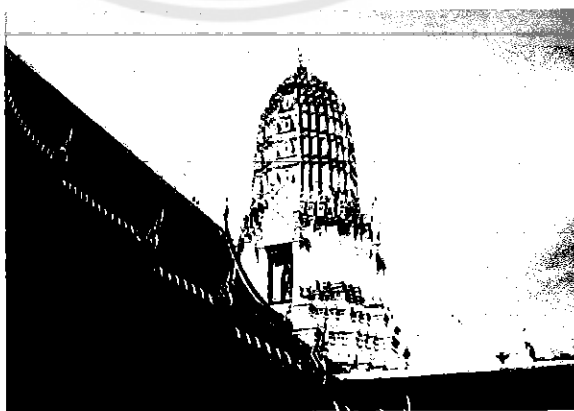
บทที่ 2

ที่มาของแนวความคิดการสร้างสรรค์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ เรื่อง ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ใน พระพุทธศาสนา(Trace of believe and faith in Buddhism) ชุดนี้ เป็นกระบวนการวิจัยแบบ สร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์ ที่มีกระบวนการแบบในประเพณีจิตรกรรม(painting) ฉะนั้น เอกสาร ข้อมูล จึง มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่ผู้สร้างสรรค์ต้องค้นคว้าและศึกษาทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นพื้นฐาน เป็นความบังนดาลใจ ส่งเสริมและให้อิทธิพล ต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ ใน การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องราวของร่องรอยที่เกิดจาก ความเชื่อ ความศรัทธาของผู้ที่มีความเลื่อมใสในพุทธศาสนา โดยร่องรอยเหล่านั้นเกิดจากพิธีกรรม ทางศาสนา การกราบไหว้เคารพบูชา เกิดความเชื่อที่เชื่อกันว่าหากทำแล้วจะได้ผลบุญกุศลที่ มหาศาล ทั้งนี้ยังรวมไปถึงการสร้างวัดสร้างโบสถ์ การหล่อพระพุทธรูปอีกด้วย และเนื่องด้วย ศาสนาพุทธเกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลานับพันๆปี ทำให้เกิดผู้เลื่อมใสศรัทธาเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึง ทำให้เกิดร่องรอยจำนวนมากให้เห็นเป็นสัญลักษณ์แห่งความเชื่อโดยผ่านกาลเวลายาวนาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะร่องรอยเหล่านั้นจะขาดความสมบูรณ์ ผู้ฟัง สึกกร่อน และด้วย สถานการณ์ในปัจจุบันได้มีได้มีผู้แสวงหาผลประโยชน์ โดยการปลอมเป็นสาวกของพระพุทธเจ้า เผยแพร่ศาสนาในรูปของพระสงฆ์หรือนักบุญ เพื่อหวังผลประโยชน์ในทางมิชอบ อาจจะทำให้เกิด ทัศนคติในแง่ลบต่อศาสนาขึ้นได้ ผู้สร้างสรรค์จึงมีความประสงค์ที่จะสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ขึ้นเพื่อ เป็นเครื่องเตือนใจว่าแม้กาลเวลาผ่านศาสนสาวก ศาสนวัตถุ และศาสนสถาน จะผู้ฟัง แต่ความ เชื่อและความศรัทธายังคงอยู่ ทำให้เกิดแรงผลักดันในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด "ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา" โดยผลงานแต่ละชิ้นจะใช้สีเป็นทัศนธาตุ ที่สำคัญในการแสดงออกเพื่อตอบสนองความรู้สึกบนงานจิตรกรรม และมีทัศนธาตุอื่นๆเช่น รูปทรง มาถ่ายทอดอัตลักษณ์เฉพาะตนของผู้สร้างสรรค์ประกอบกับรูปทรงของวัตถุในเชิงสัญลักษณ์ ที่ แฝงความหมายอันมีนัยซ่อนเร้นในเชิงบวก อย่างมีคุณค่าทางสุนทรียภาพ

อิทธิพลและความบันเทิงจากประสบการณ์

ผู้สร้างสรรคเป็นหนึ่งในพุทธศาสนิกชน ในวัยเยาว์ได้มีโอกาสติดตามบิดามารดาไปทำบุญที่วัด และยังมีปู่และย่าซึ่งเป็นผู้ที่มีความชื่นชอบในการปฏิบัติธรรม ในวันพระปู่ของผู้สร้างสรรคจะเป็นผู้นำในการสวดมนต์และทำพิธีต่างๆ ซึ่งท่านทั้งสองเป็นเสมือนบุคคลตัวอย่างสำหรับผู้สร้างสรรคและด้วยความชื่นชอบในศิลปะ ในบางโอกาสผู้สร้างสรรคจะไปวัดเนื่องจากว่าวัดเป็นสถานที่ที่สงบมีกลิ่นไอของความเชื่อความศรัทธา ศิลปกรรม และสถาปัตยกรรมไทย ทำให้ผู้สร้างสรรคเกิดความสงบ และหลงใหลไปกับสภาพแวดล้อม จนกระทั่งผู้สร้างสรรคได้สังเกตเห็นพระพุทธรูปที่ถูกปิดด้วยแผ่นทองคำเปลวเต็มองค์ รอยร่องของการถูกใช้งานของสถาปัตยกรรม รอยร่องของพิธีกรรม ที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ในอดีต ที่ล้วนเกิดจากพุทธศาสนิกชน ผู้มีความเชื่อ ความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ได้เข้ามากราบไหว้ ทำศาสนพิธีต่างๆ อีกทั้งยังเป็นเครื่องเตือนใจในยามที่มีดมน และในปัจจุบัน ได้มีผู้แสวงหาผลประโยชน์ โดยการปลอมเป็นสาวกของพระพุทธเจ้า เผยแพร่ศาสนาในรูปของพระสงฆ์หรือนักบุญ เพื่อหวังผลประโยชน์ในทางมิชอบ ทำให้ครั้งหนึ่ง ผู้สร้างสรรคเกิดทัศนคติในแง่ลบต่อศาสนา จึงได้พูดคุยกับบิดาถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจนทำให้รู้ว่า สิ่งที่ทำให้เกิดความเลื่อมใส เกิดจากตัวของบุคคล มิได้เกี่ยวข้องกับศาสนาแต่อย่างใด เพราะศาสนาคือความดีงาม สอนให้คิดดี ทำดี ซึ่งหมายความว่า ศาสนาไม่ได้เลื่อม จะมีแต่คนที่นำไปใช้ในทางที่ผิดเท่านั้นที่เลื่อม ดังนั้นไม่ว่าจะมีปัจจัยใดๆเข้ามา ความดีงามของพระพุทธศาสนาก็ยังคงอยู่ ความเชื่อ ความศรัทธา ไม่เลื่อมสลาย

ภาพประกอบที่ 1 ศาสนสถาน (วัด)

อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิทางศิลปะ

1. จิตรกรรมไทยแบบประเพณี (Thai Traditional Painting)

เป็นศิลปะที่มีความประณีตสวยงามแสดงความรู้สึกรู้สึกชีวิตจิตใจและความเป็นไทยที่มีความอ่อนโยนละมุนละไม สร้างสรรค์สืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนได้ลักษณะประจำชาติ มีลักษณะและรูปแบบพิเศษนิยมเขียนบนฝาผนังภายในอาคารที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา และอาคารที่เกี่ยวข้องกับบุคคลชั้นสูงเช่น โบสถ์ วิหาร พระที่นั่ง วัง บนผืนผ้า บนกระดาษ และบนสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ โดยเขียนด้วยสีฝุ่น ตามกรรมวิธีของช่างเขียนไทยแต่โบราณ เนื้อหาที่เขียนมักเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอดีต พุทธ พุทธประวัติ ทศชาติชาดก ไตรภูมิ วรรณคดีและชีวิตไทย พงศาวดารต่าง ๆ ส่วนใหญ่นิยมเขียนประดับผนังพระอุโบสถ วิหารอันเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ประกอบพิธีทางศาสนา ลักษณะจิตรกรรมไทยเป็นศิลปะแบบอุดมคติ (Idealistic) ผนวกเข้ากับเรื่องราวที่กึ่งลึกลับมหัศจรรย์ ซึ่งคล้ายกับงานจิตรกรรมในประเทศแถบตะวันออกหลาย ๆ ประเทศ เช่น อินเดีย ศรีลังกา จีนและญี่ปุ่น เป็นต้น เป็นภาพที่ระบายสีแบนเรียบ ด้วยสีค่อนข้างสดใส และมีการตัดเส้นเป็นภาพ 2 มิติ ให้ความรู้สึกเพียงด้านกว้างและยาว ไม่มีความลึก ไม่มีการใช้แสงและเงามาประกอบ จิตรกรรมไทยแบบประเพณีมีลักษณะพิเศษในการจัดวางภาพแบบเล่าเรื่องเป็นตอน ๆ ตามผนังช่องหน้าต่าง โดยรอบโบสถ์ วิหาร และผนังด้าน หน้าและหลังพระประธาน ภาพจิตรกรรมไทยมีการใช้สีแตกต่างกันออกไปตามยุคสมัย ทั้งเอกรงค์ และพหุรงค์ โดยเฉพาะการใช้สีหลาย ๆ สีแบบพหุรงค์นิยมมากในสมัยรัตนโกสินทร์ เพราะได้สีจากต่างประเทศที่เข้ามาติดต่อค้าขายด้วย ทำให้ภาพจิตรกรรมไทยมีความสวยงามและสีสันที่หลากหลายมากขึ้น

(ที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%88%E0%B8%B4%E0%>)(19/9/60)

ภาพประกอบที่ 2 อธิพิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ
จิตรกรรมไทยประเพณี วัดวัง จังหวัดพัทลุง

2.ศิลปะแบบเรียลลิสม์ (REALISM)

ศิลปะเรียลลิสม์(Realism) หรือ ศิลปะสังคมนิยม โดยทั่วไป หมายถึง การสร้างงานที่เหมือนจริงดังที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ รวมถึง การสร้างสรรค์ภาพงานในเชิงวิพากษ์วิจารณ์สังคม (socially critical images) ภาพเกี่ยวกับชีวิตของคนเมืองและชนบท พวกเขาไร้ชาวนาในช่วงยุคสมัย ปฏิเสธเนื้อหาเรื่องราวในแบบคลาสสิกและเชิงเปรียบเทียบที่แฝงความหมาย ในทางสุนทรียศาสตร์ หมายถึง คตินิยมทางศิลปะที่ยึดถือหลักการสร้างงานให้เหมือนจริงและเป็นจริงดังที่สายตาเห็นอยู่ บางครั้งมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าชนชาตินิยม จะแตกต่างกันบ้างตรงที่ชนชาตินิยมเน้นไปที่ชนชาติทั่วไป แต่ศิลปะสังคมนิยมจะเน้นชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ โดยเห็นว่าในความจริงนั้นมีความงามอย่างสมบูรณ์อยู่แล้ว ซึ่งมีความหมายตรงข้ามกับศิลปะอุดมคติ

ศิลปินกลุ่มเรียลลิสม์มีความเชื่อว่าความจริงทั้งหลายคือความเป็นอยู่จริง ๆ ของชีวิตมนุษย์ ดังนั้น ศิลปินกลุ่มนี้จึงเขียนภาพที่เป็นประสบการณ์ตรงของชีวิต เช่น ความยากจน การปฏิวัติ ความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยการเน้นรายละเอียดเหมือนจริงมากที่สุด ศิลปินสำคัญในกลุ่มนี้ได้แก่ โดเมียร์(Daumier), คูร์เบต์(Courbet), มิลเลต์(Jean-Francois Millet)

ภาพประกอบที่ 3 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิทางศิลปะ

ศิลปิน ฟรานซิสโก โกยา ชื่อผลงาน การลงโทษกบฏเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 1808.

(ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/The_Third_of_May_1808#/media)(19/9/60)

ศิลปะเรียลลิสม์เกิดขึ้นประมาณกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 (ค.ศ. 1850-1880) มีจุดเริ่มต้นในประเทศฝรั่งเศส โดยกลุ่มศิลปินที่ไม่เห็นด้วยกับการทำงานของกลุ่ม นีโอ-คลาสสิกอิสม์ (คลาสสิกใหม่ คือความเคลื่อนไหวทางศิลปะซึ่งมีสุนทรียภาพแบบกรีกและโรมัน) และ กลุ่มโรแมนติคอิสม์ (จินตนิยม) ที่ยึดถือประเพณีหรือตัวตนเป็นหลักหรือแสดงความคิดฝันเอาตามใจตนเอง ศิลปินเรียลลิสม์เห็นว่าศิลปะทั้งสองไม่ได้แสดงความกลมกลืนของชีวิตยังคงลักษณะความเป็นอุดมคติอยู่ หาใช่ความจริงไม่ ด้วยความเห็นว่าศิลปะควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความจริงตามธรรมชาติ ปฏิเสธเรื่องราวเกี่ยวกับความกล้าหาญความรุนแรงแบบโรแมนติคอิสม์มาแสดงออกในรูปแบบง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน การใส่อารมณ์ตนเองถูกสลัดทิ้งออกไปเป็นลักษณะของการยึดวัตถุและการรู้จักสังเกตรวมชาติสร้างงานตามสภาพความเป็นจริงซึ่งศิลปินเชื่อว่าความงามอยู่ในทุกหนทุกแห่ง ไม่ว่าจะในพระราชวังหรือที่ตามชนบท อีกทั้งยังเชื่อกันว่าศิลปะนั้นสอนกันไม่ได้ เป็นเรื่องเฉพาะตัวที่แต่ละคนมีความสามารถต่างกัน

ศิลปะคือการเลียนแบบตามตาเห็นศิลปินควรบันทึกเหตุการณ์ที่เป็นความจริงในยุคสมัยของตนเอาไว้ ไม่ใช่สร้างงานแบบโบราณนิยม เป็นการปฏิเสธแนวคลาสสิกและโรแมนติกอย่างสิ้นเชิง ทั้งนี้ ศิลปะเรียลลิสม์ในเวลาต่อมาได้ให้แนวทางกับศิลปะอิมเพรสชันนิสม์ กล่าวคือ ศิลปินเริ่มเรียนรู้แสงสีประกอบในวัตถุ รู้จักสังเกตแสงสีตามบรรยากาศต่างๆ

ศิลปะเรียลลิสม์ ยังได้รับแรงผลักดันจากสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในขณะนั้น ผลพวงจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมได้สร้างปัญหาแก่สังคมและเศรษฐกิจมากมาย มีคนจน ชนชั้นกรรมาชีพเพิ่มขึ้น ศิลปินเรียลลิสม์ต้องการนำเสนอปัญหาในงานศิลปะ เพื่อนำความจริงดีแผ่ให้เพื่อนมนุษย์ได้รับรู้ โดยมักปฏิเสธเรื่องราวเกี่ยวกับคนชั้นสูงหรือคนรวย แต่เลือกสะท้อนภาพความลำบากของชนชั้นล่าง แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในสังคมตามพันธกิจซึ่งพวกเขาเห็นว่าภาระหน้าที่ของศิลปินคือการถ่ายทอดเรื่องราวที่สอดคล้องกับสภาพสังคม และสอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ร่วมสมัย

(ที่มา <http://pronthipa.blogspot.com/2012/05/realism-1.html>)(19/9/60)

อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

โฌโนเร โดมึเย (Honoré Daumier)

โฌโนเร โดมึเย (Honoré Daumier ค.ศ. 1808-1879) เกิดวันที่ 26 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1808 ที่มาร์ซาลซูเมืองท่าทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศฝรั่งเศส บิดาของโดมึเย เป็นช่างทำกระจก ตอนเด็กเขาใฝ่ฝันอยากจะเป็นกวี แต่เมื่อโตขึ้นกลับปรากฏแนวความเป็นศิลปินมากกว่า โดมึเย มีชื่อเสียงอย่างมากในการวาดภาพล้อเลียนและการ์ตูน อีกทั้งยังเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านกลวิธีการพิมพ์แม่พิมพ์หิน เรื่องราวที่โดมึเยวาดมักวาดภาพเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรม ทางสังคม ล้อชีวิตการโงกโงนของนักการเมือง ระบบยุติธรรม ผู้พิพากษา ทนายความ หมอ นักธุรกิจ ดารา ชนชั้นกลาง ตลอดจนนักษัตริย์ ผู้เขียนจึงได้เลือกภาพ Three Men Laughing มาใช้บรรยายถึงแนวคิดลักษณะเฉพาะ และทักษะในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของโดมึเย

(ที่มา <http://www.samaporn.com/?p=1842>)(19/9/60)

ภาพประกอบที่ 4 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

ศิลปิน Honoré Daumier ชื่อผลงาน The third class carriage

(ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/The_Third-Class_Carriage#/media)(19/9/60)

ผู้สร้างสรรค์ประทับใจในการถ่ายทอดความรู้สึก โดยนำเสนอเป็นภาพเหตุการณ์ที่ชวนให้
รู้สึกหดหู่ และสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต ผ่านฝีแปรง และทัศนธาตุที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของ
ศิลปิน

เวอร์จิเนีย แพค (Virginia Peck)

Virginia Peck ศิลปินจากเมืองโลเวลล์ รัฐแมสซาชูเซตส์, สหรัฐอเมริกา ศิลปินได้มองหาเส้นทางที่จะกลับไปทำงานทัศนศิลป์ ซึ่งก่อนหน้านี้เธอทำงานเป็น นักวาดภาพประกอบเชิงพาณิชย์ วันหนึ่งในขณะที่เธอกำลังนั่งสมาธิ ก็เกิดเสียงเสียงหนึ่งดังขึ้นว่า " วาดหน้าพระพุทธรูป " หลังจากนั้นเธอได้วาดภาพหน้าพระมากกว่า 60 รูป เธอรักการทำงานของเธอในขณะนี้ และรู้สึกได้ถึงจิตวิญญาณที่เชื่อมต่อกับตัวเธอกับผลงาน

(ที่มา <https://www.lionsroar.com/artist-virginia-peck-faces-of-buddha>)(19/9/60)

ภาพประกอบที่ 5 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

ศิลปิน Virginia Peck ชื่อผลงาน Blue Rain Buddha, 2005.

(ที่มา : https://www.facesofbuddha.com/Buddhas1/blue_rain_buddha.html)(19/9/60)

ภาพประกอบที่ 6 อธิพลที่ได้รับจากศิลปิน
ศิลปิน Virginia Peck ชื่อผลงาน River of Bliss

(ที่มา : https://www.facesofbuddha.com/Buddhas2/River_of_Bliss.html)(19/9/60)

ผู้สร้างสรรค์มีความประทับใจเรื่องราวที่ศิลปินได้ถ่ายทอดทัศนธาตุผ่านหน้าพระพุทธรูป
พื้นผิวและการจัดวางองค์ประกอบที่เต็มไปด้วยจิตวิญญาณ และความศรัทธา

โฮฟเซฟ พุชแมน (Hovsep Pushman)

พุชแมนเป็นศิลปินชาวอเมริกัน โดยมีภูมิหลังเป็นชาวอาร์เมเนีย เขาเป็นที่รู้จักจากผลงานหุ่นนิ่งแห่งความคิด และภาพผู้หญิงผู้อ่อนช้อยที่มักสวมใส่ชุดที่แปลกใหม่ ชีวิตของพุชแมนมีความใกล้ชิดกับ Grand Central Art Galleries ตั้งแต่แกลเลอรีแห่งนี้เปิดใน ค.ศ. 1922 จนกระทั่งเขาเสียชีวิตใน ค.ศ. 1966 หลังจากที่เขาใช้ชีวิตในปารีสเป็นเวลาหลายปี เขาก็เปิดสตูดิโอเป็นของตัวเองในปี ค.ศ. 1921 และด้วยกำลังใจจาก Robert-Fleury ความมีสมาธิในความมุ่งมั่นของพุชแมนในผลงานการเขียนรูปบุคคลและหุ่นนิ่งที่แปลกใหม่ ด้วยการจัดวัตถุต่างๆจากการสะสมของเขา โดย James Cox ได้กล่าวถึงการนำเสนอชีวิตของพุชแมนไว้ว่า " จิตรกรรมที่เป็นแบบฉบับที่โดดเด่นแบบตะวันออก, เครื่องปั้นดินเผาและเครื่องแก้ว เหล่านี้ส่องสว่างอร่ามเสมือนต้องกับแสงเทียน มันคือสัญลักษณ์ของจิตรกรรมแห่งจิตวิญญาณ และในบางครั้งก็ต้องอาศัยการอ่าน ที่จะช่วยอธิบายนัยสำคัญเชิงเปรียบเทียบได้ ที่สำคัญยังมีความสวยงามที่ประณีตด้วยวิธีการดำเนินงานที่แม่นยำ "

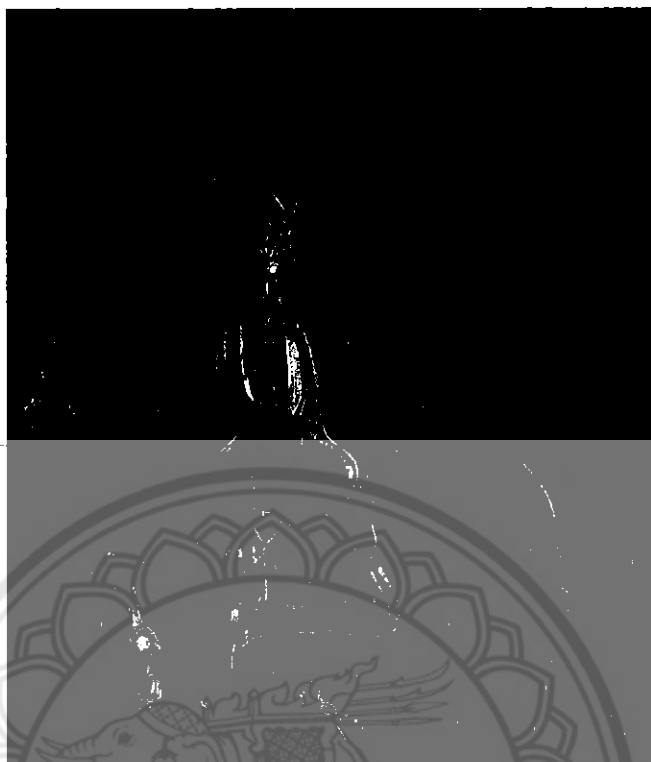
(ที่มา https://en.wikipedia.org/wiki/Hovsep_Pushman)(19/9/60)

ภาพประกอบที่ 7 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

ศิลปิน Hovsep Pushman ชื่อผลงาน Her Golden Days

(ที่มา : <http://www.artnet.com/artists/hovsep-pushman/>)(19/9/60)

ภาพประกอบที่ 8 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

ศิลปิน Hovsep Pushman ชื่อผลงาน My Golden Yesterday

(ที่มา : <http://www.artnet.com/artists/hovsep-pushman/>)(19/9/60)

ผู้สร้างสรรค์มีความประทับใจในองค์ประกอบการจัดวาง ลักษณะแสงเงา และเทคนิคการ
ระบายแบบทึ่งผีแปร่งในการสร้างพื้นผิวของภาพ

อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินไทย

สุรสีทธิ์ เสาว์คง

สุรสีทธิ์ เสาว์คง เกิด 13 พฤศจิกายน 2492 เป็นศิลปินผู้ให้กำเนิดการวาดแสงเทียนอันสุขสงภายในพระอุโบสถล้านนาอันงดงาม ด้วยกลวิธีการวาดแบบเหมือนจริง โดยศิลปินได้สะท้อนปรัชญาลัทธิจินตนิยม โดยแสดงออกถึงอารมณ์ภายในของศิลปิน และปรัชญาการค้นพบความจริงที่ไม่ได้สัมผัสได้เพียงแค่ตาเห็น แต่เป็นความจริงที่ค้นพบด้วยระเบียบภายในเชิงพุทธปรัชญาตามวิถีชีวิตของคนในภูมิภาคเอเชีย เป็นความจริงที่ถูกตัดทอนสิ่งที่เป็นเปลือกหุ้ม เหลือไว้เพียงความงามที่จะนำทางไปสู่แก่นแท้ของชีวิตที่ทุกคนต่างแสวงหา ความสงบในบวรพระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงพุทธธรรมภายในของศิลปิน เงามของควันรูปที่กำลังเคลื่อนไหวเป็นดังปริศนาธรรม เสมือนลมหายใจของทุกสรรพชีวิตที่กำลังดำเนินไปภายใต้เงื่อนไขของเวลาอันจำกัด ตามวาระของกรรมซึ่งเป็นที่พึ่งอาศัยของแต่ละคน

(ที่มา <http://www.rakbankerd.com/moca/view.php?id=31>)(19/9/60)

ภาพประกอบที่ 9 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินไทย

ศิลปิน สุรสีทธิ์ เสาว์คง ชื่อผลงาน ความสงบ

(ที่มา : <http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/index.php?page=55>)(19/9/60)

ภาพประกอบที่ 10 อธิรพทที่ได้รับจากศิลปินไทย
ศิลปิน สุรสิทธิ์ เสาว์คง ชื่อผลงาน ความสงบ

(ที่มา: <http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/index.php?page=55>)(19/9/60)

ผู้สร้างสรรค์ประทับใจในองค์ประกอบ ลักษณะของแสงเงา รายละเอียดต่างๆที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดความรู้สึกสงบและอบอุ่น

แนวคิดในการสร้างสรรค์

ค่านิยมของศิลปะ

วิญญูย์ ลีสุวรรณ นิยามว่า นักปรัชญาสำคัญของกรีก คือ เพลโต(Plato: 428-349 B.C.) และอริสโตเติล(Aristotle: 384-322 B.C.) ทั้งสองคน ให้ความเห็นว่า ศิลปะคือการเลียนแบบ (ความเหมือนจริง) อะไรบางอย่างจากโลกภายนอกโดยทำให้เหมือนต้นแบบมากที่สุด การเลียนแบบในที่นี้หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะกับโลกภายนอกอย่างตรงไปตรงมา แต่โลกภายนอกของทั้งสองคนมีความแตกต่างกัน คือ โลกภายนอกของเพลโต หมายถึง ปรากฏการณ์ หรือเปลือก แต่โลกภายนอกของอริสโตเติล หมายถึง แก่นหรือสิ่งสากล(universal thing) ซึ่งเป็นโลกของแบบ(world of form) เป็นโลกของความจริง เป็นอมตะ สมบูรณ์ และมีค่าสูงสุด มีลักษณะเป็นนามธรรม เข้าถึงได้ด้วยการคิดและเหตุผล อีกโลกหนึ่งเป็นโลกของผัสสะ(world of sensible) โลกที่มนุษย์อาศัยอยู่นั้น เป็นโลกแห่งมายาหรือโลกที่ปรากฏมีการเปลี่ยนแปลงและขาดความสมบูรณ์ เป็นโลกที่เข้าถึงได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 สิ่งที่มีอยู่ในโลกแห่งผัสสะ ได้แก่ ธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ คน สัตว์ วัตถุและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น รวมทั้งการกระทำของมนุษย์(ความดี ความชั่ว) เพลโตให้ความสำคัญกับโลกแห่งผัสสะ และถือว่า ศิลปะคือการเลียนแบบโลกแห่งผัสสะที่ปรากฏต่อสายตา การเลียนแบบของศิลปินนั้นทำได้เพียงบางส่วน หรือคล้ายคลึงกับต้นแบบเท่านั้น เพราะศิลปินเลียนแบบด้วยผัสสะได้เพียงบางส่วนเท่าที่มองเห็น อริสโตเติล มีความเห็นที่ต่างจากเพลโต แม้จะเป็นศิษย์และมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเลียนแบบของเพลโตก็ตาม แต่อริสโตเติล เห็นว่า ผลที่เกิดจากการเลียนแบบเป็นสิ่งมีคุณค่า การเลียนแบบเป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่ง มนุษย์ต่างจากสัตว์ตรงที่รู้จักการเลียนแบบ บทเรียนแรกของมนุษย์ก็เกิดจากการเลียนแบบ มนุษย์ได้รับความเพลิดเพลินและเรียนรู้จากการเลียนแบบ

(ที่มา : <https://pantip.com/topic/35253293>)(19/9/60)

ความหมายของศิลปะในทัศนคติของผู้สร้างสรรค์

ศิลปะ คือ การสร้างสรรค์โดยการถ่ายทอดความรู้สึกเป็นสิ่งสำคัญผ่านองค์ประกอบทางศิลปะและทัศนธาตุ และจะยังมีคุณค่ามากยิ่งขึ้นหากผลงานเหล่านั้นทำให้ผู้ชมสามารถรู้สึกคล้อยตามไปด้วย

ศิลปะตามจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์

ศิลปะเป็นภาษาแห่งอารมณ์ความรู้สึก ศิลปินในกลุ่มนี้มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นการแสดงออกของ "อารมณ์ ความรู้สึก" สะท้อนใจเป็นคุณค่าสำคัญที่สุด ศิลปินในกลุ่มนี้จึงมักจะมีภูมิหลังของชีวิตส่วนตัวที่ได้รับแรงกดดันจากสังคมจนมีบุคลิกภาพพิเศษ การทำงานศิลปะเป็นเสมือนวิถีทางของการระบาย ปลดปล่อย ลดแรงกดดัน และเขายังสามารถแปรเปลี่ยนแรงกดดันนี้ให้กลายเป็นพลังแห่งการสร้างสรรค์ที่มีพละกาพอย่างยิ่งแรงกดดันจากภายในของศิลปินกลุ่มนี้ได้กลายเป็นคุณสมบัติสำคัญที่เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จเพราะดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าการแสดงออกอย่างซื่อบริสุทธิ์ ศิลปะในกลุ่มนี้เน้นการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกอย่างชัดแจ้ง โดยการปฏิเสธความประณีต ละเอียดอ่อน ของความงดงามทางรูปทรงและเทคนิค ฝีมือ ศิลปินที่มีความเชื่อในกลุ่มนี้สร้างสรรค์ผลงานในลักษณะที่ทำตรงกันข้าม ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการต่อต้านและเป็นปฏิปักษ์กับสุนทรียภาพ ทั้งด้วยวิธีการดัดแปลงรูปทรง โดยการฉีกทิ้ง หด ย่อ ขยาย แปรเปลี่ยนรูปทรงให้บิดเบี้ยว ผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง รวมทั้งการใช้เส้นสายที่หยาบกระด้าง สีเส้นที่สด ดิบ น้ำหนักที่ตัดกันอย่างขัดแย้ง รุนแรง พวกเขาได้เปลี่ยนความเชื่อหลักการ และคุณค่าสำคัญจากศิลปะที่เป็นภาษาแห่งความงาม มาเป็นศิลปะที่เป็นภาษาแห่งอารมณ์ความรู้สึก ศิลปะที่เป็นภาษาแห่งการแสดงออกของอารมณ์นี้ได้พัฒนาไปจนถึงจุดสูงสุดในแนวจิตรกรรมนามธรรมแห่งลัทธิศิลปะแอ็บสแตรก เอ็กซ์เพรสชันนิสม์ โดยการตัดทิ้งเรื่องราว ความหมายที่สะท้อนความเป็นจริงของสังคมแบบศิลปะเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ออกไป พัฒนาเทคนิคจิตรกรรมใหม่ที่ไม่เคยมีการใช้มาก่อนในโลกแห่งจิตรกรรมและเป็นเทคนิคที่ตอบสนองต่อการแสดงออกได้อย่างสิ้นไหล รวดเร็ว ฉับพลันและรุนแรง ประสานกับการขยายขนาดของจิตรกรรมให้ใหญ่โตขึ้นอย่างมากมาย ล้วนแล้วแต่ส่งผลให้การแสดงออกของอารมณ์รุนแรง และตรงออกมาจากจิตไร้สำนึกได้อย่างอัตโนมัติ

(ที่มา : <https://sites.google.com/a/email.nu.ac.th/exhibition-art/kar-saedng>)(19/9/60)

ศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี "ความงาม" หรือสุนทรียภาพทางรูปทรง เป็นหลักการสำคัญ "แก่นแท้" ของศิลปะก็คือ "ความงาม" ดุจเดียวกับ "ความไพเราะ" ในคีตศิลป์ เมื่อพิจารณาย้อนกลับไปในอดีต "มาตรฐานของความงาม" เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทุกยุคทุกสมัย ดังเห็นได้ประจักษ์ชัดจากยุคสมัยและลัทธิของศิลปะที่เปลี่ยนไป ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งนอกเหนือจาก "เวลา" และก็คือ "สถานที่" ประเทศแต่ละ

ประเทศในแต่ละสมัยล้วนแต่มีมาตรฐานของความงามที่แตกต่างกัน อาจจะถูกกล่าวสรุปได้ว่า มาตรฐานของความงามนั้นขึ้นอยู่กับ เวลาและสถานที่ อันที่จริงมาตรฐานของความงามในระดับที่เป็น "สากล" คงอยู่ทุกยุคทุกสมัยทุกแห่งหน เป็นที่ยอมรับและยกย่องในความงามที่เป็น "อมตะ" อยู่เหนือกาลเวลา และสถานที่ของศิลปกรรมจำนวนมากก็ปรากฏให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แจ้งอยู่มากมายในพิพิธภัณฑ์ต่างๆทั่วโลก ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความงามหลายลักษณะและหลายระดับ ความงามเป็นนามธรรมที่จับต้องไม่ได้และเป็น "อวัสัย" อย่างยิ่งของบุคคลแต่ละคนที่มีได้ใช้เพียง "ตา" แต่ใช้ "จิตใจ" สัมผัส "ไม่มีเครื่องมือใดๆที่วัด "เชิงปริมาณ" ว่าขนาด สัดส่วน น้ำหนักเท่าใดถึงจะงามเป็นมาตรฐานได้ความงามในศิลปกรรมมิใช่เป็นเพียงรูปทรงที่สวยงาม องค์ประกอบที่ลงตัว และเทคนิคฝีมือที่สมบูรณ์แบบเท่านั้น แต่เนื้อหาสำคัญคือ ทศนคติและเจตนาของศิลปินผู้สร้างที่ปรารถนาให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีงามต่อจิตใจและปัญญาของผู้ดูอีกด้วย

ศิลปะที่เป็นภาษาแห่งความงามนี้ หมายถึง คุณค่าทางรูปทรงที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และเทคนิคฝีมือที่สมบูรณ์แบบ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางความดี

(ที่มา : <https://educationart.wordpress.com>)(19/9/60)

รูปแบบในการสร้างสรรค์

รูปแบบในลักษณะที่เหมือนจริงตามธรรมชาติ(Realistic) เป็นการถ่ายทอดโดยใช้สื่อรูปแบบตามธรรมชาติ เช่น ภาพคน สัตว์ ทิวทัศน์ ดอกไม้ ต้นไม้ ฯลฯ ซึ่งผู้ดูส่วนใหญ่สามารถเข้าใจได้ด้วยเคยมีพื้นฐานประสบการณ์เกี่ยวกับรูปแบบเหล่านี้มาแล้ว ศิลปินอาจถ่ายทอดตามตาเห็น หรือนาเอาวัสดุมาจัดวางใหม่ ตามความคิดเห็นที่คิดว่าเหมาะสมโดยศิลปินมีโอกาสเลือกมุม การจัดวางรูปแบบ การตัดทอนบางส่วน นามาแสดงเฉพาะบางส่วน ซึ่งศิลปะลักษณะนี้ดูเหมือนเลียนแบบธรรมชาติก็จริง แต่การเลียนแบบธรรมชาติของศิลปิน ไม่ใช่เป็นกระจกเงาที่ต้องสะท้อนทุกสิ่งตรงหน้าให้ปรากฏ ศิลปิน จะสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ เทคนิค วิธีการ ฯลฯ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปิน ส่วนผู้ดูจะอาศัยประสบการณ์เดิมมาประกอบในการตีความ โดยการเปรียบเทียบว่าเหมือน คล้าย สวย ไม่เหมือน หรือสิ่งอื่น ๆ โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และศึกษาเทคนิค วิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานนั้น

(ที่มา : <http://danayart103.blogspot.com/2010/06/art.html>)(19/9/60)

สรุปการค้นคว้ารวบรวมข้อมูล

จากประสบการณ์และการค้นคว้ารวบรวมข้อมูล เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สร้างความเข้าใจทำให้เกิดการสร้างสรรคงานศิลปะที่มีคุณค่ายิ่งขึ้น ในการศึกษาข้อมูลทำให้เกิดความเข้าใจในรูปแบบงานที่เป็นแบบรูปธรรม(Realistic) สามารถสัมผัสและเข้าใจได้ ส่วนใหญ่มักเลียนรูปทรงจากธรรมชาติ ตามแนวคิดปรัชญาทางศิลปะของอริสโตเติล ที่มีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอสุนทรียะของรูปทรงและสีเส้นที่แฝงความหมาย ผ่านกลวิธีการทึงร่องรอยแปรงในรูปทรงเหมือนจริง และนำเสนอเนื้อหาที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตน เพื่อให้เกิดจินตภาพ มีความงามที่เต็มไปด้วยร่องรอย ลักษณะของพื้นผิวและรูปทรง ทั้งนี้ อิทธิพลและแนวคิดในการสร้างสรรค์ จากการศึกษา ค้นคว้าทำให้ได้แนวทางของรูปแบบ (Form) ที่มีลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของงานจิตรกรรม ได้แก่โครงสร้างต่างๆ เช่น โครงสร้างทางทัศนธาตุที่ประกอบไปด้วยเส้น สี รูปทรง แสงเงา ฯลฯ ที่จัดรวมเป็นเอกภาพในการปฏิบัติการสร้างสรรค์งานของผู้สร้างสรรค์ศิลป์นิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา

บทที่ 3

กระบวนการและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา มีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอเรื่องราวสิ่งที่เกิดการกระทำของพุทธศาสนิกชน ที่มีความเชื่อ เลื่อมใสในพุทธศาสนา ซึ่งการกระทำได้เกิดขึ้นตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน และได้ทิ้งร่องรอยต่างๆไว้ เพื่อเป็นการแสดงออกถึงความศรัทธาที่มีต่อศาสนา โดยผู้สร้างสรรค์ได้ถ่ายทอดผ่านรูปแบบกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ โดยใช้กระบวนการทางจิตกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ ที่มีทัศนธาตุเป็นสิ่งที่แสดงความรู้สึกและใช้หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ ประกอบด้วยมุมมอง กลวิธี และทัศนคติของผู้สร้างสรรค์ ที่ใช้ในการดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ศิลปนิพนธ์ชุดนี้เป็นการวิจัยแบบสร้างสรรค์ อาศัยกระบวนการและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ ดังนี้

1. การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์
2. ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์
3. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์

ในการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานก่อนที่จะพัฒนามาเป็นผลงานในศิลปนิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา ได้มีการสร้างผลงานที่มีแนวความคิดเพื่อ

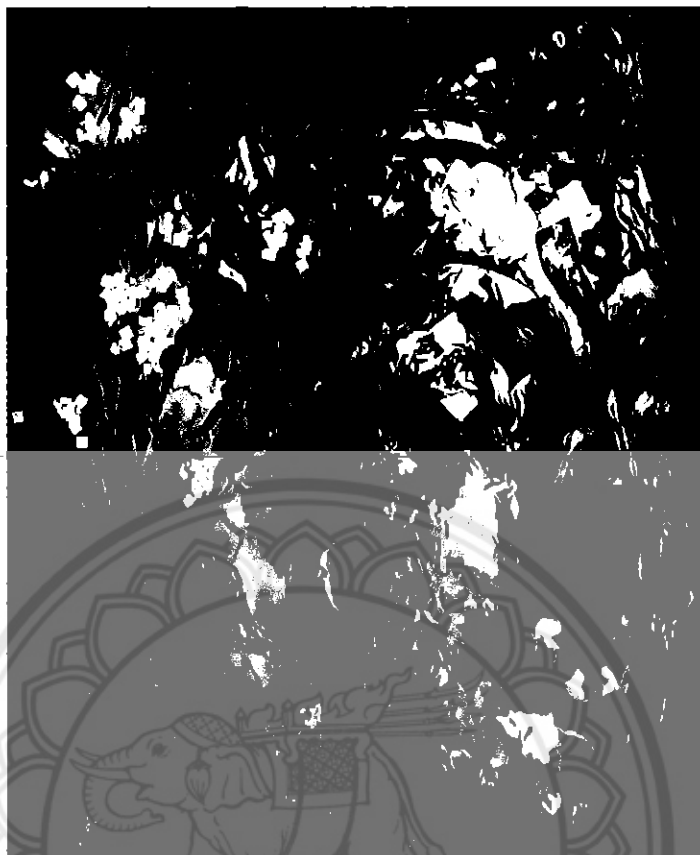
สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของความเชื่อที่ชาวพุทธมีต่อศาสนาพุทธ และความคิดที่มีต่อผลงานโดยเกิดจากจินตนาการของผู้รับชม โดยถ่ายทอดให้เห็นพื้นผิวของพระพุทธรูปที่ถูกปิดด้วยทองคำเปลวจำนวนมาก จนหนา และปกคลุมจนเต็มพระพักตร์ ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความสงสัย และตั้งคำถามว่าเนื้อแท้ของพระพุทธรูปองค์นี้มีลักษณะอย่างไร และสิ่งไหนงามกว่า ระหว่างพระพุทธรูปที่ถูกปิดทองคำเปลวกับพระพุทธรูปที่ไม่ถูกปิดทองคำเปลว ในระยะต่อมาได้มีการพัฒนาเนื้อหาและรูปแบบของผลงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งมีการปรับแนวเรื่อง จากการมุ่งหวังที่จะนำเสนอเพียงแค่พุทธปฏิมา ให้เป็นการนำเสนอองค์ประกอบที่แสดงเรื่องราวอันแฝงความหมายที่สื่อถึง และเป็นสัญลักษณ์ทางความเชื่อทางศาสนา สิ่งที่เกิดจากความศรัทธา จนทิ้งให้เห็นเป็นร่องรอยต่างๆ

ภาพประกอบที่ 11 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ภาพที่ 1

ชื่อผลงาน " หน้าพระปิดทอง หมายเลข 1 "

กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ,ขนาด 100 x 120 เซนติเมตร

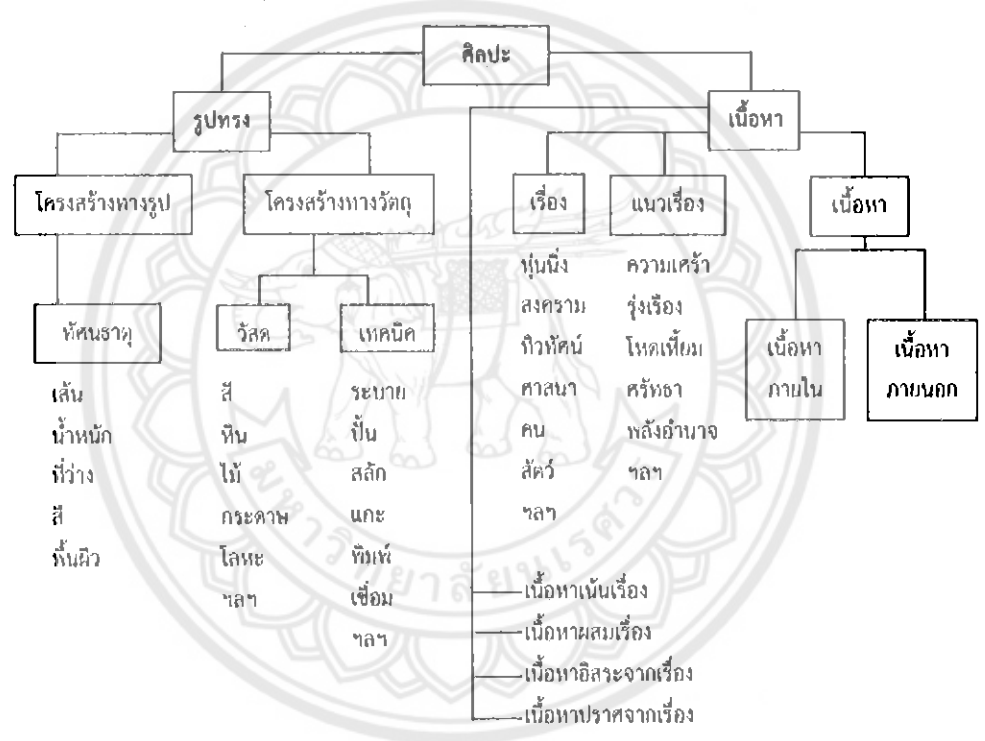
ภาพประกอบที่ 12 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2
ชื่อผลงาน " หน้าพระปิดทอง หมายเลข 2 "
กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ,ขนาด 100 x 120 เซนติเมตร

ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

1. การประมวลความคิด การวิเคราะห์อารมณ์ความรู้สึกของตนเองและทำความเข้าใจประกอบกับการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทำให้ความคิดของผู้สร้างสรรค์ตรงกับความต้องการที่จะสื่อสารลงบนผลงาน เพราะสิ่งเหล่านี้ จะเป็นตัวกำหนดในการสร้างภาษาแบบเฉพาะทางทัศนศิลป์ ที่ผ่านการเห็นกับการสื่อความหมาย คือค่า ของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างทัศนธาตุกับกฎเกณฑ์ทางการเห็น การรับรู้ทำหน้าที่เป็นตัวแปลความ หรือสื่อข้อมูลจากการเห็นให้เป็นความหมายที่เข้าใจได้ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับศักยภาพในการรับรู้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์

ทางการมองเห็นด้วย ศิลปินหนึ่งชุดนี้จึงสร้างสรรค์เพื่อสะท้อนการกระทำของพุทธศาสนิกชนที่เกิดจากความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนา จึงทิ้งให้เป็นร่องรอยที่หลงเหลืออยู่

การสร้างผลงานยังต้องอาศัยส่วนประกอบทางศิลปะที่มีความสัมพันธ์กันทั้งรูปแบบและเนื้อหา นำไปสู่การสร้างสรรค์งานที่มีคุณค่าทางสุนทรียภาพ คือ องค์ประกอบศิลป์ หมายถึงศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดหรือความงามซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้นและส่วนที่เป็นการแสดงออกอันเป็นผลที่ เกิดจากโครงสร้างทางวัตถุ

ภาพประกอบที่ 13 แผนผังองค์ประกอบของศิลปะ
ที่มา : องค์ประกอบของศิลป์, ชลูด นิยมเสมอ(2530:26)

การสร้างสรรคงานศิลปะให้ได้ดีนั้น ผู้สร้างสรรค์จะต้องทำความเข้าใจกับองค์ประกอบศิลป์เป็น พื้นฐานเสียก่อนไม่เช่นนั้นแล้วผลงานที่ออกมาจะไม่สมบูรณ์เท่าไรนักซึ่งองค์ประกอบหลักของศิลปะก็คือรูปทรงกับเนื้อหา

2. การศึกษาข้อมูลด้านรูปทรง (FORM)

รูปทรง คือ สิ่งที่มีมองเห็นได้ในงานทัศนศิลป์ เป็นส่วนที่สร้างขึ้นด้วยกันอย่างมีเอกภาพของ ทัศนธาตุซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้นำ สี เส้น น้ำหนัก และ พื้นผิว โดยใช้สีน้ำมันในการสร้างงานจิตรกรรม รูปทรงให้ความพอใจต่อความรู้สึกสัมผัส โดยถ้าเปรียบเทียบกับสิ่งมีชีวิต รูปทรงคือส่วนที่เป็นกายที่ สามารถรับรู้ เห็นสัมผัสได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือโครงสร้างทางรูปและโครงสร้างทางวัตถุ

2.1. โครงสร้างทางรูป โครงสร้างทางรูป ได้แก่ ส่วนที่เป็นเรื่องของทัศนธาตุ(Visual Element) ที่รวมกันเป็น รูปร่างรูปทรงของสิ่งทั้งหลายตามสิ่งที่ตาเห็น เป็นเอกภาพประกอบด้วย

2.1.1. สี ผู้สร้างสรรค์ใช้สีทั้งวรรณะเย็นและร้อน ที่มีความหลากหลาย

2.1.2. เส้น ผู้สร้งสรรคนำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรงเพื่อสร้างความขัดแย้ง และความประสานกลมกลืนให้เกิดขึ้นในผลงาน

2.1.3. ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้งสรรคนำ ความอ่อน กลาง แก่ของน้ำหนักมาสร้างมิติ ให้เกิดความรู้สึก สูง ต่ำ หนา บาง แก่ วัตถุในภาพและใช้สร้างมิติแห่งความรู้สึกด้าน ระยะใกล้ไกลของวัตถุในภาพ

2.1.4. พื้นผิว ผู้สร้งสรรค้ใช้การระบายสีด้วยลักษณะลวงตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่ง ต่างๆเช่น ผิวหนังของมนุษย์ พื้นผิวโลหะ พื้นผิวเครื่องประดับ ผ้า พื้นผิววัตถุที่มีความมันวาวและด้าน ให้มีความแตกต่างอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นใน งานศิลปะ นิพนธ์ โดยอาศัยการเลียนแบบจากภาพถ่ายวัตถุจริง

2.2. โครงสร้างทางวัตถุ โครงสร้างทางวัตถุ ได้แก่ วัสดุที่ใช้ในการสร้างรูป เช่น สี ดิน หิน ไม้ กระดาษ โลหะ รวมถึงกลวิธีที่ใช้กับวัสดุเหล่านั้นด้วย เช่น การระบาย การปั้น การแกะสลัก การทอ ฯลฯ ในการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการสร้างผลงานทางทัศนศิลป์ประเภทจิตรกรรมแบบ เหมือนจริงบนระนาบ 2 มิติแบบลวงตา 3 มิติ ในลักษณะแบบรูปธรรม ที่ใช้สีน้ำมันในการระบายลงบนผ้าใบ

3. การศึกษาข้อมูลด้านเนื้อหา (CONTENT)

เนื้อหา คือ องค์ประกอบที่เป็นนามธรรม หรือโครงสร้างทางจิต ตรงกันข้ามกับ ส่วนที่เป็น รูปทรง หมายถึงผลที่ได้รับจากงานศิลปะ โดยเนื้อหาให้ความสนใจต่อความรู้สึกทาง จิตใจและอารมณ์ โดยถ้าเปรียบเทียบกับสิ่งมีชีวิต เนื้อหาคือส่วนที่รับรู้ในเรื่องของความหมาย อารมณ์ และความรู้สึกที่ แสดงออกผ่านรูปทรงโดยมีองค์ประกอบหลักอยู่ 3 ส่วน คือ

3.1. เรื่อง สิ่งที่ผู้สร้างสรรค์สรรหามาเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างงานศิลปะใน

รูปแบบที่เป็น “รูปธรรม” คือเรื่อง ร่องรอยที่เกิดจากความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนาอัน เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตน

3.2. แนวเรื่อง เป็นการแสดงถึงการกระทำของชาวพุทธ ที่เกิดจากความเชื่อ ความ ศรัทธา ในพระพุทธศาสนา ที่มีขึ้นตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งทำให้เป็นเป็นร่องรอย ที่เกิดขึ้นใน ลักษณะทั้งรูปธรรม และนามธรรม

3.3. เนื้อหา คือส่วนที่แสดงออกผ่านรูปทรงทางศิลปะ (Artistic Form) เป็นการ นำเสนอ องค์ประกอบที่แสดงเรื่องราวอันแฝงความหมายที่เป็นนามธรรมของความเชื่อ ความ ศรัทธา ทางพระพุทธศาสนา ในการแสดงออก และร่องรอยของการกระทำที่ทิ้งไว้เป็นรูปธรรมให้ เห็น และนามธรรมให้เกิดความรู้สึกถึงความเลื่อมใสของพุทธศาสนิกชน อย่างเป็นเอกภาพในเชิง บวกสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. เนื้อหาภายใน หรือเนื้อหาทางรูปทรง

2. เนื้อหาภายนอก หรือเนื้อหาทางเรื่องราว สัญลักษณ์

เนื้อหาภายใน เป็นเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุใน รูปทรงเป็น เนื้อหาของรูปทรงโดยตรง เนื้อหาประเภทนี้จะให้อารมณ์สุนทรีย์ภาพแก่ผู้ ดู เป็นอารมณ์ทางศิลปะ ที่บริสุทธิ์ เป็นลักษณะจิตวิสัย เป็นพลัง ความรู้สึกส่วนตัว เป็นบุคลิกภาพการแสดงออกของผู้ สร้างสรรค์ ประกอบด้วย

1.เอกภาพ (Unity) เป็นเรื่องชีวิตประจำวันของผู้สร้างสรรคที่ความเป็น อันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปแบบและเนื้อหา

2.ความสมดุล(Balance) เป็นความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) คือ การจัดองค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้าง แกนสมมติมีขนาดสัดส่วนไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน แต่สมดุลกันในความรู้สึก

3.จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรคใช้ภาพของพุทธปฏิมาเป็นจุดเด่นในงาน และสร้างจุด รongโดยใช้วัตถุขนาดต่างๆ มาผลักระยะให้มีความใกล้เคียง

4.ความกลมกลืน(Harmony) ผู้สร้างสรรคสร้างความกลมกลืนโดยใช้ค่า น้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงร่องรอยที่เกิดจากความศรัทธาให้มีความสอดคล้องกับ เรื่องราว

5.ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สร้างสรรคใช้วรรณะสีร้อนและวรรณะสีเย็นใน การสร้างความ ขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องความศรัทธาของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อพุทธศาสนา โดยทั้งนี้ลักษณะ ของงานและเจตนาในการแสดงออกของผู้สร้างสรรคโดยต้องการเน้น เนื้อหาด้วยเรื่อง

การเน้นเนื้อหาด้วยเรื่อง คือ การใช้เรื่องที่ตรงกับเนื้อหา และเป็นตัวแสดงเนื้อหาของ งาน

โดยตรง ผู้สร้างสรรคนำสิ่งที่เกิดขึ้นจากกระทำของชาวพุทธ ที่มีความเลื่อมใสต่อพุทธ

ศาสนา และสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ทางศาสนา มา สร้างให้เกิดความงามขึ้นในผลงาน เป็น ความงามที่มีอยู่ในเรื่อง

4.การศึกษาด้านกลวิธี

น้ำมัน (Oil paint) เป็นสีชนิดที่แห้งช้าที่ประกอบด้วยรงควัตถุที่ผสมกับน้ำมัน ระเหย(drying oil) ซึ่งเป็นน้ำมันจากพืช เช่น น้ำมันลินสีด(Linseed) ซึ่งกลั่นมาจากต้นแฟลกซ์ หรือ น้ำมันจากเมล็ดป๊อบปี ในปี ค.ศ.1410 ศิลปินหนุ่มชื่อ แจน แวนอิกค์(Jan Van Eyck) พบวิธีการ

เขียนภาพโดยใช้น้ำมัน วาร์นิชบรูกส์ขาวผสมน้ำมันลินซีดกับสีฝุ่น ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเขียนภาพแบบสีน้ำมันที่ใช้กันอยู่ ทุกวันนี้สีน้ำมันเป็นสีที่บดแสง เวลาระบายมักใช้สีขาว ผสมให้ได้ น้ำหนักอ่อนแก่ งานวาดภาพสีน้ำมัน มักเขียนลงบนผ้าใบ(Canvas) มีความคงทนมากและกัน การวาดภาพสีน้ำมัน สามารถวาดภาพที่มี ขนาดใหญ่ๆ และสามารถแก้ไขงานด้วยการเขียนทับงานเดิมได้ สีน้ำมันสำหรับเขียนภาพจะบรรจุใน หลอด ซึ่งมีราคาสูงต่ำขึ้นอยู่กับคุณภาพ การใช้งานจะผสมด้วยน้ำมันลินซีดจะทำให้เหนียวและเป็นมัน แต่ถ้าใช้ น้ำมันสน จะทำให้แห้งเร็วขึ้นและสีด้าน พู่กันที่ใช้ระบายสีน้ำมันเป็นพู่กันแบนที่มีขนแข็งๆ

จิตรกรรมแนวที่แปร่ง(Painterly style) คำนี้ใช้เรียกผลงานจิตรกรรมที่เน้นให้เห็นรอยแปรง เป็นสำคัญ มาจากภาษาเยอรมันว่า Malerisch เริ่มพบในผลงานในผลงานสกุลช่างเวนิส โดยเฉพาะ ผลงานของ ตีเชียน ในยุคหลังๆ อันเกิดจากการพัฒนาสูตรผสมของสีน้ำมันให้มีความเหนียวข้นมากขึ้น จนสามารถเน้นที่แปร่งได้ ภายหลังศิลปินในยุคบาโรกเริ่มพัฒนาจนกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของ ศิลปิน เช่นผลงานของ รูเบนส์โรมบรันด์ฟรันฮันส์ และมานิยมมากๆจนกลายเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มไป เลย คือผลงานของศิลปินอิมเพรสชันนิสม์ ผลงานแนวที่แปร่งยังสามารถใช้ทั้งในจิตรกรรมสีน้ำและ สีอะครีลิก อีกด้วย ปัจจุบันคนทำงานแนวนี้ลดน้อยเรื่อยๆ หลังจากที่ศิลปินรุ่นใหม่หันไปนิยมทำงาน ศิลปะเทคนิคใหม่ๆ

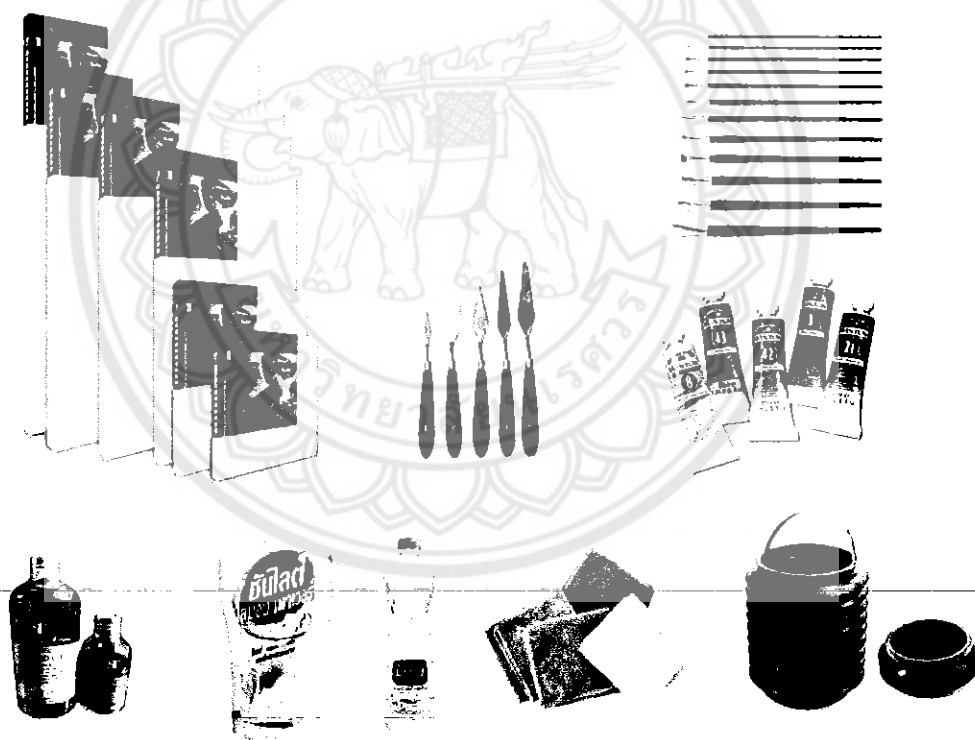
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

ในการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์มีการรวบรวมจดบันทึกข้อมูล และรายละเอียด ระหว่างการทำ เพื่อให้อธิบายขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ส่วนประกอบในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์
2. วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

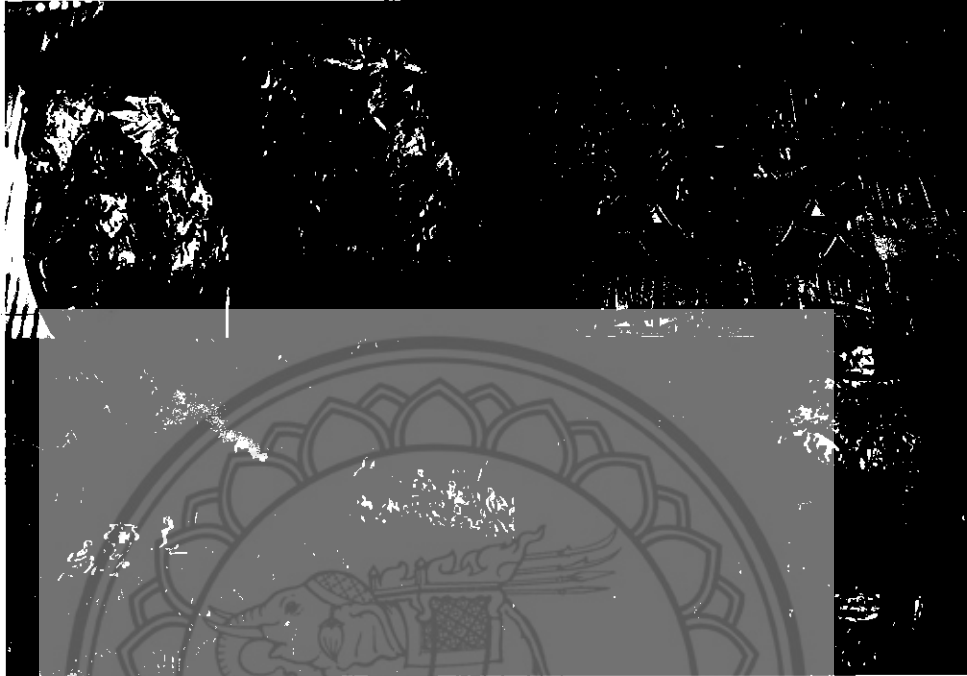
1. ส่วนประกอบในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

1.1. วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้เป็นวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างงานจิตรกรรมสี น้ำมันบนผ้าใบเพราะสีน้ำมันเป็นสีที่บดแสง เวลาระบายมักใช้สีขาวผสมให้ได้น้ำหนัก อ่อนแก่ ซึ่งวาดภาพสีน้ำมัน จะมีความคงทนมากและกันน้ำเนื่องจากสีน้ำมันแห้งช้า มากจึงต้องใช้เวลาในการสร้างสรรค์นานโดย สามารถวาดภาพสีน้ำมันที่มีขนาดใหญ่ ๆ และสามารถแก้ไขงานได้ด้วยการเขียนทับงานเดิมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการ สร้างสรรค์ จึงประกอบด้วย เฟรมผ้าใบแคนวาส, ภาตรองสี, พู่กัน, ถังใส่น้ำ, ผ้าสำหรับ เช็ดพู่กัน, สีน้ำมัน, ลีนซีด, เกรียงผสมสี , น้ำพีชและน้ำยาล้างจานสำหรับล้างพู่กัน

ภาพประกอบที่ 14 วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับปฏิบัติงานสร้างสรรค์

1.2. ข้อมูลภาพถ่าย

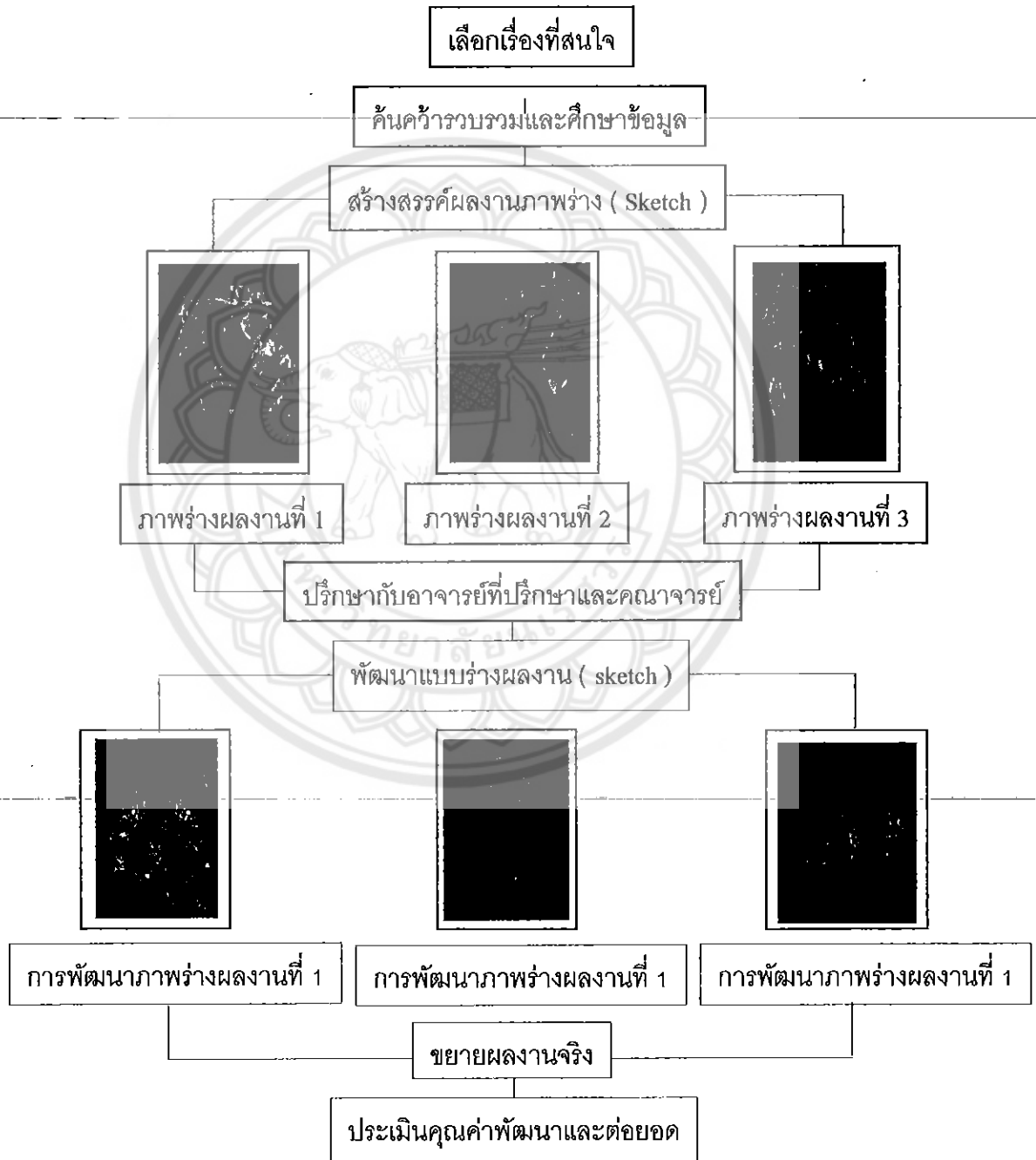

ภาพประกอบที่ 15 ข้อมูลภาพถ่ายในการทำภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์

2. วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

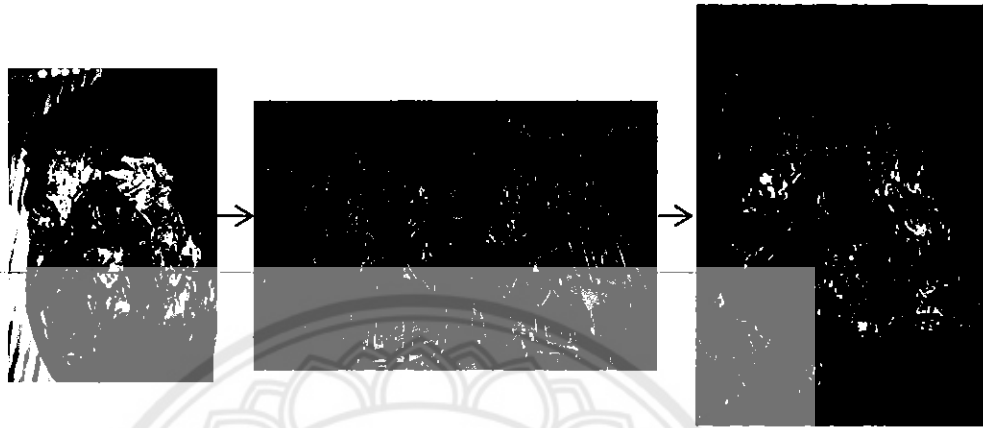
2.1 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 1

ผู้สร้างสรรค์มีวิธีในการดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

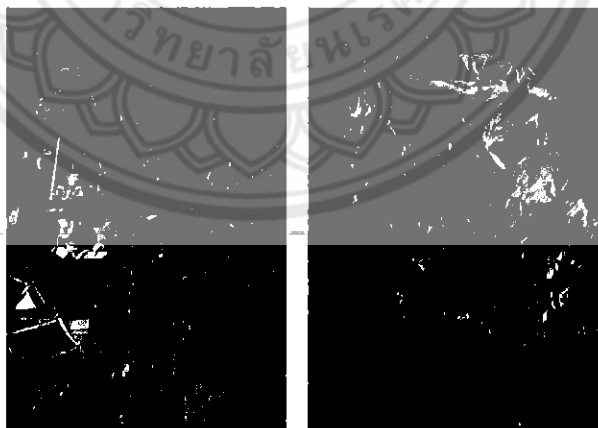
ภาพประกอบที่ 16 ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 1

ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์แต่ละชิ้น อาศัยการถ่ายภาพแล้วนำมาปรับแก้ไข
ใน โปรแกรม Photoshop เป็นหลักในการสร้างภาพร่าง(sketch)

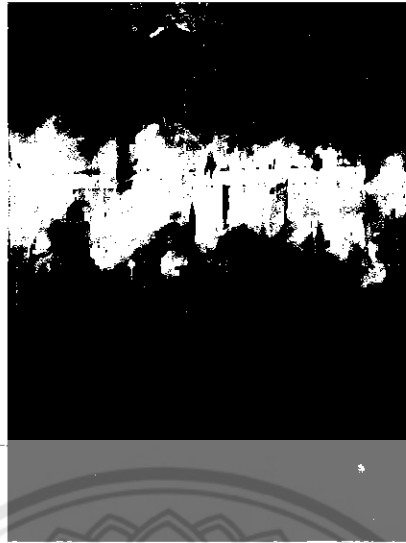
ภาพประกอบที่ 17 ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

การสร้างสรรค์ผลงานภาพร่าง(sketch) โดยการศึกษาจนเกิดความรู้ความเข้าใจในทักษะ
การ วาด(drawing) เพื่อให้ในการลงสีและเกิดการจัดองค์ประกอบที่เหมาะสม

ภาพประกอบที่ 18 ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ สำหรับการขยายภาพร่างเป็นผลงานจริง จำเป็นต้อง
มีการ เตรียมเฟรมผ้าใบเพื่อให้ง่ายต่อการสร้างสรรค์ จึงจะร่างภาพได้แล้วลงสีและเก็บรายละเอียด
ในลำดับต่อไป

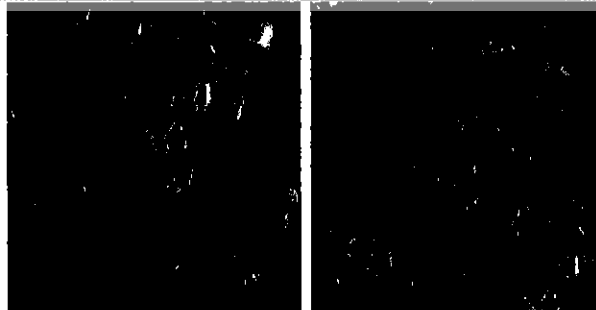
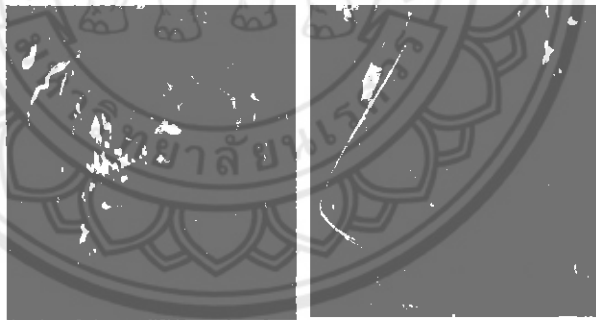
ภาพประกอบที่ 19 ขั้นตอนการเตรียมพื้น เพื่อให้ให้ง่ายสำหรับในขั้นตอนการลงสี
และร่างภาพด้วยดินสอผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 20 ขั้นตอนการลงสีจากหลัง และลงสีพื้นหน้าพระผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 1

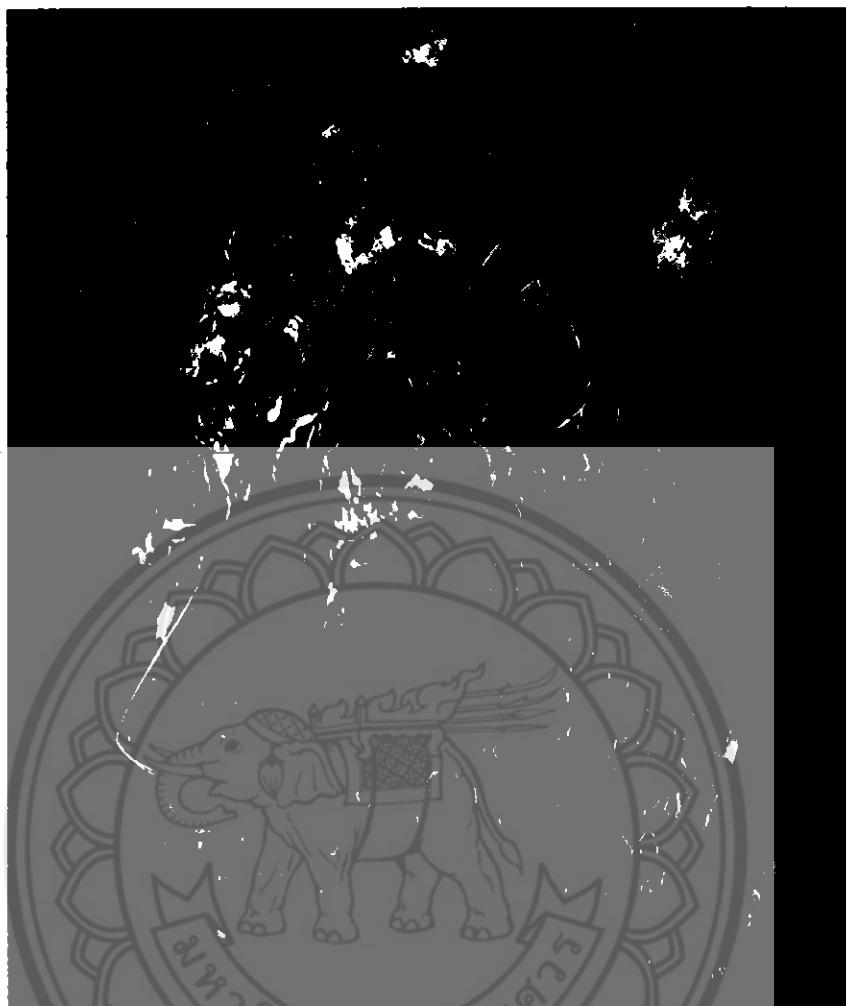

ภาพประกอบที่ 21 ขั้นตอนการปิดแผ่นทองคำเปลวผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 22 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วน

ตามภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 23

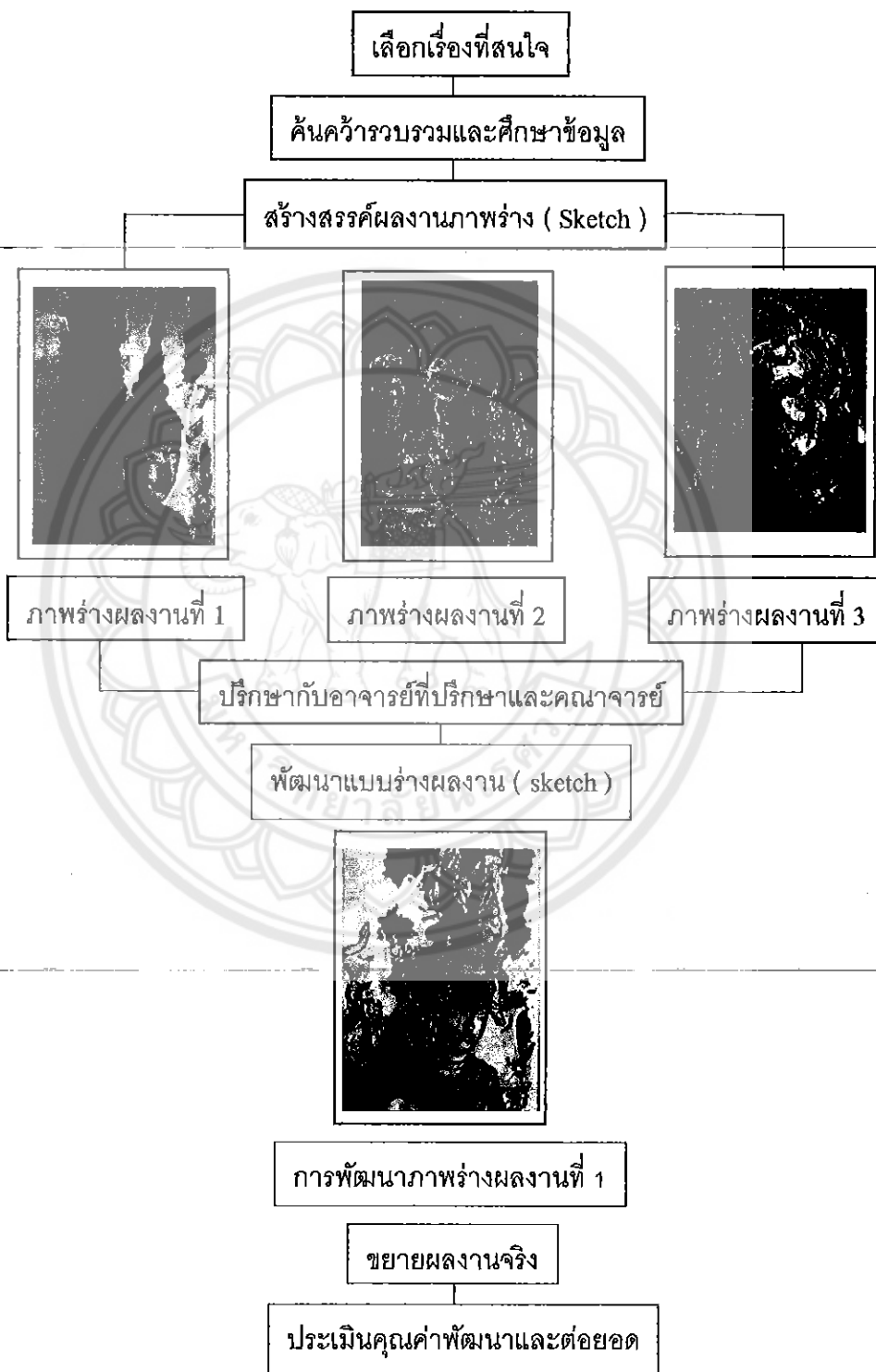
ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อภาพ " ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 1"

กมลวิธิ สีนํ้ามันบนผ้าใบ

ขนาด 110 x 130 ซม.

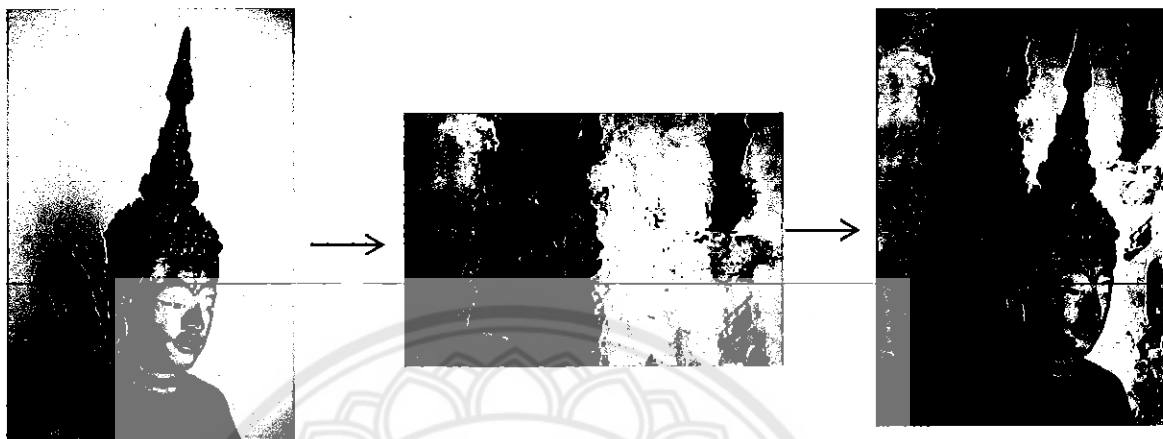
- 2.2 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 2

ผู้สร้างสรรค์มีวิธีในการดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 24 ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 2

ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปะปั้นดินแต่ละชิ้น อาศัยการถ่ายภาพแล้วนำมาปรับแก้ไข
ใน โปรแกรม Photoshop เป็นหลักในการสร้างภาพร่าง(sketch)

ภาพประกอบที่ 25 ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปะปั้นดินชิ้นที่ 2

การสร้างสรรค์ผลงานภาพร่าง(sketch) โดยการศึกษาจนเกิดความรู้ความเข้าใจในทักษะ
การ วาด(drawing) เพื่อใช้ในการลงสีและเกิดการจัดองค์ประกอบที่เหมาะสม

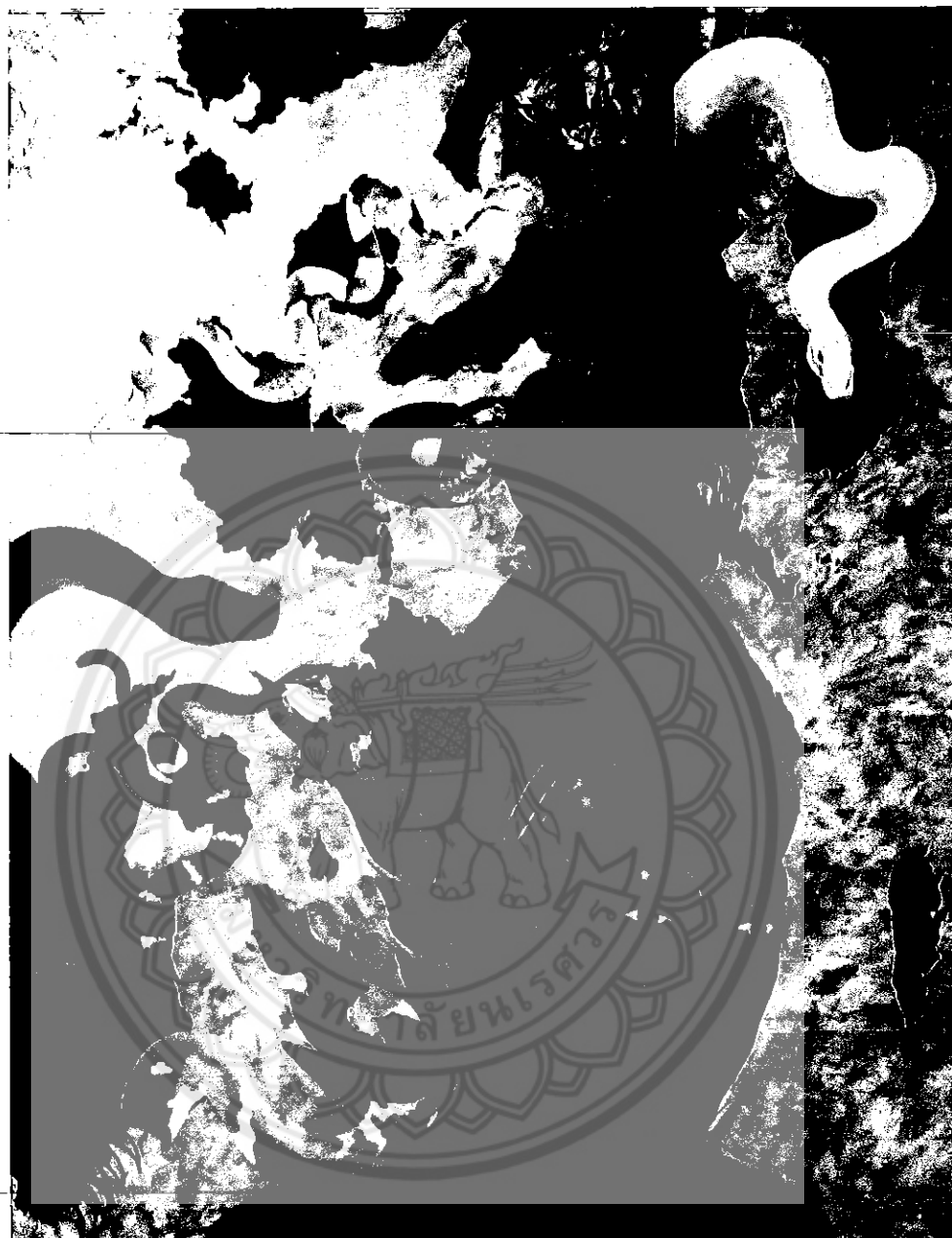

ภาพประกอบที่ 26 ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปะปั้นดินชิ้นที่ 2

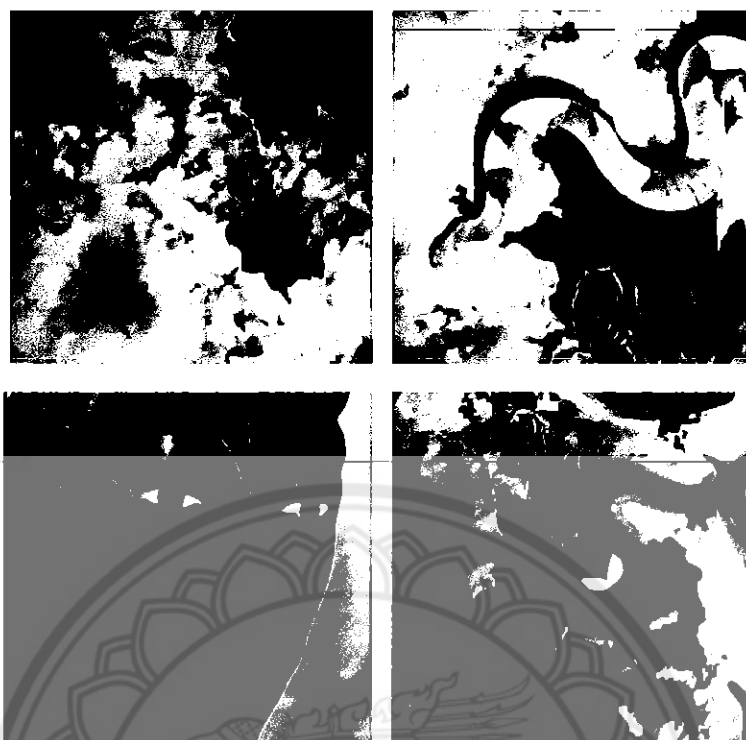
ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ สำหรับการขยายภาพร่างเป็นผลงานจริง จำเป็นต้องมีการ เตรียมเฟรมผ้าใบเพื่อให้ง่ายต่อการสร้างสรรค์ จึงจะร่างภาพได้แล้วลงสีและและเก็บรายละเอียดในลำดับต่อไป

ภาพประกอบที่ 27 ขั้นตอนการเตรียมพื้น เพื่อให้ง่ายสำหรับในขั้นตอนการลงสี
และร่างภาพด้วยดินสอ

ภาพประกอบที่ 28 ขั้นตอนการลงสีจากหลัง และลงสีที่หน้าพระและสัตว์

ภาพประกอบที่ 29 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วนตามภาพร่างผลงาน(sketch)

ภาพประกอบที่ 30

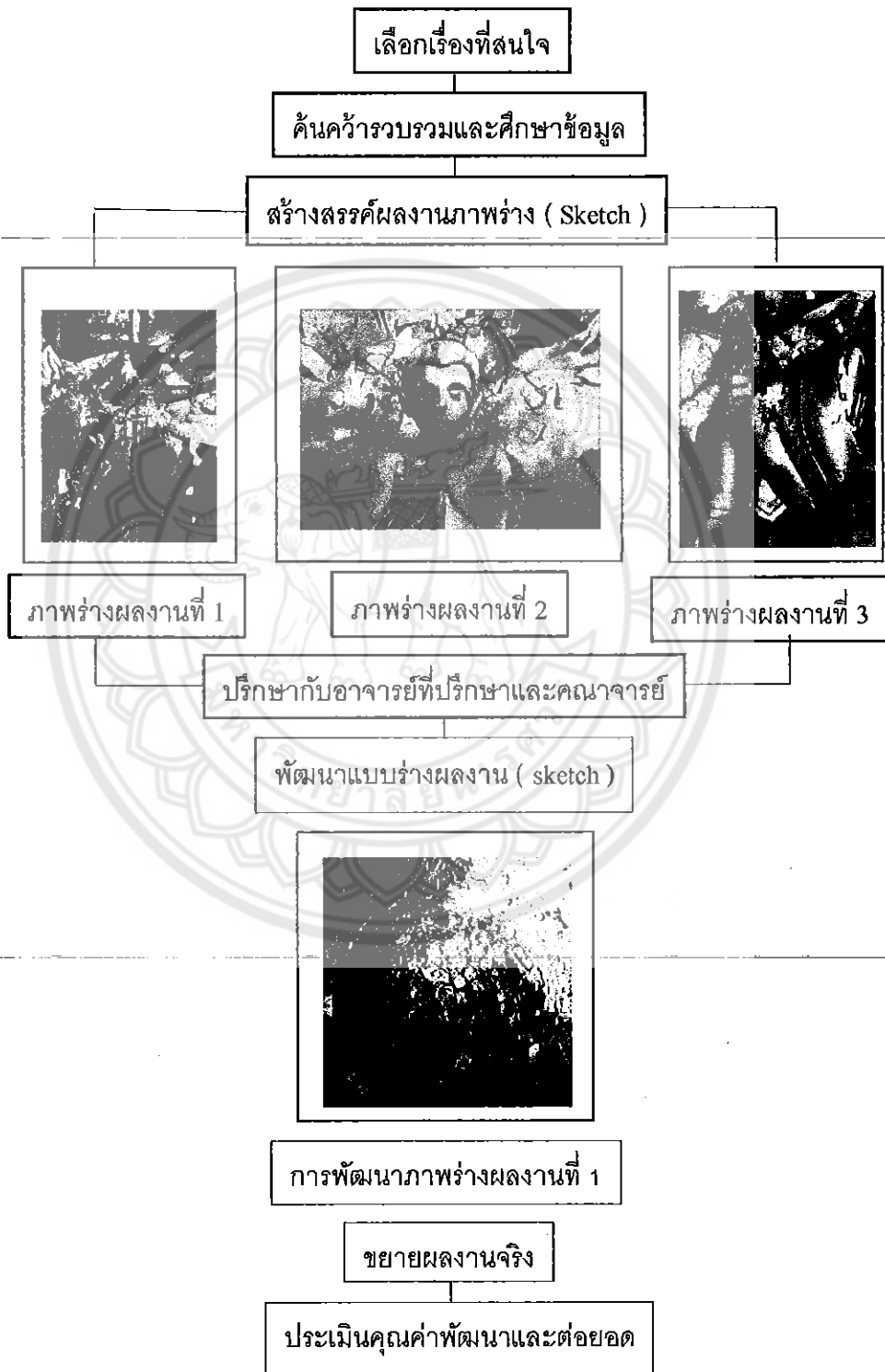
ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อภาพ " ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 2"

กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 100 x 140 ซม.

2.3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 3

ผู้สร้างสรรค์มีวิถีในการดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

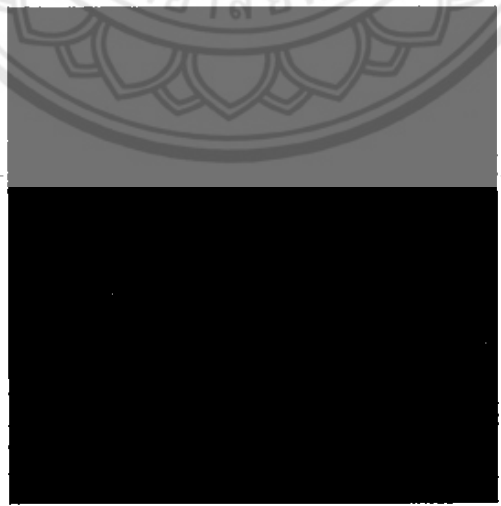
ภาพประกอบที่ 31 ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 3

ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์แต่ละชิ้น อาศัยการถ่ายภาพแล้วนำมาปรับแก้ไข
ใน โปรแกรม Photoshop เป็นหลักในการสร้างภาพร่าง(sketch)

ภาพประกอบที่ 32 ขั้นตอนการทำภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 3

ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ สำหรับการขยายภาพร่างเป็นผลงานจริง จำเป็นต้อง
มีการ เตรียมเฟรมผ้าใบเพื่อให้ง่ายต่อการสร้างสรรค์ จึงจะร่างภาพได้แล้วลงสีและแกะเก็บ
รายละเอียดใน ลำดับต่อไป

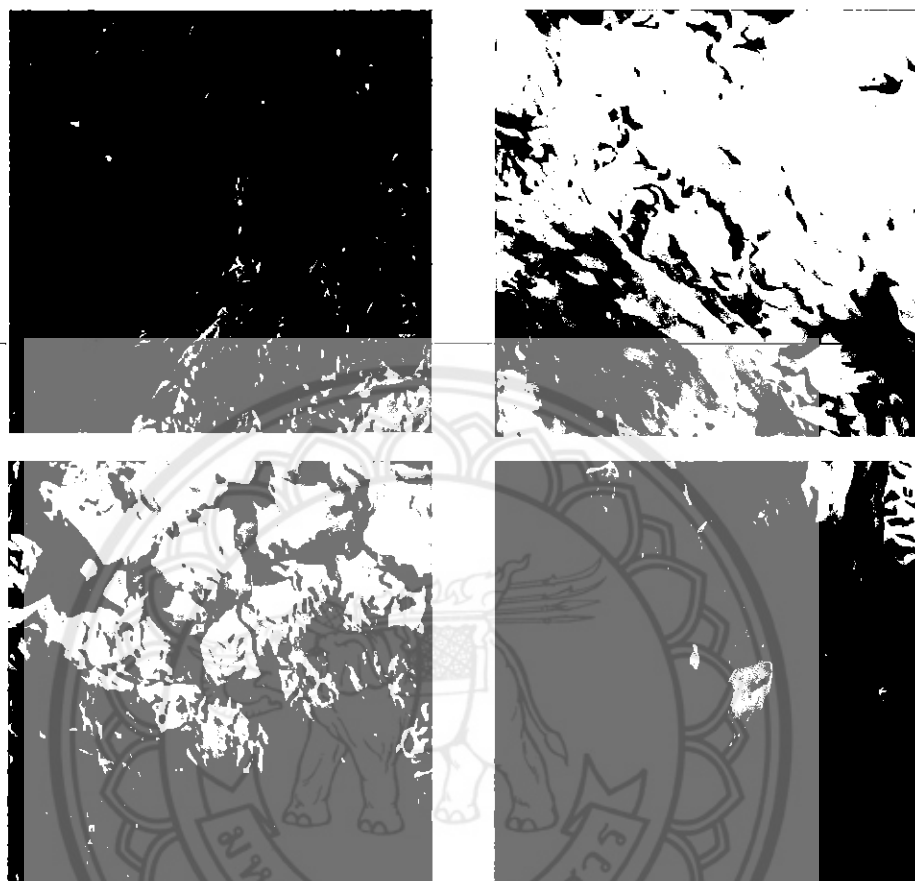

ภาพประกอบที่ 33 ขั้นตอนการเตรียมพื้น เพื่อให้ง่ายสำหรับในขั้นตอนการลงสี

และร่างภาพด้วยดินสอ

ภาพประกอบที่ 34 ขั้นตอนการลงสีโดยรวม ก่อนเก็บรายละเอียด

ภาพประกอบที่ 35 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วนตามภาพร่างผลงาน(sketch)

ภาพประกอบที่ 36

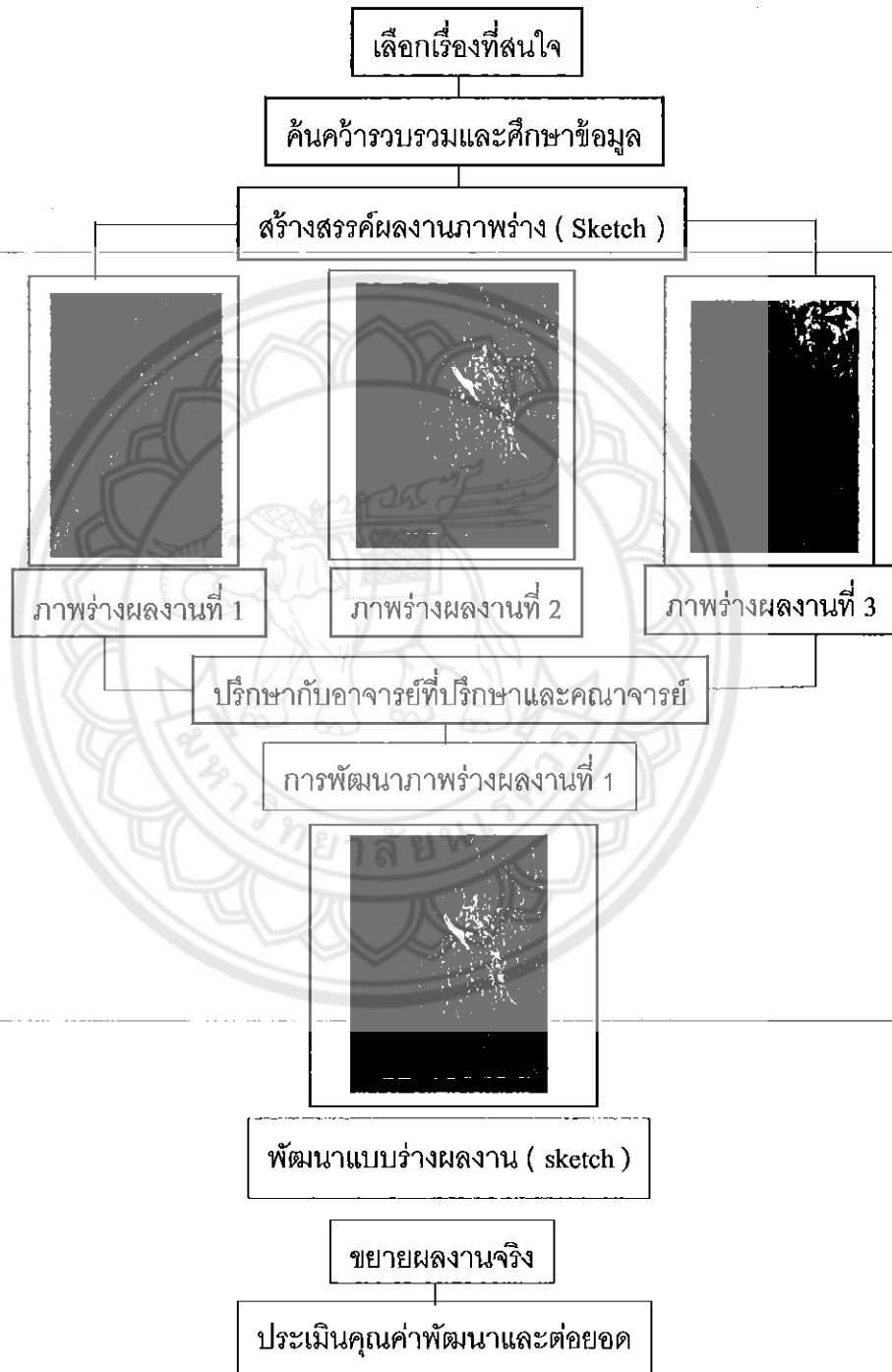
ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อภาพ " ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 3"

กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 120 x 120 ซม.

2.4. วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 4

ผู้สร้างสรรค์มีวิธีในการดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

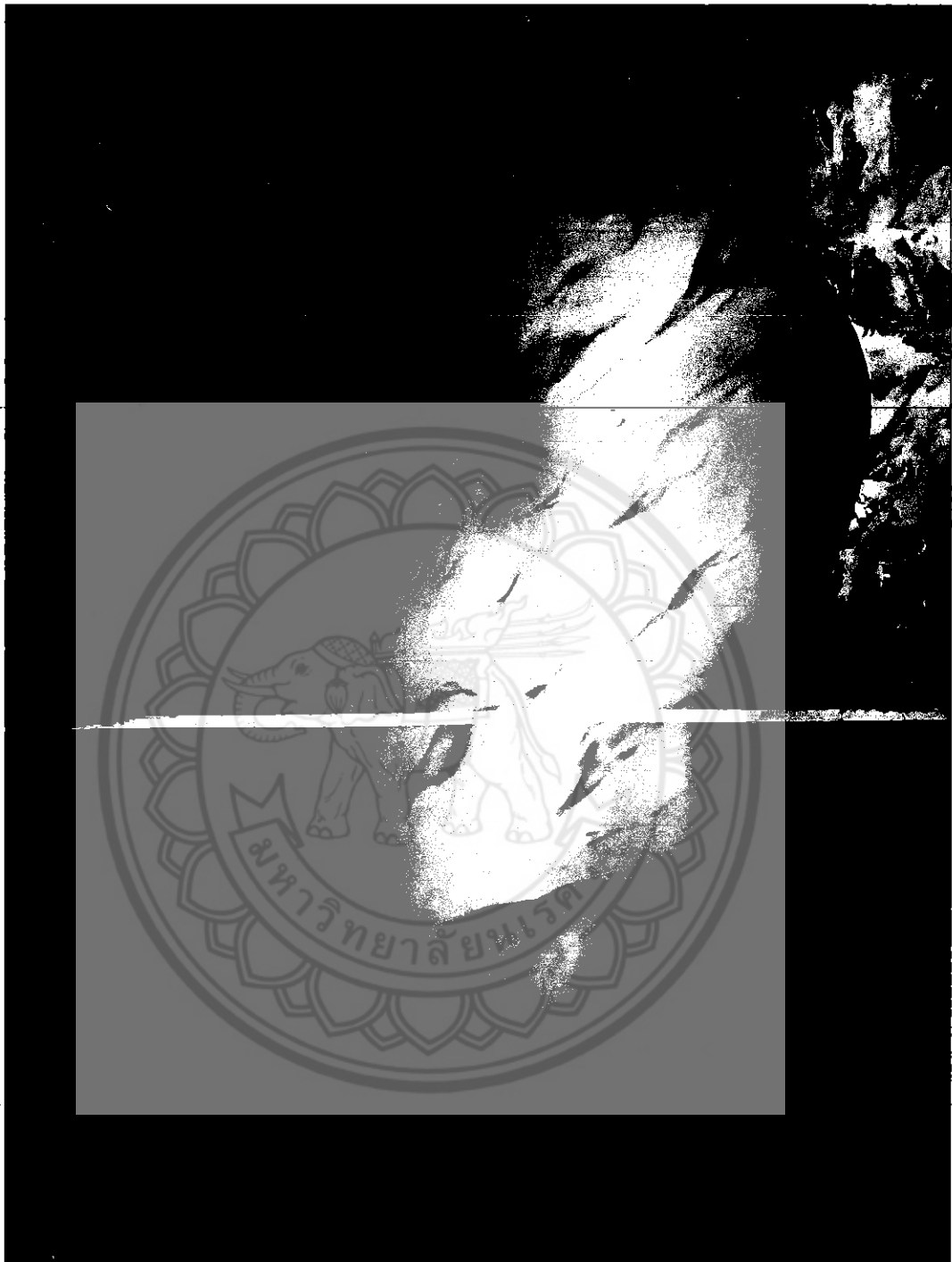

ภาพประกอบที่ 37 ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 4

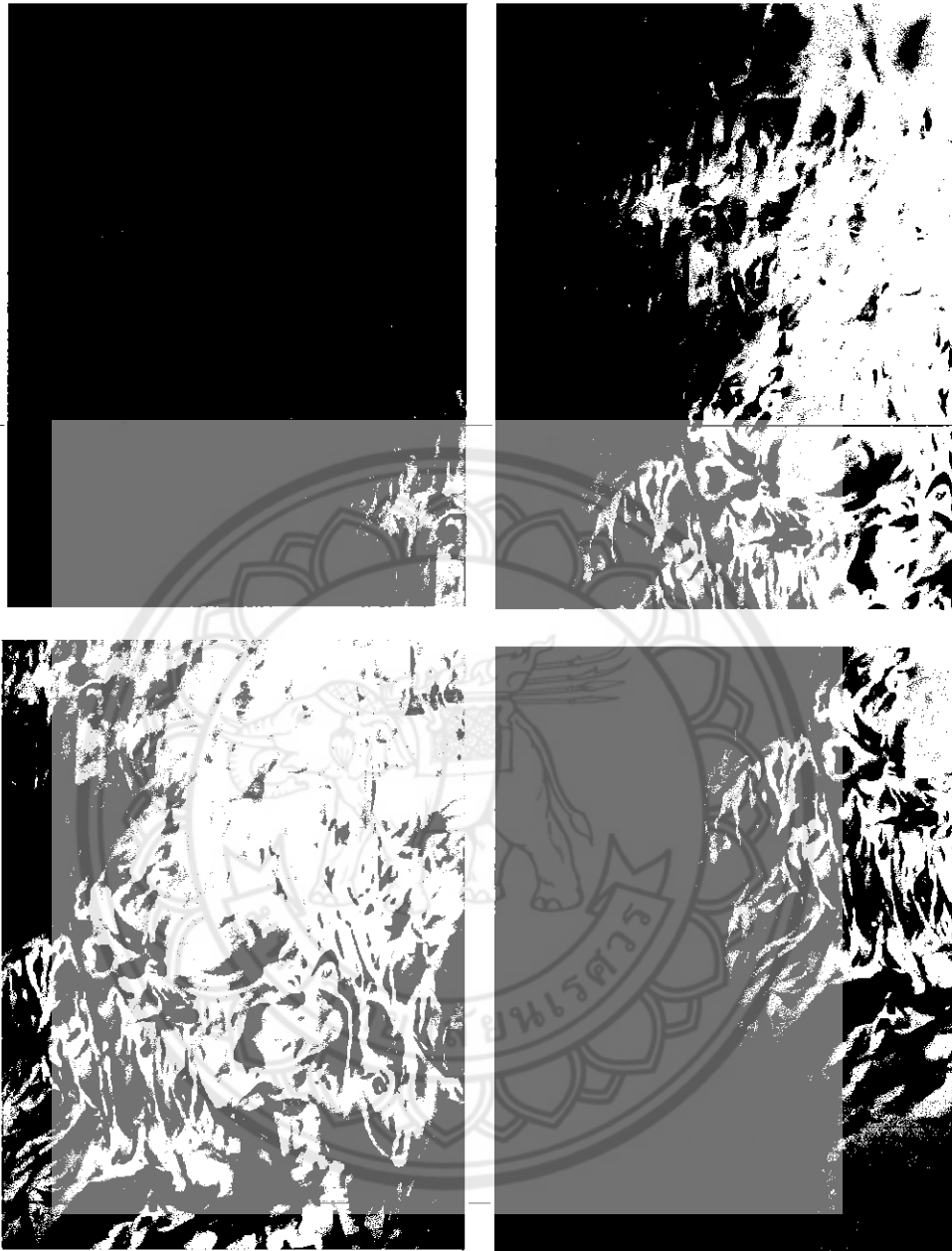
ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ สำหรับการขยายภาพร่างเป็นผลงานจริง จำเป็นต้องมีการ เตรียมเฟรมผ้าใบเพื่อให้ง่ายต่อการสร้างสรรค์ จึงจะร่างภาพได้แล้วลงสีและและเก็บรายละเอียดใน ลำดับต่อไป

ภาพประกอบที่ 38 ขั้นตอนการเตรียมพื้น เพื่อให้ง่ายสำหรับในขั้นตอนการลงสี
และร่างภาพด้วยดินสอ

ภาพประกอบที่ 39 ขั้นตอนการลงสีของแสงเงา ก่อนเก็บรายละเอียด

ภาพประกอบที่ 40 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วนตามภาพร่างผลงาน(sketch)

ภาพประกอบที่ 41

ผลงานศิลปะนิพนธ์ชื่อภาพ " ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 4"

กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

ขนาด 120 x 160 ซม.

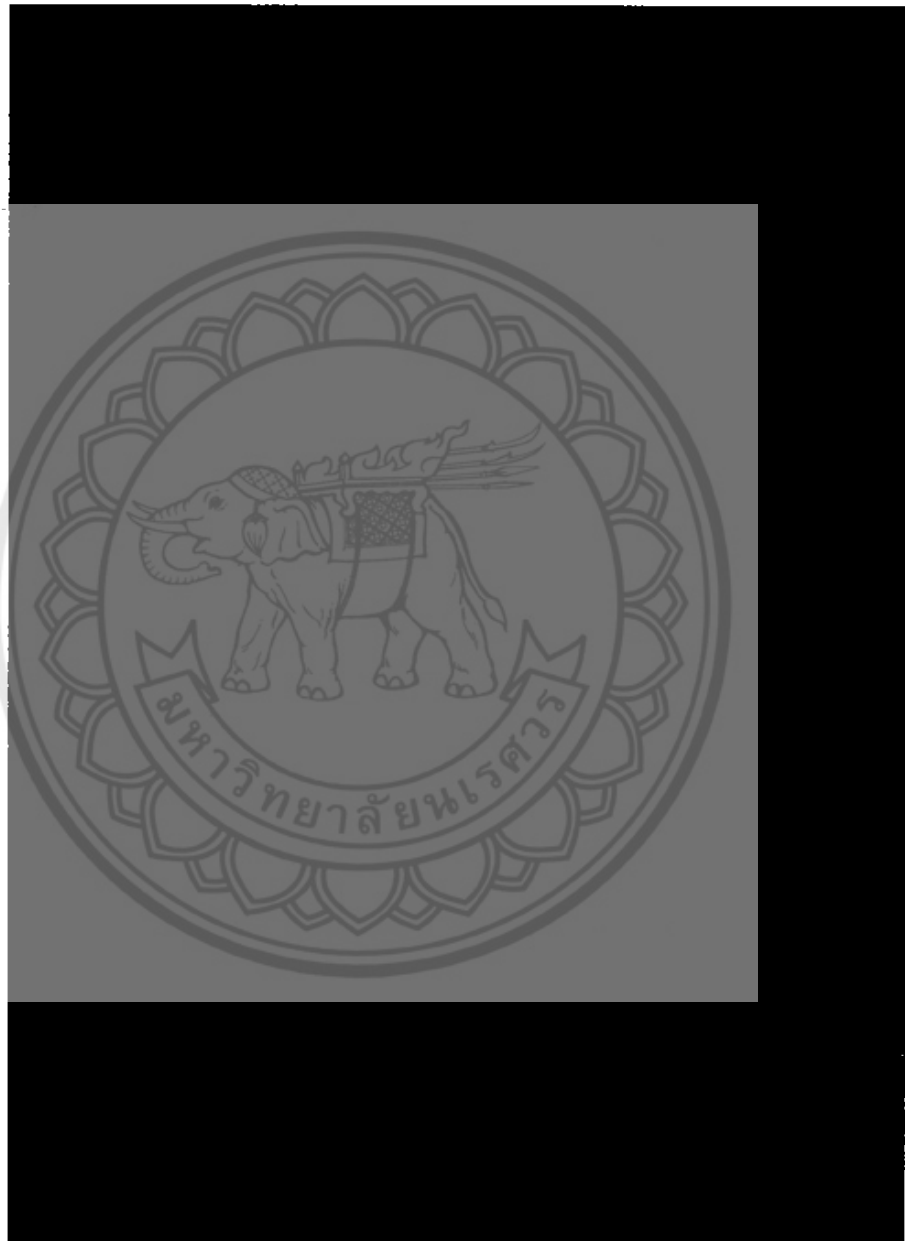
2.5. วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 5

ผู้สร้างสรรค์มีวิธีในการดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

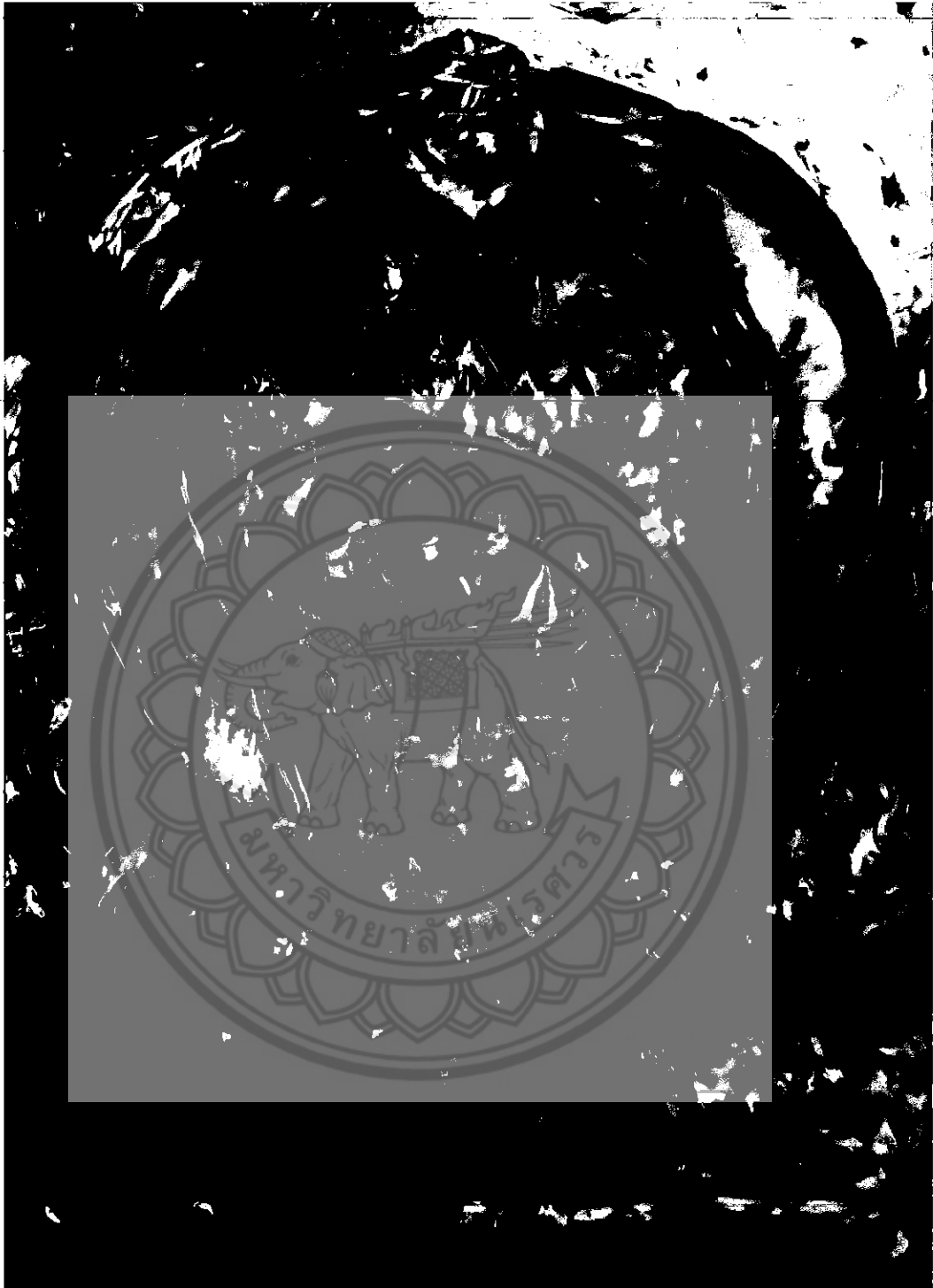
ภาพประกอบที่ 42 ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 5

ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ สำหรับการขยายภาพร่างเป็นผลงานจริง จำเป็นต้องมีการ เตรียมเฟรมผ้าใบเพื่อให้ง่ายต่อการสร้างสรรค์ จึงจะร่างภาพได้แล้วลงสีและและเก็บรายละเอียดใน ลำดับต่อไป

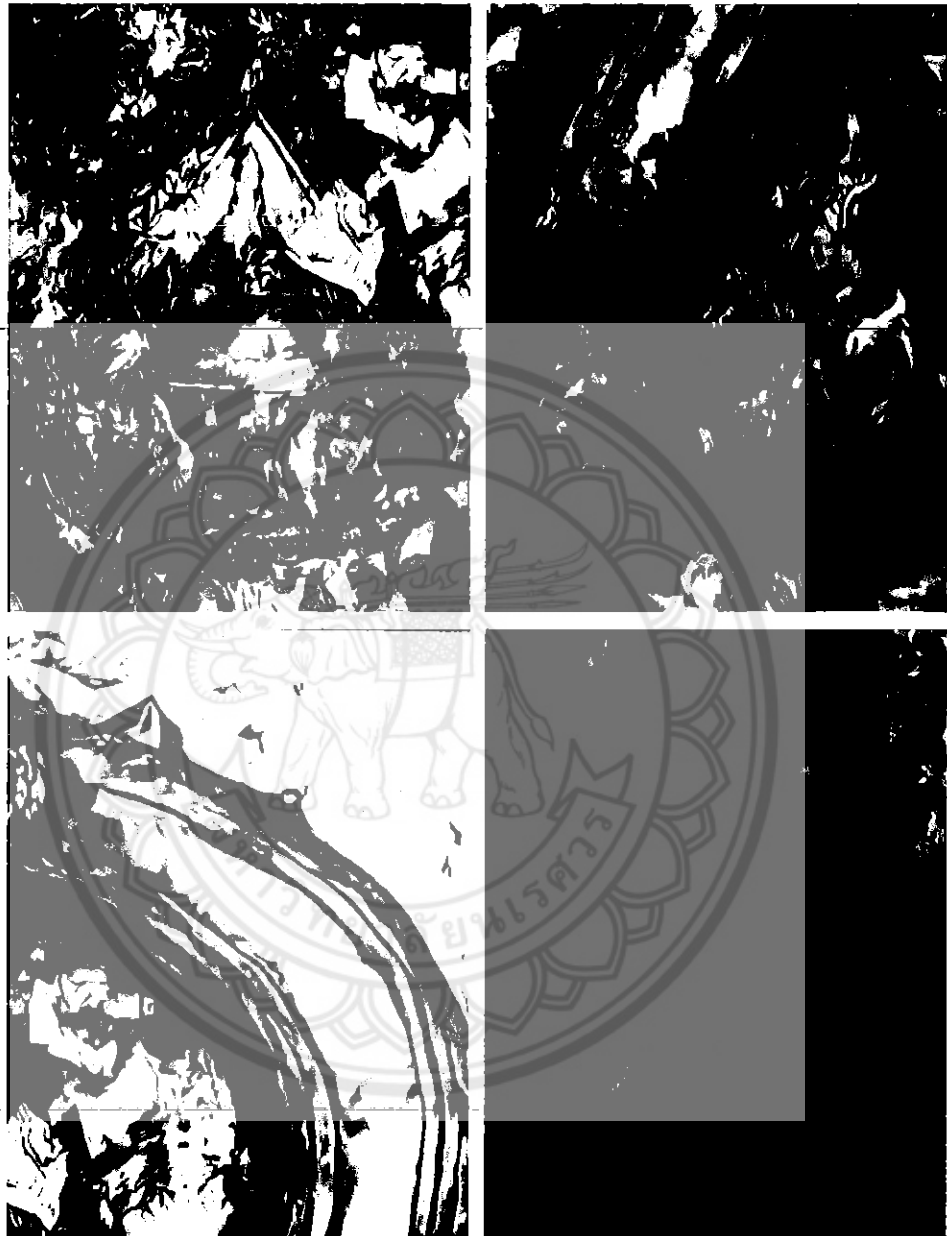

ภาพประกอบที่ 43 ขั้นตอนการเตรียมพื้น เพื่อให้ง่ายสำหรับในขั้นตอนการลงสี

และร่างภาพด้วยดินสอ

ภาพประกอบที่ 44 ขั้นตอนการลงสีโดยรวม ก่อนเก็บรายละเอียด

ภาพประกอบที่ 45 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วนตามภาพร่างผลงาน(sketch)

ภาพประกอบที่ 46

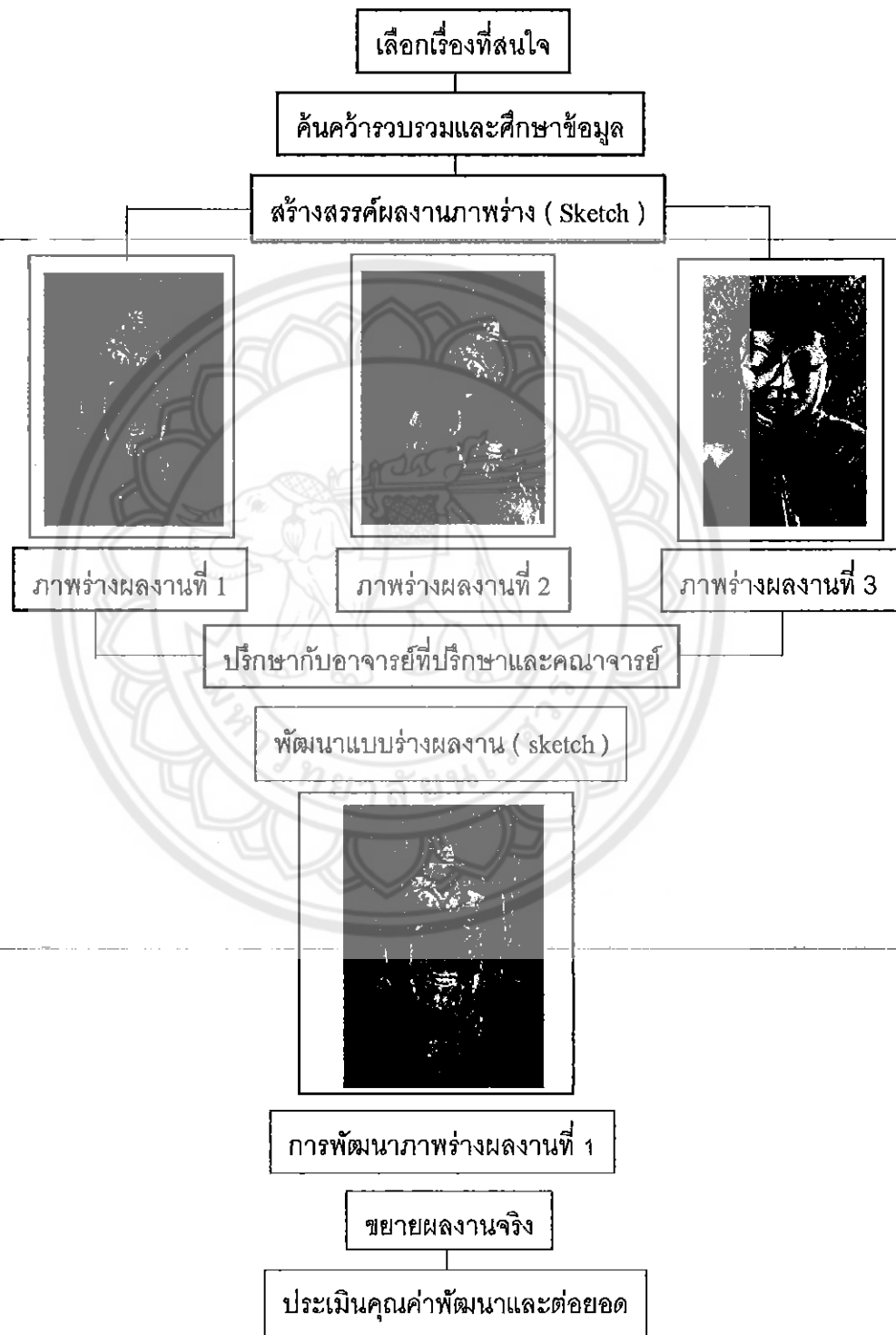
ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อภาพ " ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 5"

กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

ขนาด 110 x 165 ซม.

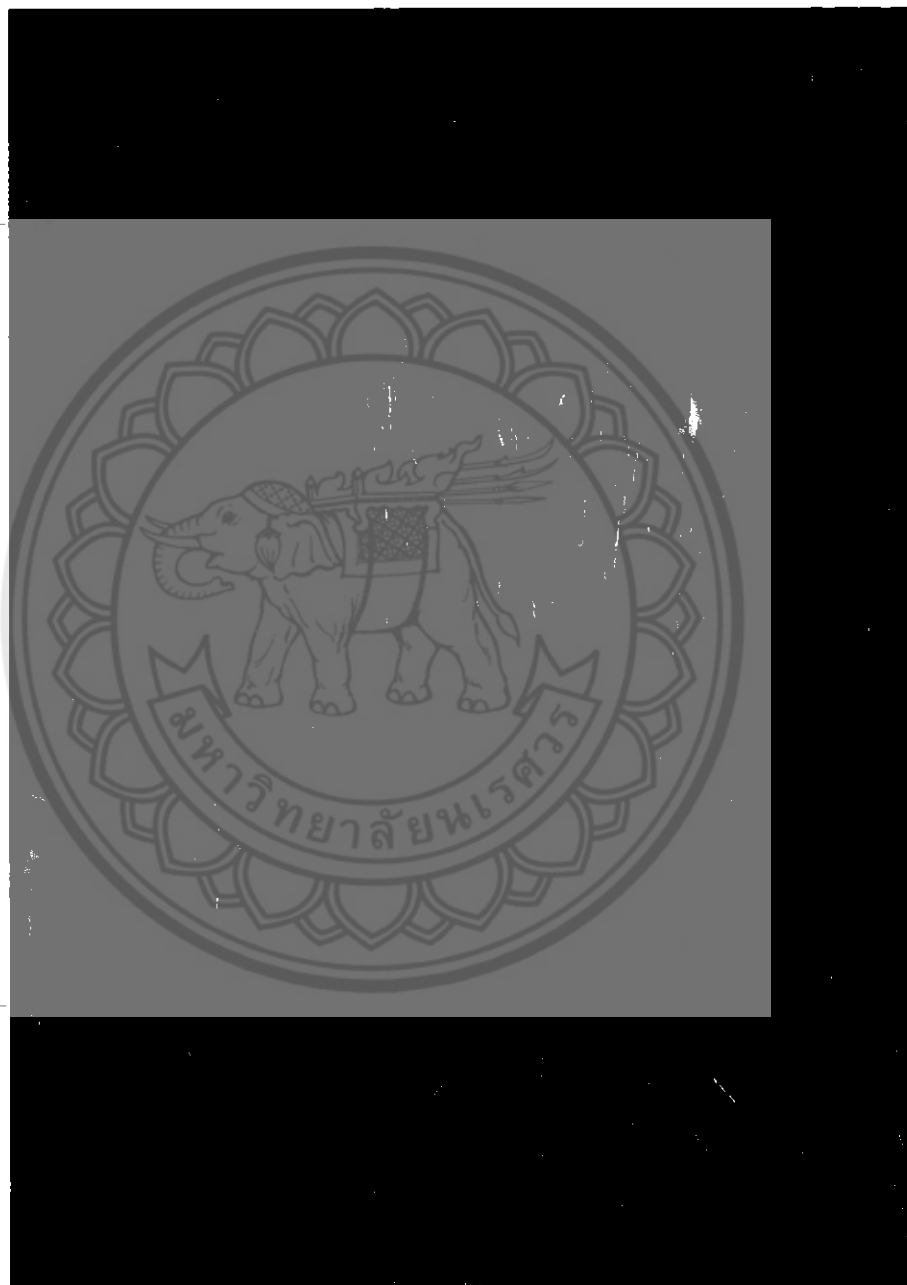
2.6. วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 6

ผู้สร้างสรรค์มีวิธีในการดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 47 ภาพแผนผังแสดงขั้นตอนการทำแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 6

ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ สำหรับการขยายภาพร่างเป็นผลงานจริง จำเป็นต้องมีการ เตรียมเฟรมผ้าใบเพื่อให้ง่ายต่อการสร้างสรรค์ จึงจะร่างภาพได้แล้วลงสีและและเก็บรายละเอียดใน ลำดับต่อไป

ภาพประกอบที่ 48 ขั้นตอนการเตรียมพื้น เพื่อให้ง่ายสำหรับในขั้นตอนการลงสี

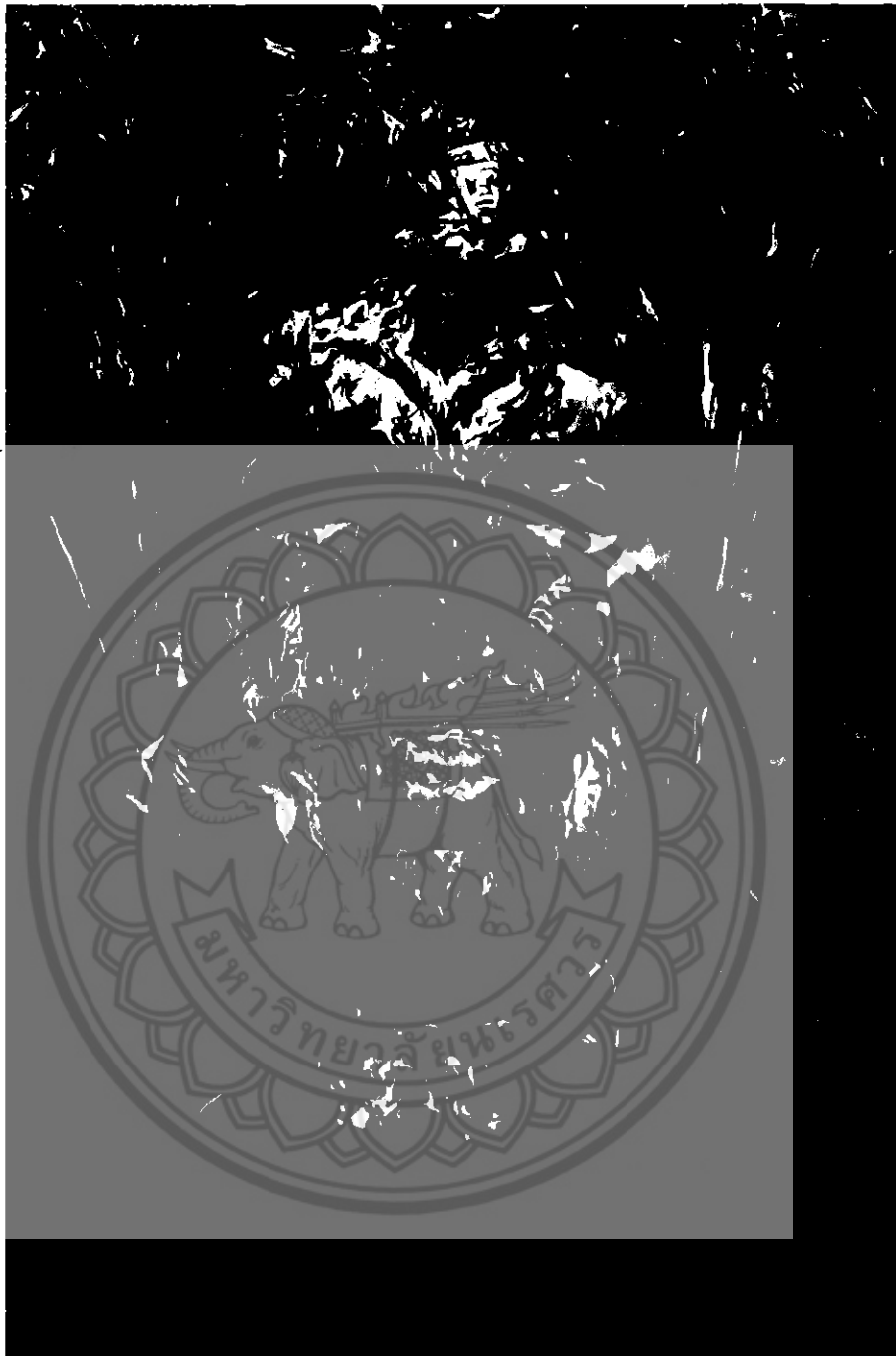
ภาพประกอบที่ 49 ขั้นตอนการร่างภาพด้วยดินสอ

ภาพประกอบที่ 50 ขั้นตอนการลงสีโดยรวม ก่อนเก็บรายละเอียด

ภาพประกอบที่ 51 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในผลงานที่ละส่วนตามภาพร่างผลงาน(sketch)

ภาพประกอบที่ 52

ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อภาพ " ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 6"

กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

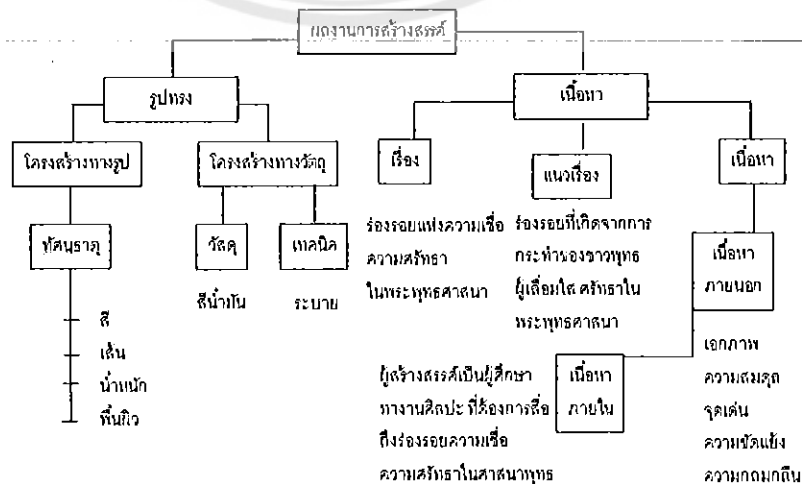
ขนาด 120 x 180 ซม.

บทที่ 4

การรายงานผลและการวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์

จากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ใน พระพุทธศาสนานั้น จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์คุณค่าศิลปะในการสร้างผลงาน เพื่อรายงานผลและ อธิบายผลการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจในแนวคิด ขั้นตอนกระบวนการทำงานทาง กลวิธีของผู้สร้างสรรค์อย่างเป็นระบบมีแบบแผนในการดำเนินงาน มีประสิทธิภาพและเข้าใจ ความหมายที่เป็นสัญลักษณ์เฉพาะในผลงาน อันเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นจากองค์ความรู้ของผู้สร้างสรรค์ และถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางศิลปะ ที่มีคุณค่าทางสุนทรียภาพ มีประโยชน์ในการศึกษา เรียนรู้

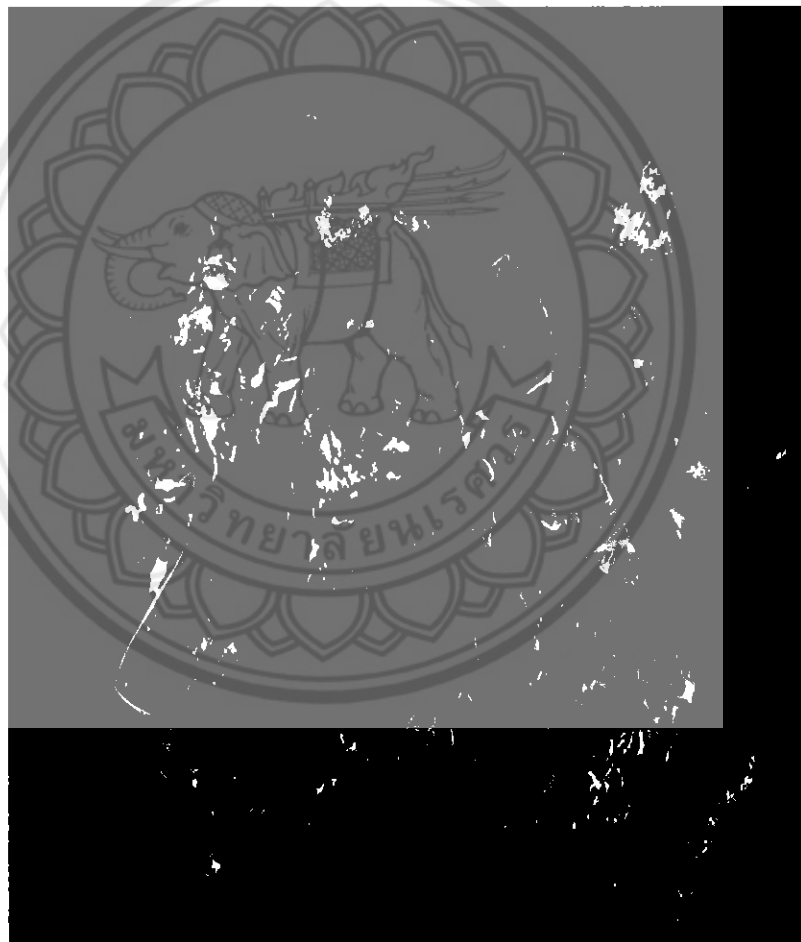
การวิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์ดังกล่าวนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้มีการกำหนดแนวทางที่เป็น หลักการวิเคราะห์ โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ การสร้างสรรค์งานศิลปะอย่างมี จินตนาการทางความคิด กระบวนการสร้างสรรค์จึงมีจุดเริ่มต้น มีการพัฒนา และมีที่สิ้นสุด เป็น ขั้นตอนที่สุดอดคล้องต่อเนื่องกันโดยกำหนดเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

ภาพประกอบที่ 53 แผนผังแสดงการวิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์

การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะในศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการพิจารณาแยกแยะศึกษาองค์รวมของงานศิลปะออกเป็นส่วนๆ ที่ละประเด็น ทั้งในด้านทัศนธาตุ องค์ประกอบศิลป์ และความสัมพันธ์ต่างๆ ในด้านกลวิธีการแสดงออก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประเมินผลงานศิลปะว่ามีคุณค่าอย่างไรทางด้านความงาม ทางด้านเนื้อหาสาระ และทางด้านอารมณ์ความรู้สึก

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์

ภาพประกอบที่ 54 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์

ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อภาพ " ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 1"

กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

ขนาด 110 x 130 ซม.

1.การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1.การวิเคราะห์รูปทรง(Form)

1.1.1.โครงสร้างทางรูป

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏในงานที่ผู้สร้างสรรคใช้สีทั้งวรรณะเย็นและร้อน ที่มีความหลากหลาย เช่น สีน้ำตาล สีส้ม สีเหลือง สีเหลืองไฉ้ต สีน้ำเงิน สีแดง สีส้มแดง สีม่วงแดง สีส้มเหลือง ฯลฯ เพื่อให้สะดุดตา เกิดความน่าสนใจงานศิลปะอันเป็นทัศนธาตุสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก

ภาพประกอบที่ 55 ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

สีเหลือง เป็นสีแห่งความเบิกบาน เจ้าอารมณ์ และเรียกร้อง
ความสนใจ ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความร่าเริง ความสุขสว่าง การ
แผ่กระจาย อำนาจบารมี รู้สึกมีชีวิตชีวาขึ้น ผู้สร้างสรรค์ใช้สี
เหลืองเพื่อให้เกิดความอร่ามขององค์พระพุทธรูป

สีส้ม ให้ความรู้สึก ร้อน ความอบอุ่น ความสดใส มีชีวิตชีวา เป็น
สีที่เร้าความรู้สึก

สีน้ำตาล ให้ความรู้สึกอบอุ่น ได้พักผ่อน แต่ควรใช้ร่วมกับสีส้ม
เหลือง หรือสีทอง

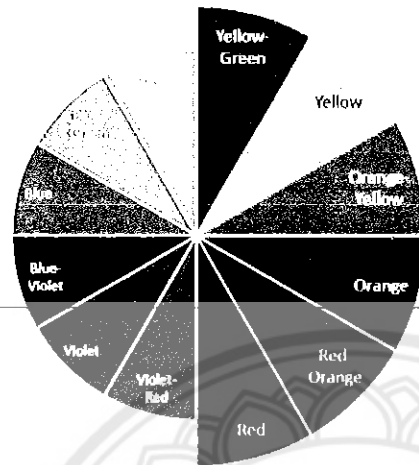
สีแดง เป็นสีที่สร้างความตื่นเต้น และกระตุ้นสมอง สีแดงปาน
กลางแสดงถึงความสุขภาพดี ความเป็นชีวิต ความรัก
ความสำคัญ สร้างความรู้สึกรุนแรง ให้ความรู้สึกร้อน กระตุ้น ทำ
ทนาย เคลื่อนไหว ตื่นเต้น ไร้ใจ มีพลัง เป็นสิ่วรณะร้อนที่ผู้สร้าง
สรรคนำมาแทรกในบางส่วนเพื่อทำให้เกิดค่าน้ำหนักที่น่าสนใจ

สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึกสงบ สุขุม สุภาพ ละเอียดย สง่างาม สูง
ศักดิ์ สามารถลดความตื่นเต้น และช่วยให้มีสมาธิ

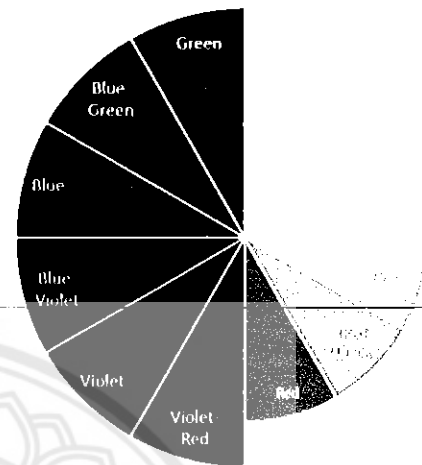
สีขาว ความบริสุทธิ์ สันติภาพ ความสงบสุข ความดี ความเรียบง่าย
ง่าย ความสะอาด ความหลุดพ้น ความว่างเปล่า ความเบา
ความเท่าเทียม การเกิด

สีดำ พลังอำนาจ ความรอบรู้ ความลึกซึ้ง ความน่าเกรงขาม
ความเป็นทางการ ความหรูหรา ความทุกข์ ความเศร้า ความ
โกรธ ความตาย การมองโลกในแง่ร้าย การบังคับควบคุม ความ
มืด ความลึกดำ ความกลัว ความชั่วร้าย

Warm colors

Cool colors

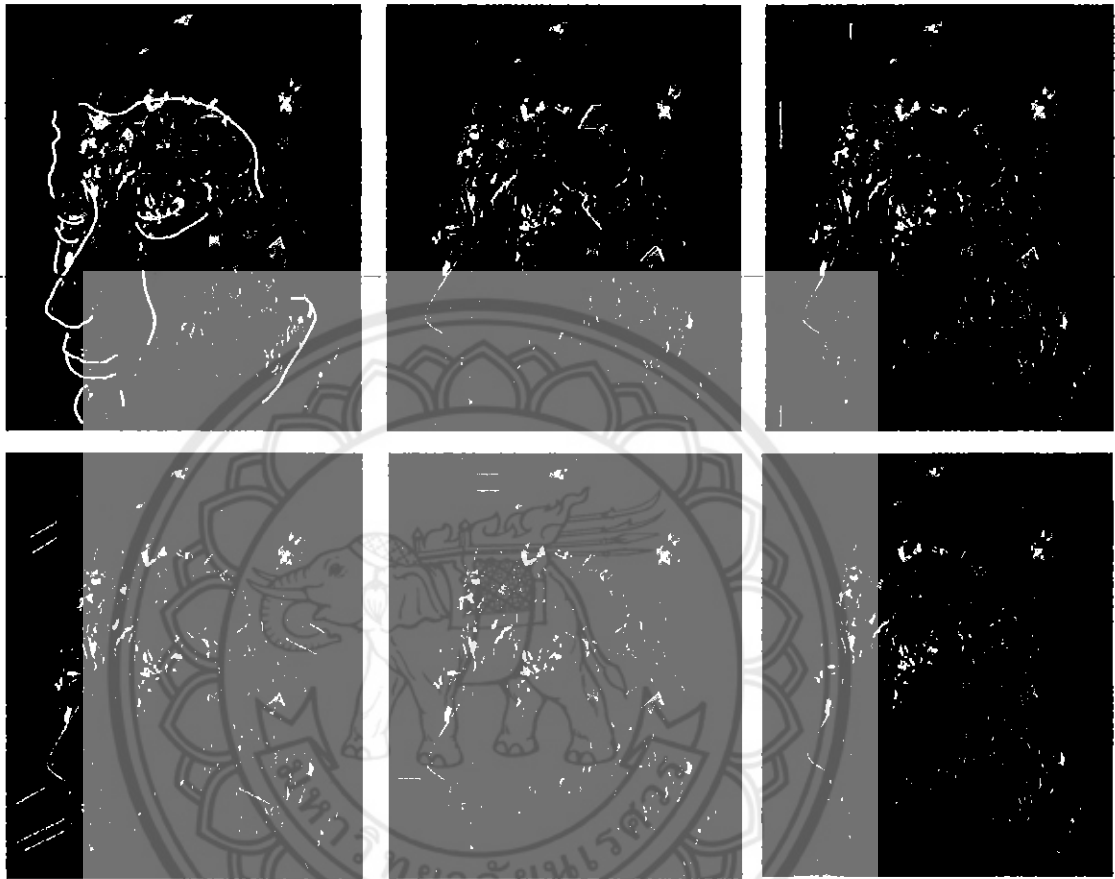

ภาพประกอบที่ 56 ภาพแสดงสีวรรณะร้อน สีวรรณะเย็น

สีวรรณะร้อน หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วย สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีแดง และสีม่วงแดง สีวรรณะร้อนให้ความรู้สึกตื่นตา มีพลัง ขบขัน สนุกสนาน และดึงดูดความสนใจได้ดี สีวรรณะร้อนนี้สภาพโดยรวมจะมีความกลมกลืนของสีมาก จึงมีสีเย็นมาประกอบทำให้ผลงานมีความน่าสนใจมากขึ้น

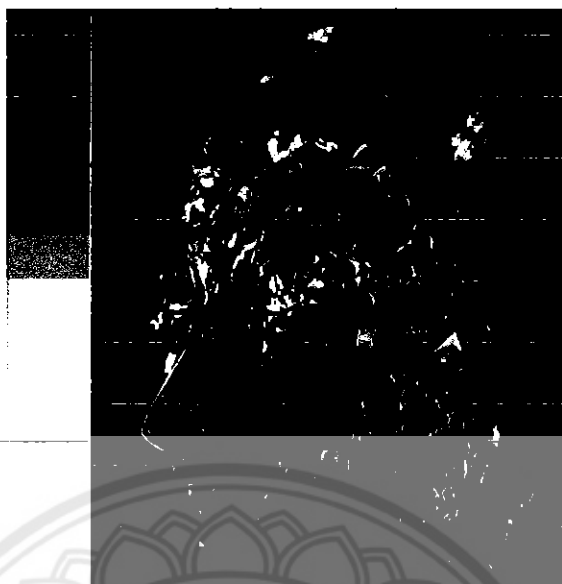
สีวรรณะเย็น หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วยสีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีนํ้าเงิน และสีม่วงน้ำเงิน สีเย็นให้ความรู้สึกสุขภาพ สงบ ลึกลับ เยือกเย็น ในทางจิตวิทยาสีเย็นมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกหดหู เศร้า โครงสีเย็นควรมีสีร้อนแทรกบ้างจะทำให้ผลงานดูน่าสนใจมากขึ้น และมีการใช้สีแบบเอกรงค์ในบางส่วนของภาพโดยใช้สีเย็นพื้นเพียงสีเดียวแล้วลดค่าน้ำหนักอ่อนแก่ ในระยะต่างๆ

เส้น ผู้สร้างสรรค์นำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรงเพื่อสร้างความขัดแย้ง และความประสานกลมกลืนให้เกิดขึ้นในผลงานประกอบด้วย

ภาพประกอบที่ 57 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปินพินธ์ภาพที่ 1

- เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกมีการเคลื่อนไหว สบาย เปลี่ยนแปลงได้ เลื่อนไหลสร้างความกลมกลืนในการเปลี่ยนทิศทาง
- เส้นนอน ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ ผ่อนคลาย
- เส้นแนวตั้งหรือตั้ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรงหนักแน่น เป็นสัญลักษณ์ของความซื่อตรง
- เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว รวดเร็ว ไม่มั่นคง
- เส้นหยัก ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว ไม่ราบเรียบ อันตราย มีความขัดแย้ง

ภาพประกอบที่ 58 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปินพจน์ภาพที่ 1

ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้างสรรค์นำ ความอ่อน กลาง แก่ของน้ำหนัก มาสร้างมิติให้เกิดความรู้สึก สูง ต่ำ หนา บาง แก่ วัตถุในภาพ และใช้สร้างมิติแห่งความรู้สึกด้านระยะใกล้ ไกลของวัตถุในภาพให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปและพื้น หรือรูปทรงกับที่ว่าง มีความรู้สึกเคลื่อนไหว ด้วยแสงเงา ทำให้เกิดความกลมกลืนประสานกันของภาพ

ภาพประกอบที่ 59 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปินพจน์ภาพที่ 1

- พื้นผิว ผู้สร้างสรรค์ใช้การระบายสีด้วยลักษณะลวดตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่งต่างๆ เช่น พื้นผิวของแผ่นทองคำเปลว พื้นผิวขององค์พระพุทธรูป พื้นผิววัตถุที่มีความมันวาวและด้าน ให้มีความแตกต่างอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในงานศิลปนิพนธ์ โดยอาศัยการเลียนแบบจากภาพถ่ายวัตถุจริง

1.1.2. โครงสร้างทางวัตถุ

เป็นการสร้างผลงานทางทัศนศิลป์ประเภทจิตรกรรมใน

ลักษณะที่เหมือนจริงตามธรรมชาติ (Realistic) บนระนาบ 2 มิติ แบบลวดตา 3 มิติ ในลักษณะแบบรูปธรรม ที่ใช้สีน้ำมันในการระบายลงบนผ้าใบ ซึ่งแสดงรายละเอียดทั้งทางด้านรูปทรงและด้านเนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงานภาพนี้

1.2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

1.2.1. เรื่อง ร่องรอยความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

1.2.2. แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกถึงความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ซึ่งสะท้อนผ่านร่องรอยต่างๆ ที่พุทธศาสนิกชนได้กระทำไว้ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

1.2.3. เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องของร่องรอยของความเชื่อ ความศรัทธา

ในพระพุทธศาสนาที่เกิดจากการกระทำของชาวพุทธผู้มีความเลื่อมใส

1.2.4. เนื้อหาภายใน เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา

(Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิดขั้นตอนที่ มีระบบระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม ดึงงาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่

มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์
รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ
ในรูปทรงเป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรีย์ภาพ เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่
บริสุทธิ์ เป็นลักษณะจิตวิสัย เป็นพลัง ความรู้สึกส่วนตัว เป็นบุคลิกภาพการแสดงออกของ
ผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงถึง

ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องของร่องรอยที่เกิดจากรูปทรงที่ได้
กระทำด้วยความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาที่ความเป็นอันหนึ่งอัน
เดียวกัน ทั้งรูปแบบและเนื้อหา

ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้วรรณะสีร้อนและวรรณะสี
เย็นในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรค์ใช้ภาพของพระพุทธรูปเป็น
จุดเด่นในงาน และสร้างจุดรองโดยใช้วัตถุขนาดต่างๆ มาผลักระยะ
ให้มีความใกล้ไกล

ความกลมกลืน(Harmony) ผู้สร้างสรรค์สร้างความกลมกลืนโดย
ใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงร่องรอย
ความศรัทธาในพระพุทธศาสนาให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราว

ความสมดุล(Balance) เป็นความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน(Asymmetrical Balance) คือ
การจัดองค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้างแกนสมมติมีขนาดสัดส่วนไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน แต่
สมดุลกันในความรู้สึก

ภาพประกอบที่ 60 การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปินพันธ์ภาพที่ 1

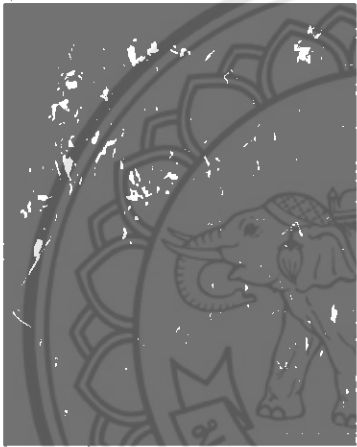
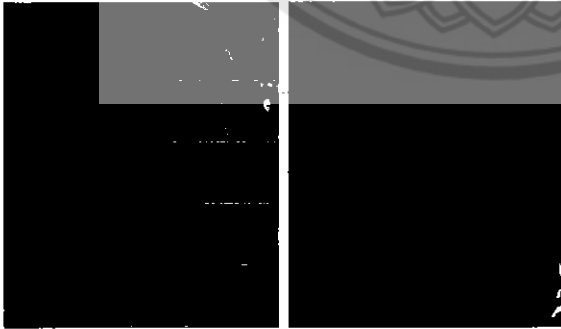
และผลงานภาพนี้มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งอารมณ์ความรู้สึก เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี "อารมณ์ความรู้สึก" หรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรง เป็นหลักการสำคัญ "แก่นแท้" ของศิลปะก็คือ "อารมณ์ความรู้สึก" เพื่อให้เกิดความรู้สึกศรัทธา นำเลื่อมใสโดยที่ผู้สร้างสรรค์จะสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความ เพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปินพันธุ์ชุดร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

2.การวิเคราะห์ทางกลวิธี

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม(Painting) คือ ศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรืออนุหนา แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรืออนุได้ ความงามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี(Painting) เป็นการวาดภาพโดยการใช้พู่กัน และแปรง ระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ผู้สร้างสรรค์ใช้ทักษะการควบคุมสีและเครื่องมือ ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม เหมือนจริง และสมบูรณ์มากกว่าเพียงวาดเส้นอย่างเดียว ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน(Oil Color) มาตอบสนองกลวิธีการวาดเพราะเป็นสีที่ได้รับความนิยมมากเนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทนปล่อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพสำเร็จดูสมจริงมีความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ยังใช้วิธีการเขียนแบบทึ่งที่แปร่ง(Painterly style) ลงบนผลงานด้วยเนื้อสีที่มีความหนืดของสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินซีด(linseed oil) เพื่อให้เขียนง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบที่เรียกว่า แคนวาส(Canvas)

3.การวิเคราะห์สัญลักษณ์

ศิลปินพันธุต์ ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา มีการกำหนดสิ่งที่ใช้เพื่อแทนความอีกสิ่งหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานคือ สัญลักษณ์ในงานศิลปะ ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
	หน้าพระพุทธรูปติดแผ่นทองคำเปลว เป็นสัญลักษณ์แทนร่องรอยที่เกิดจากความเลื่อมใสของชาวพุทธผู้มีความศรัทธาร่วมกันบริจาคทรัพย์สิน บัจฉัย สร้างพระพุทธรูปขึ้นมาเพื่อเป็นองค์แทนของพระพุทธเจ้า เมื่อผ่านกาลเวลามาระยะหนึ่งได้ผ่านการกราบไหว้บูชา และติดแผ่นทองคำเปลวซึ่งเกิดจากความเชื่อของชาวพุทธจนเต็มพระพักตร์
	จิตรกรรมไทยฝาผนัง เป็นสัญลักษณ์แทนร่องรอยที่เกิดจากความเลื่อมใสของชาวพุทธผู้มีความศรัทธาสร้างขึ้นเพื่อแสดงถึงพุทธประวัติ

การสร้างสรรค์ผลงานภาพแรก เป็นสิ่งที่เกิดจากการแสดงออกของอารมณ์ ปัญญา และทัศนคติ ประสบการณ์ รวมทั้งทักษะ ชำนาญของผู้สร้างสรรค์เป็นงานที่สื่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ มีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบของสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ โดยสร้างผลงานศิลปะอย่างมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีระบบระเบียบอย่างเป็นขั้นตอน เป็นการสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพในระดับพอใช้ เนื่องเกิดปัญหาในการจัดการเวลา ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน และในพื้นที่บางส่วนมีสีเข้มจัดเป็นวงกว้าง อาจจะทำให้เกิดพื้นที่ว่าง

ภาพประกอบที่ 62 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์

ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อภาพ " ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 2"

กลวิธี สีสันน้ำมันผ้าใบ

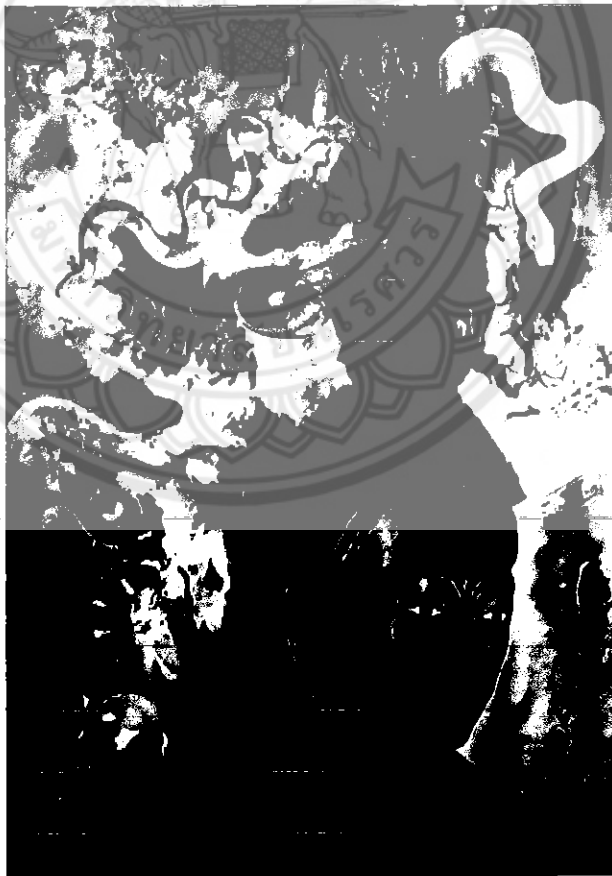
ขนาด 100 x 140 ซม.

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1. การวิเคราะห์รูปทรง(Form)

1.1.1. โครงสร้างทางรูป

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏในงานที่ผู้สร้างสรรคใช้สีทั้งวรรณะเย็นและร้อน ที่มีความหลากหลาย เช่น สีน้ำตาล สีส้ม สีเหลือง สีเหลืองโหด สีน้ำเงิน สีแดง สีส้มแดง สีม่วงแดง สีส้มเหลือง ฯลฯ เพื่อให้สะดุดตา เกิดความน่าสนใจงานศิลปะอันเป็นทัศนธาตุสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก

ภาพประกอบที่ 63 ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2

สีเหลือง เป็นสีแห่งความเบิกบาน เจ้าอารมณ์ และเรียกร้อง
ความสนใจ ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความร่าเริง ความสุขสว่าง การ
แผ่กระจาย อำนาจบารมี รู้สึกมีชีวิตชีวาขึ้น ผู้สร้างสรรค์ใช้สี
เหลืองเพื่อให้เกิดความอร่ามขององค์พระพุทธรูป

สีส้ม ให้ความรู้สึก ร้อน ความอบอุ่น ความสดใส มีชีวิตชีวา เป็น
สีที่เราความรู้สึก

สีน้ำตาล ให้ความรู้สึกอบอุ่น ได้พักผ่อน แต่ควรใช้ร่วมกับสีส้ม
เหลือง หรือสีทอง

สีแดง เป็นสีที่สร้างความตื่นเต้น และกระตุ้นสมอง สีแดงปาน
กลางแสดงถึงความสุขภาพดี ความมีชีวิต ความรัก
ความสำคัญ สร้างความรู้สึกรุนแรง ให้ความรู้สึกร้อน กระตุ้น ทำ
ท่าย เคลื่อนไหว ตื่นเต้น ไร้ใจ มีพลัง เป็นสีวรรณะร้อนที่ผู้สร้าง
สรรคนำมาแทรกในบางส่วนเพื่อทำให้เกิดค่าน้ำหนักที่น่าสนใจ

สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึกสงบ สุขุม สุขภาพ ละเอียด สง่างาม สูง
ศักดิ์ สามารถลดความตื่นเต้น และช่วยให้มีสมาธิ

สีขาว ความบริสุทธิ์ สันติภาพ ความสงบสุข ความดี ความเรียบ

ง่าย ความสะอาด ความหลุดพ้น ความว่างเปล่า ความเบา
ความเท่าเทียม การเกิด

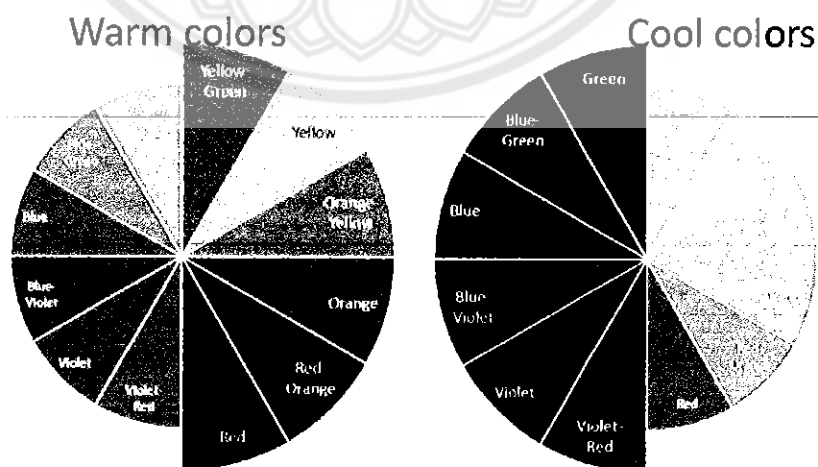
สีดำ พลังอำนาจ ความรอบรู้ ความลึกซึ้ง ความน่าเกรงขาม
ความเป็นทางการ ความหุรหุรา ความทุกข์ ความเศร้า ความ
โกรธ ความตาย การมองโลกในแง่ร้าย การบังคับควบคุม ความ
มืด ความลึกลับ ความกลัว ความชั่วร้าย

สีม่วง ฐานันดรศักดิ์ จิตวิญญาณ ความสูงส่ง ความหรูหรา การ
เฉลิมฉลอง เวทมนตร์คาถา ความลึกลับ ความเพ้อฝัน
สติปัญญา การเปลี่ยนแปลง การหลุดพ้น การปรุงแต่ง ความ
โหดร้าย ความสง่างาม ความเย่อหยิ่งอวดดี ความโอ้อวด ความ
เศร้าโศก การไว้อาลัย

สีทอง ความหรูหรา ความมีระดับ ความสูงส่ง ความสำเร็จ

ความเปิดเผย ความรอบรู้ ความมั่นใจ ชัยชนะ คุณธรรม ความ
เมตตา ความใจกว้าง ความตั้งใจ มนต์ขลัง การหลงตัวเอง ความ
อิจฉา การหลอกลวง

สีเขียว ธรรมชาติ ชีวิต มนุษยชาติ การเริ่มต้น ความสดชื่น
ความปลอดภัย อาหาร ความอุดมสมบูรณ์ ความเป็นอมตะ การ
เจริญงอกงาม การเติบโต การดูแล การรักษาเยียวยา ความเห็น
อกเห็นใจ การควบคุม ความสมดุลทางกายและใจ ความสัมพันธ์
ที่ดี

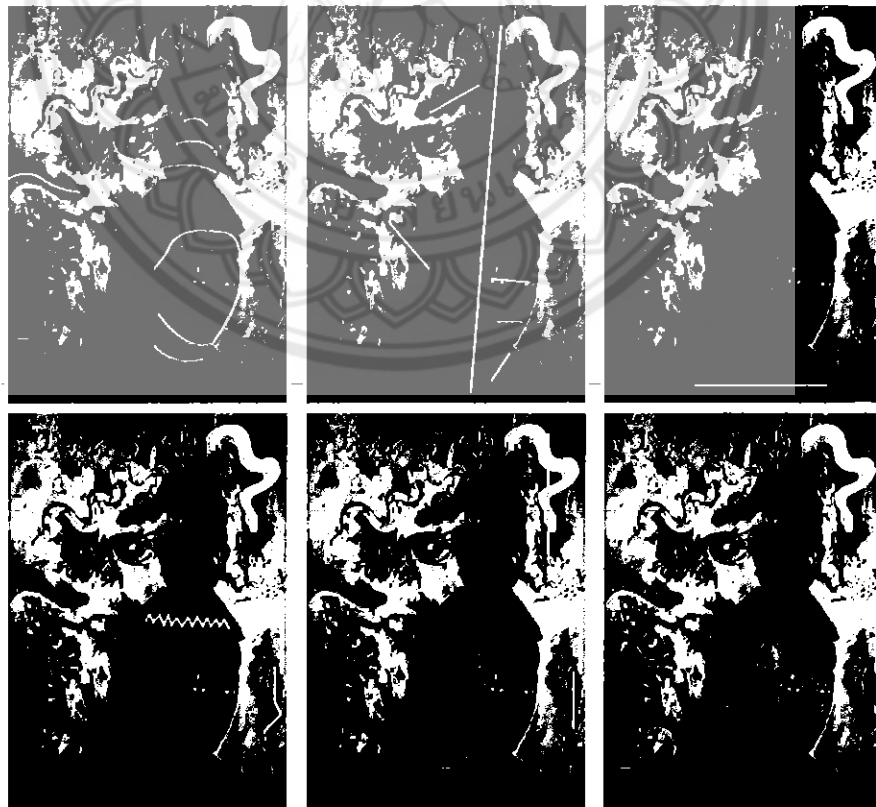

ภาพประกอบที่ 64 ภาพแสดงสีวรรณะร้อน สีวรรณะเย็น

สีวรรณะร้อน หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วย สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีแดง และสีม่วงแดง สีวรรณะร้อนให้ความรู้สึกตื่นตา มีพลัง อบอุ่น สนุกสนาน และดึงดูดความสนใจได้ดี สีวรรณะร้อนนี้สภาพโดยรวมจะมีความกลมกลืนของสีมาก จึงมีสีเย็นมาประกอบทำให้ผลงานมีความน่าสนใจมากขึ้น

สีวรรณะเย็น หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วยสีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีนํ้าเงิน และสีม่วงน้ำเงิน สีเย็นให้ความรู้สึกสุขภาพ สงบ ลึกลับ เยือกเย็น ในทางจิตวิทยาสีเย็นมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกหตุนุ้ เศร้า โกรธสีเย็นควรมีสีร้อนแทรกบ้างจะทำให้ผลงานดูน่าสนใจมากขึ้น และมีการใช้สีแบบเอกรงค์ในบางส่วนของภาพโดยใช้สียืนพื้นเพียงสีเดียวแล้วลดค่าน้ำหนักอ่อนแก่ ในระยะต่างๆ

เส้น ผู้สร้างสรรค์นำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรงเพื่อสร้างความขัดแย้ง และความประสานกลมกลืนให้เกิดขึ้นในผลงานประกอบด้วย

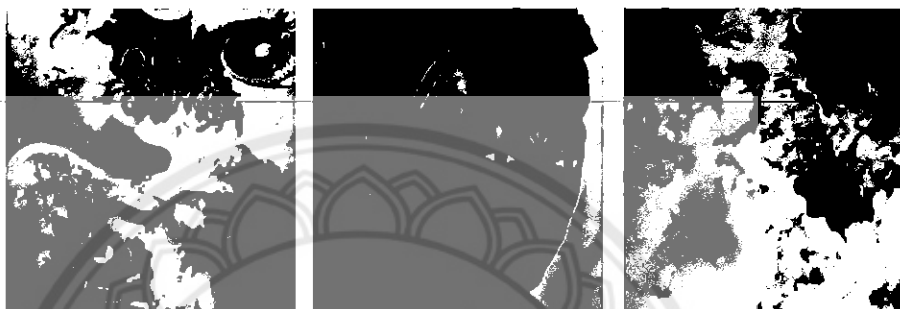
ภาพประกอบที่ 65 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปินพิมพ์ที่ 2

- เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกมีการเคลื่อนไหว สบาย เปลี่ยนแปลงได้ เส้นไหลสร้างความกลมกลืนในกำรเปลี่ยนทิศทาง
- เส้นนอน ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ ผ่อนคลาย
- เส้นแนวตั้งหรือดิ่ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรง หนักแน่น เป็นสัญลักษณ์ของความซื่อตรง
- เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว รวดเร็ว ไม่มั่นคง
- เส้นหยัก ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว ไม่ราบเรียบ อันตราย มีความขัดแย้ง

ภาพประกอบที่ 66 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปินภาพที่ 2

ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้างสรรค์นำ ความอ่อนกลาง แก่ของน้ำหนัก มาสร้างมิติให้เกิดความรู้สึก สูง ต่ำ หนา บาง แก่ วัตถุในภาพ และใช้สร้างมิติแห่งความรู้สึกด้านระยะใกล้ ไกลของวัตถุในภาพให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปและพื้น หรือรูปทรงกับที่ว่าง มีความรู้สึกเคลื่อนไหว ด้วยแสงเงา ทำให้เกิดความกลมกลืนประสานกันของภาพ

ภาพประกอบที่ 67 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปินพินท์ภาพที่ 2

พื้นผิว ผู้สร้างสรรค์ใช้การระบายสีด้วยลักษณะลงตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่งต่างๆ เช่น พื้นผิวของแผ่นทองคำเปลว พื้นผิวขององค์พระพุทธรูป พื้นผิววัตถุที่มีความมันวาวและด้าน ให้มีความแตกต่างอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในงานศิลปะพินท์ โดยอาศัยการเลียนแบบจากภาพถ่ายวัตถุจริง

1.1.2. โครงสร้างท่วงวัตถุ

เป็นการสร้างผลงานทางทัศนศิลป์ประเภทจิตรกรรมในลักษณะที่เหมือนจริงตามธรรมชาติ (Realistic) บนระนาบ 2 มิติ แบบลงตา 3 มิติ ในลักษณะแบบรูปธรรม ที่ใช้สีน้ำมันในการระบายลงบนผ้าใบ ซึ่งแสดงรายละเอียดทั้งทางด้านรูปทรงและด้านเนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงานภาพนี้

1.2.การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

1.2.1.เรื่อง ร่องรอยความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

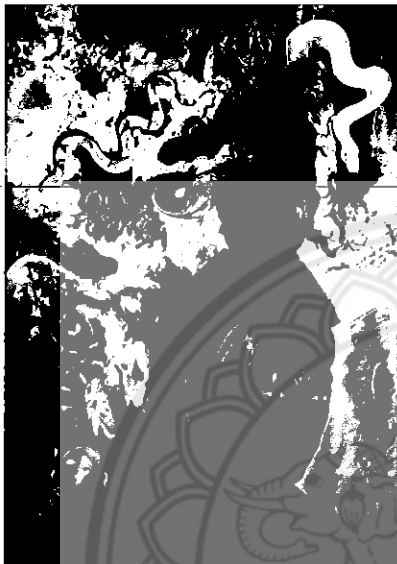
1.2.2.แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกถึงความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ซึ่งสะท้อนผ่านร่องรอยต่างๆที่พุทธศาสนิกชนได้กระทำไว้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

1.2.3.เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องของร่องรอยของความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนาที่เกิดจากการกระทำของชาวพุทธผู้มีความเลื่อมใส

1.2.4.เนื้อหาภายใน เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิดขั้นตอนที่มีระบบระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม ดึงงาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรงเป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรีย์ภาพ เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ เป็นลักษณะจิตวิสัย เป็นพลัง ความรู้สึกส่วนตัว เป็นบุคลิกภาพการแสดงออกของผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงถึง

ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องของร่องรอยที่เกิดจากชาวพุทธที่ได้กระทำไว้ด้วยความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาที่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปแบบและเนื้อหา

ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สร้างสรรค้ใช้วรรณะสีร้อนและวรรณะสีเย็นในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรค้ใช้ภาพของพระพุทธรูปเป็นจุดเด่นในงาน และสร้างจุดรองโดยใช้วัตถุขนาดต่างๆ มาผลักระยะให้มีความใกล้เคียง

ความกลมกลืน(Harmony) ผู้สร้างสรรค้สร้างความกลมกลืนโดยใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงร่องรอยความศรัทธาในพระพุทธศาสนาให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราว

ความสมดุล(Balance) เป็นความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน(Asymmetrical Balance) คือการจัดองค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้างแกนสมมติมีขนาดสัดส่วนไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน แต่สมดุลกันในความรู้สึก

ภาพประกอบที่ 68 การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปินพจน์ภาพที่ 2

และผลงานภาพนี้ มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งอารมณ์ความรู้สึก เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี "อารมณ์ความรู้สึก" หรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรง เป็นหลักการสำคัญ "แก่นแท้" ของศิลปะก็คือ "อารมณ์ความรู้สึก" เพื่อให้เกิดความรู้สึกศรัทธา นำเลื่อมใสโดยที่ผู้สร้างสรรค้จะสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความ เพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์

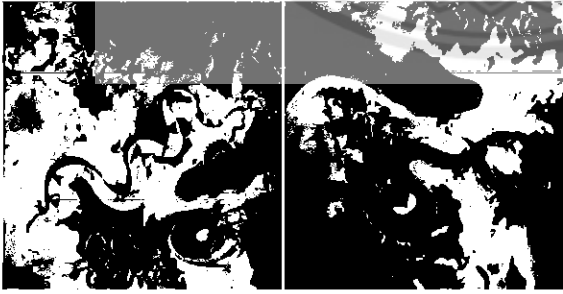
ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุด
ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

2.การวิเคราะห์ทางกลวิธี

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม(Painting) คือ ศิลปะที่แสดงออก
ด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็น
รูปแบบไม่มีความลึกหรืออนุหนา แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรืออนุได้
ความงามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี(Painting)
เป็นการวาดภาพโดยการใช้พู่กัน และแปรง มาระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ผู้
สร้างสรรค์ใช้ทักษะการควบคุมสีและเครื่องมือ ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม เหมือน
จริง และสมบูรณ์มากกว่าเพียงวาดเส้นอย่างเดียว ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน(Oil Color) มา
ตอบสนองกลวิธีการวาดเพราะเป็นสีที่ได้รับความนิยมมากเนื่องจากเขียนง่าย มีความ
คงทนปล่อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพสำเร็จดูสมจริงมีความหนาแน่นของสี
มากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้
ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ยังใช้วิธีการเขียนแบบทิ้งที่แปรง(Painterly style) ลงบนผลงาน ด้วยเนื้อสี
ที่มีความหนืดของสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินซีด(linseed oil) เพื่อให้เขียน
ง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบที่เรียกว่า แคนวาส(Canvas)

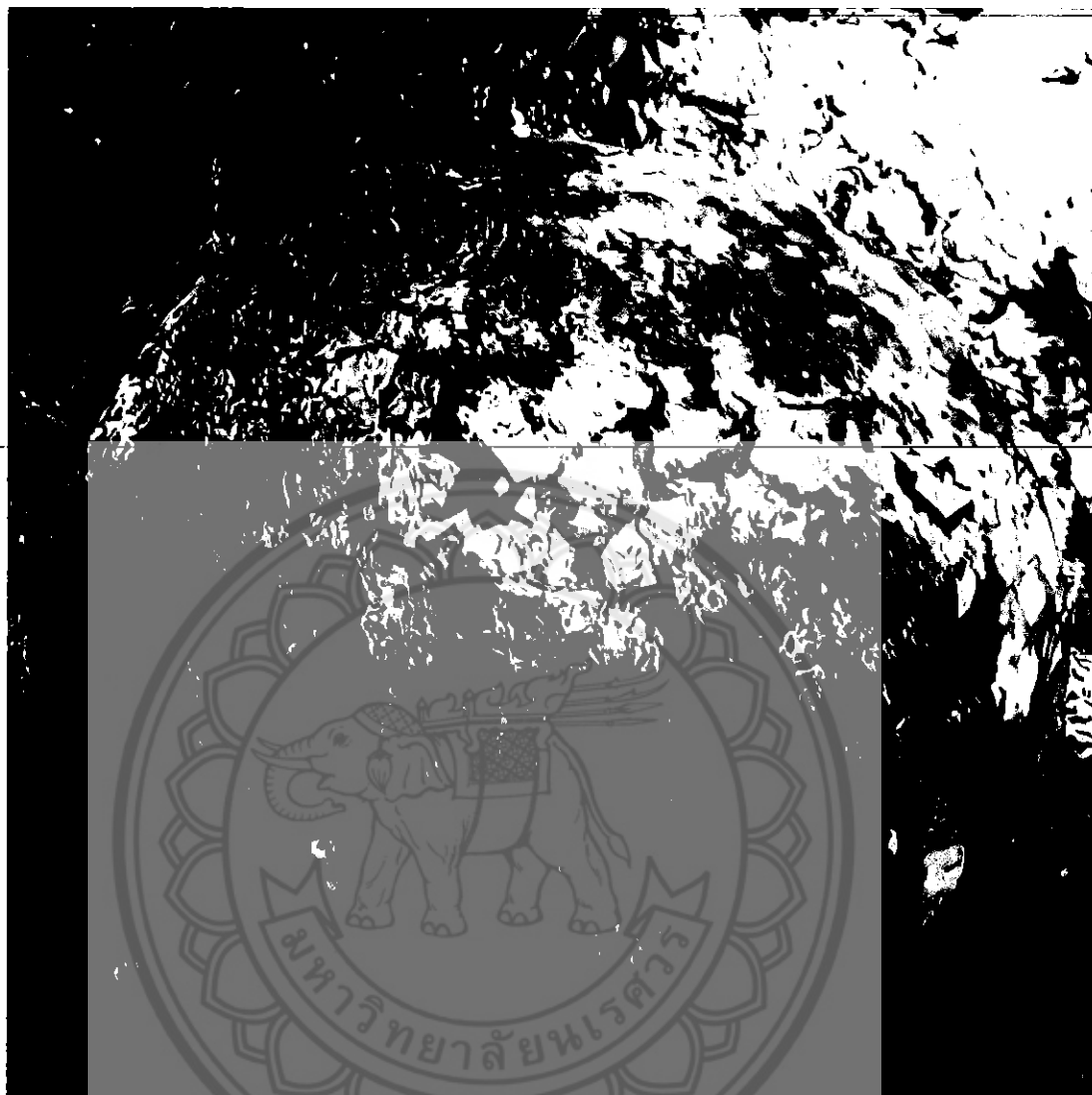
3. ก้าววิเคราะห์สัญลักษณ์

ศิลปินนิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา มีการกำหนดสิ่งที่ใช้เพื่อแทนความอีกสิ่งหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานคือ สัญลักษณ์ในงานศิลปะ ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
	พระพุทธรูป เป็นสัญลักษณ์แทนร่องรอยที่เกิดจากความเลื่อมใสของชาวพุทธผู้มีความศรัทธาร่วมกันบริจาคทรัพย์สิน บัจจัย สร้างพระพุทธรูปขึ้นมาเพื่อเป็นองค์แทนของพระพุทธเจ้า
	สัตว์มีพิษและสัตว์ดุร้าย เป็นสัญลักษณ์แทนมารผจญที่เป็นคำพูดติดปากของคนไทยในการเปรียบเทียบเมื่อทำบางอย่างไม่สำเร็จ เปรียบเสมือนพระพุทธเจ้าตอนมารผจญ

การสร้างสรรคผลงานภาพที่สอง เป็นสิ่งที่เกิดจากการแสดงออกของอารมณ์ ปัญญา และทัศนคติ ประสบการณ์ รวมทั้งทักษะ ชำนาญของผู้สร้างสรรค์เป็นงานที่สื่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ มีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบของสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ โดยสร้างผลงานศิลปะอย่างมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีระบบระเบียบอย่างเป็นขั้นตอน เป็นการสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพในระดับพอใช้ เนื่องเกิดปัญหาในการจัดการเวลา ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน

ภาพประกอบที่ 70 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์

ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อภาพ " ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 3"

กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

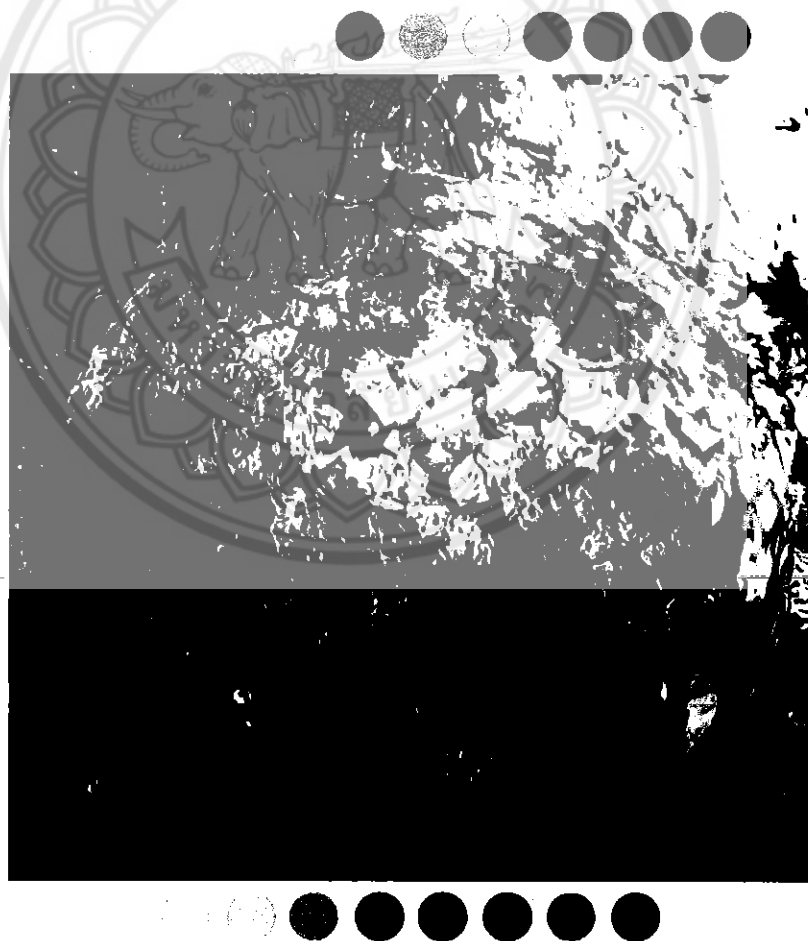
ขนาด 120 x 120 ซม.

1.การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1.การวิเคราะห์รูปทรง(Form)

1.1.1.โครงสร้างทางรูป

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏในงานที่ผู้สร้างสรรค์ใช้สีทั้งวรรณะเย็นและร้อนที่มีความหลากหลาย เช่น สีน้ำตาล สีส้ม สีเหลือง สีเหลืองไธต สีน้ำเงิน สีแดง สีส้มแดง สีม่วงแดง สีส้มเหลือง ฯลฯ เพื่อให้สะดุดตา เกิดความน่าสนใจงานศิลปะอันเป็นที่ศรัทธาสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก

ภาพประกอบที่ 71 ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 3

สีเหลือง เป็นสีแห่งความเบิกบาน ไร้อาภรณ์ และเรียกร้อง
ความสนใจ ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความร่าเริง ความสุขสว่าง การ
แผ่กระจาย อำนาจบารมี รู้สึกมีชีวิตชีวาขึ้น ผู้สร้างสรรคใช้สี
เหลืองเพื่อให้เกิดความอร่ามขององค์พระพุทธรูป

สีส้ม ให้ความรู้สึก ร้อน ความอบอุ่น ความสดใส มีชีวิตชีวา เป็น
สีที่เร้าความรู้สึก

สีน้ำตาล ให้ความรู้สึกอบอุ่น ได้พักผ่อน แต่ควรใช้ร่วมกับสีส้ม
เหลือง หรือสีทอง

สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึกสงบ สุขุม สุภาพ ละเอียด สง่างาม สูง
ศักดิ์ สามารถลดความตื่นเต้น และช่วยให้มีสมาธิ

สีขาว ความบริสุทธิ์ สันติภาพ ความสงบสุข ความดี ความเรียบง่าย
ความสะอาด ความหลุดพ้น ความว่างเปล่า ความเบา ความเท่า
เทียม การเกิด

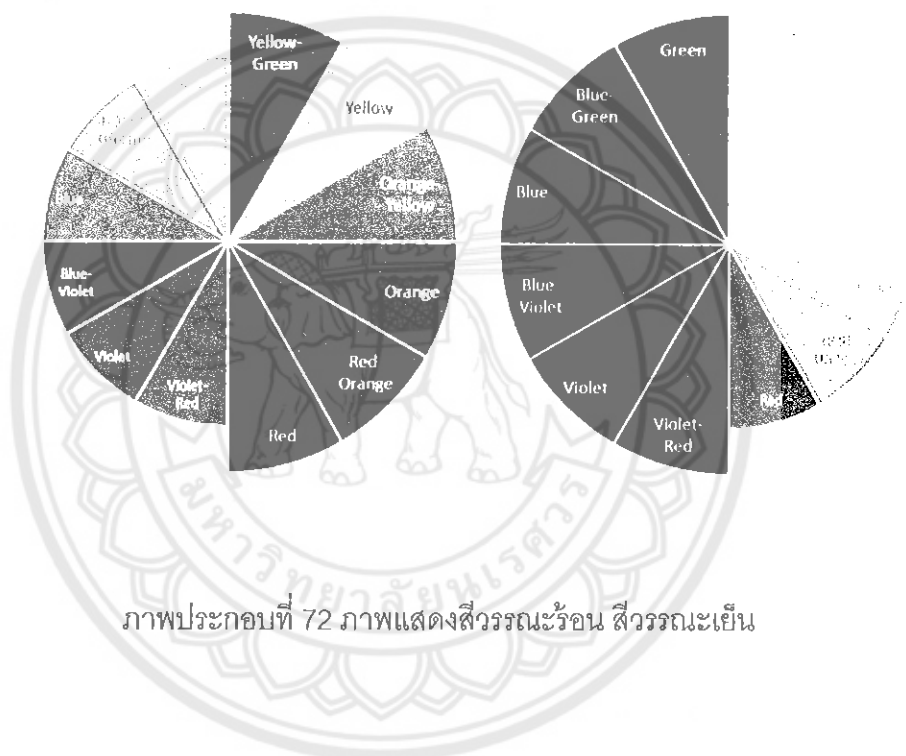
สีดำ พลังอำนาจ ความรอบรู้ ความลึกซึ้ง ความน่าเกรงขาม ความ
เป็นทางการ ความหรูหรา ความทุกข์ ความเศร้า ความโกรธ ความ
ตาย การมองโลกในแง่ร้าย การบังคับควบคุม ความมืด ความลึกลับ
ความกลัว ความชั่วร้าย

สีทอง ความหรูหรา ความมีระดับ ความสูงส่ง ความสำเร็จ ความ
เปิดเผย ความรอบรู้ ความมั่นใจ ชัยชนะ คุณธรรม ความเมตตา
ความใจกว้าง ความตั้งใจ มนต์ขลัง การหลงตัวเอง ความอิจฉา การ
หลอกลวง

สีเขียว ธรรมชาติ ชีวิต มนุษยชาติ การเริ่มต้น ความสดชื่น ความปลอดภัย อาหาร ความอุดมสมบูรณ์ ความเป็นอมตะ การเจริญงอกงาม การเติบโต การดูแล การรักษาเยียวยา ความเห็นอกเห็นใจ การควบคุม ความสมดุลทางกายและใจ ความสัมพันธ์ที่ดี

Warm colors

Cool colors

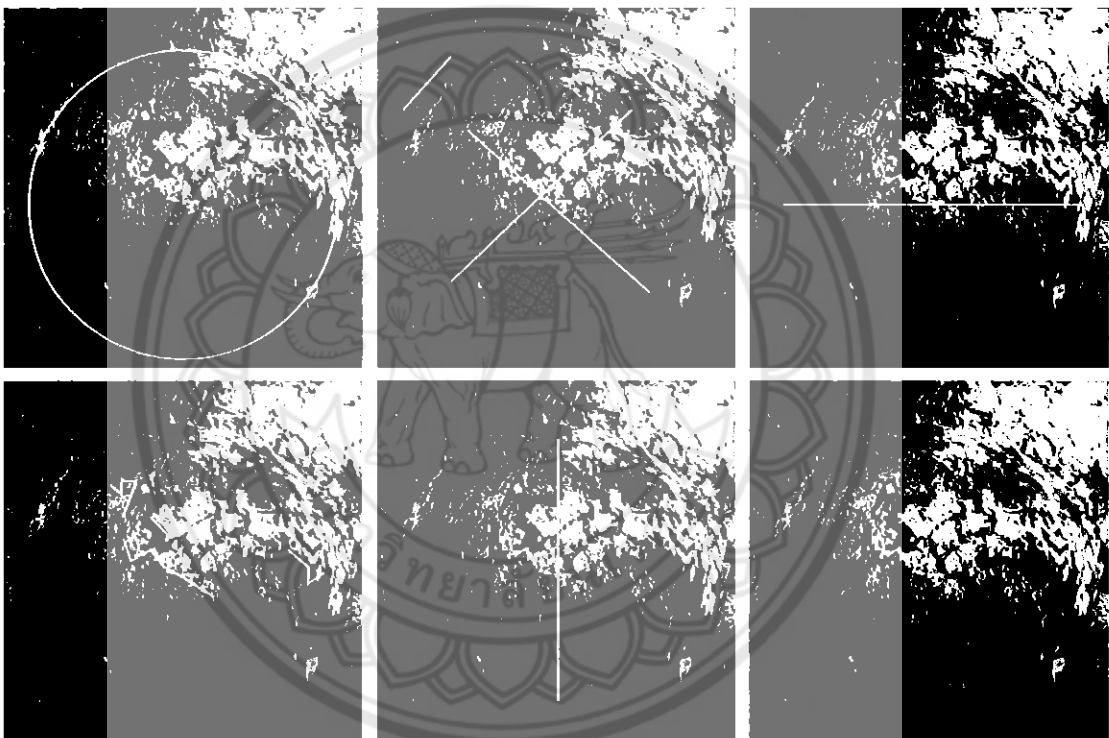
ภาพประกอบที่ 72 ภาพแสดงสีวรรณะร้อน สีวรรณะเย็น

สีวรรณะร้อน หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วย สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีแดง และสีม่วงแดง สีวรรณะร้อนให้ความรู้สึกตื่นตา มีพลัง อบอุ่น สนุกสนาน และดึงดูดความสนใจได้ดี สีวรรณะร้อนนี้สภาพโดยรวมจะมีความกลมกลืนของสีมาก จึงมีสีเย็นมาประกอบทำให้ผลงานมีความน่าสนใจมากขึ้น

สีวรรณะเย็น หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วยสีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีนํ้าเงิน และสีม่วงน้ำเงิน สีเย็นให้ความรู้สึกสุภาพ สงบ ลึกลับ เยือกเย็น ในทางจิตวิทยาสีเย็นมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกหดหู่ เศร้า โคร่งสีเย็นควรมีสีร้อนแทรกบ้างจะทำให้ผลงานดูน่าสนใจ

มากขึ้น และมีการใช้สีแบบเอกรงค์ในบางส่วนของภาพโดยใช้สีพื้นเพียงสีเดียวแล้วลดค่าน้ำหนักอ่อนแก่ ในระยะต่างๆ

เส้น ผู้สร้างสรรค์นำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรงเพื่อสร้างความขัดแย้ง และความประสานครมกลืนให้เกิดขึ้นในผลงานประกอบด้วย

ภาพประกอบที่ 73 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

- เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกมีการเคลื่อนไหว สบาย เปลี่ยนแปลงได้ เส้นไหลสร้างความกลมกลืนในการเปลี่ยนทิศทาง
- เส้นนอน ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ ผ่อนคลาย

- เส้นแนวตั้งหรือดิ่ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรง หนักแน่น เป็นสัญลักษณ์ของความซื่อตรง
- เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว รวดเร็ว ไม่มั่นคง
- เส้นหยัก ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว ไม่ราบเรียบ อันตราย มีความขัดแย้ง

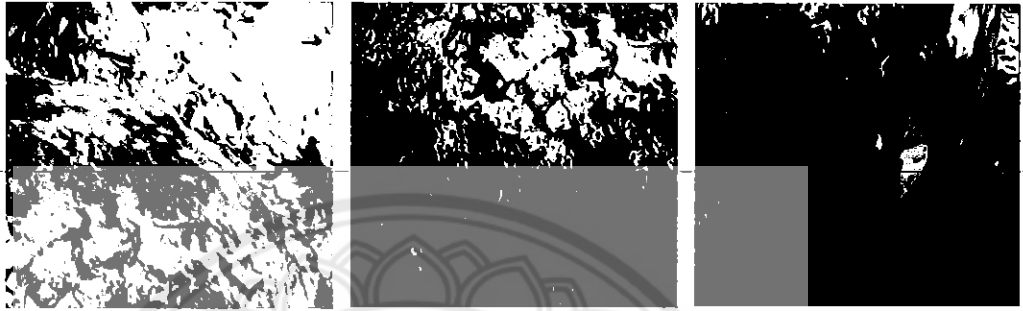

ภาพประกอบที่ 74 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปินภาพที่ 3

ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้างสรรค์นำ ความอ่อนกลาง แก่ของน้ำหนัก มาสร้างมิติให้เกิดความรู้สึก สูง ต่ำ หนา บาง แก่ วัตถุในภาพ และใช้สร้างมิติแห่งความรู้สึกด้านระยะใกล้ ไกลของวัตถุในภาพให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปและพื้นหรือรูปทรงกับที่ว่าง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวด้วยแสงเงา ทำให้เกิดความกลมกลืนประสานกันของภาพ

พื้นผิว ผู้สร้างสรรค์ใช้การระบายสีด้วยลักษณะดวงตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่งต่างๆ เช่น พื้นผิวของแผ่นทองคำเปลว พื้นผิวของลวดลายพื้นผิววัตถุที่มีความมันวาวและด้าน ให้ความ

แตกต่างกันอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในงานศิลปนิพนธ์ โดยอาศัยการเลียนแบบ
จากภาพถ่ายวัตถุจริง

ภาพประกอบที่ 75 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

1.1.2. โครงสร้างทางวัตถุ

เป็นการสร้างผลงานทางทัศนศิลป์ประเภทจิตรกรรมในลักษณะ
ที่เหมือนจริงตามธรรมชาติ (Realistic) บนระนาบ 2 มิติ แบบลวงตา 3
มิติ ในลักษณะแบบรูปธรรม ที่ใช้สีน้ำมันในการระบายลงบนผ้าใบ ซึ่ง
แสดงรายละเอียดทั้งทางด้านรูปทรงและด้านเนื้อหาในการสร้างสรรค์
ผลงานภาพนี้

1.2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

1.2.1. เรื่อง ร่องรอยความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

1.2.2. แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกถึงความเชื่อ ความศรัทธาใน
พระพุทธศาสนา ซึ่งสะท้อนผ่านร่องรอยต่างๆ ที่พุทธศนิกชนได้กระทำไว้
ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

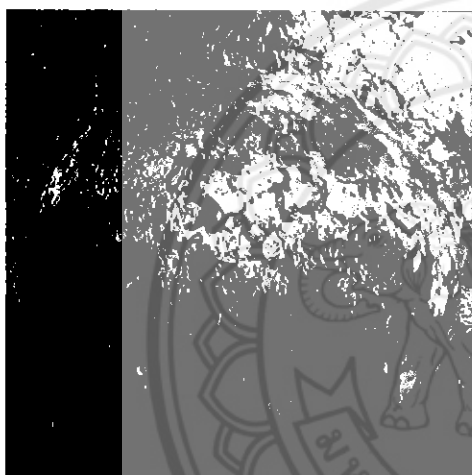
1.2.3. เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องของร่องรอยของความเชื่อ ความศรัทธา
ในพระพุทธศาสนาที่เกิดจากการกระทำของชาวพุทธผู้มีความเลื่อมใส

1.2.4. เนื้อหาภายใน เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา
(Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบ
ของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิดขั้นตอนที่
มีระบบระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ
รูปทรงมีส่วนลดตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม ดึงงาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่
มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์
รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางศิลปะ

- ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรง เป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรีย์ภาพ เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ เป็นลักษณะจิตวิสัย เป็นพลัง ความรู้สึกส่วนตัว เป็นบุคลิกภาพการแสดงออกของผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงถึง

ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องของร่องรอยที่เกิดจากรูปทรงที่ได้กระทำไว้ด้วยความกลมใสรศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนาที่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปแบบและเนื้อหา

ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้วรรณะสีร้อนและวรรณะสีเย็นในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรค์ใช้ภาพของลูกนิมิตเป็นจุดเด่นในงาน และสร้างจุดรองโดยใช้พื้นผิว มาผลัดกระยะให้มีความใกล้เคียง

ความกลมกลืน(Harmony) ผู้สร้างสรรค์สร้างความกลมกลืนโดยใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงร่องรอยความศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนาให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราว

ความสมดุล(Balance) ดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetry Balance) หรือ ความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกัน คือ การวางรูปทั้งสองข้างของแกนสมดุล เป็นการสมดุลแบบธรรมชาติลักษณะแบบนี้ใน ทางศิลปะมีใช้น้อย ส่วนมากจะใช้ในลวดลายตกแต่ง ในงานสถาปัตยกรรมบางแบบ หรือ ในงานที่ต้องการดุลยภาพที่นิ่งและมั่นคงจริง ๆ

ภาพประกอบที่ 76 การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปินโพธิ์ภาพที่ 3

และผลงานภาพนี้ มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งอารมณ์ความรู้สึก เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี "อารมณ์ความรู้สึก" หรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรง เป็นหลักการสำคัญ "แก่นแท้" ของศิลปะก็คือ "อารมณ์ความรู้สึก" เพื่อให้เกิดความรู้สึกศรัทธา นำเลื่อมใสโดยที่ผู้สร้างสรรค์จะสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์โดยให้ผู้ดูอาศัย

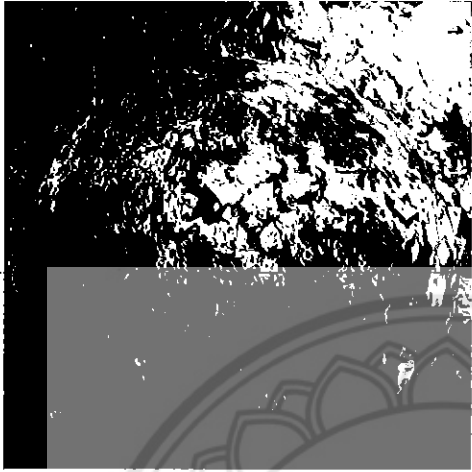
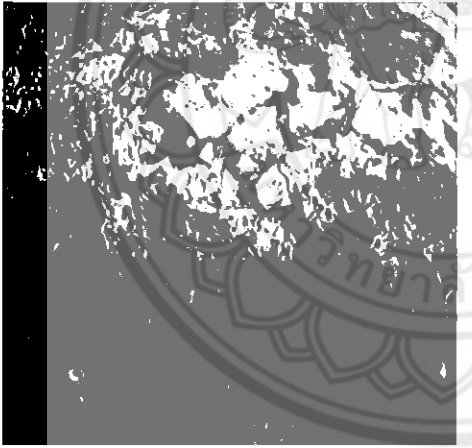
ประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความ เพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

2.การวิเคราะห์ทางกลวิธี

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม(Painting) คือ ศิลปะที่แสดงออก ด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรือรูนหนา แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือรูนได้ ความงามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี(Painting) เป็นการวาดภาพโดยการใช้พู่กัน และแปรง มาระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ผู้สร้างสรรค์ใช้ทักษะการควบคุมสีและเครื่องมือ ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม เหมือนจริง และสมบูรณ์มากกว่าเพียงวาดเส้นอย่างเดียว ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน(Oil Color) มาตอบสนองกลวิธีการวาดเพราะเป็นที่ได้รับความนิยมมากเนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทนปล่อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพสำเร็จดูสมจริงมีความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ยังใช้วิธีการเขียนแบบทิ้งที่แปรง(Painterly style) ลงบนผลงานด้วยเนื้อสีที่มีความหนืดของสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินซีด(linseed oil) เพื่อให้เขียนง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบที่เรียกว่า แคนวาส(Canvas)

3.การวิเคราะห์สัญลักษณ์

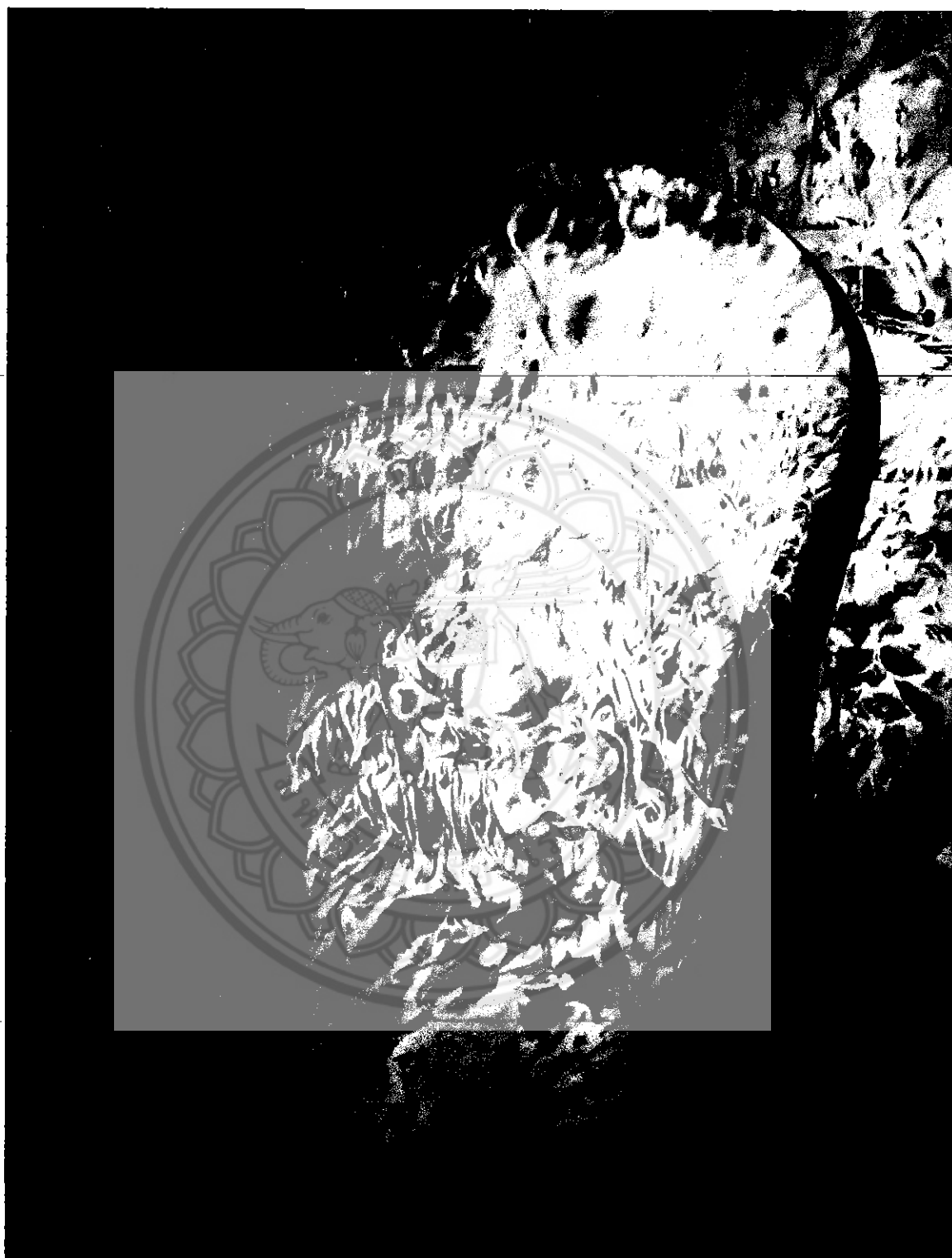
ศิลปนิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา มีการกำหนดสิ่งที่ใช้เพื่อแทนความอีกสิ่งหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานคือ สัญลักษณ์ในงานศิลปะ ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
	ลูกนิมิตปิดทองคำเปลว เป็นสัญลักษณ์แทนร่องรอยที่เกิดจากความเลื่อมใสของชาวพุทธที่เชื่อกันว่าการปิดทองคำเปลวเป็นกุศลอย่างยิ่ง โดยลูกนิมิตจะถูกฝังไว้รอบอุโบสถจำนวน 9 ลูก เพื่อสร้างถึงอาณาเขตของอุโบสถ
	ทองคำเปลว เป็นสัญลักษณ์แทนความเลื่อมใส ศรัทธาของชาวพุทธ โดยเกิดจากการกระทำซ้ำๆอย่างต่อเนื่อง

ภาพประกอบที่ 77 ตารางแสดงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

การสร้างสรรค์ผลงานภาพที่สาม เป็นสิ่งที่เกิดจากการแสดงออกของอารมณ์ ปัญญา และทัศนคติ ประสบการณ์ รวมทั้งทักษะ ชำนาญของผู้สร้างสรรค์เป็นงานที่สื่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ มีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบของสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ โดยสร้างผลงานศิลปะอย่างมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีระบบระเบียบอย่างเป็นขั้นตอน เป็นการสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพในระดับพอใช้ เนื่องเกิดปัญหาในการจัดการเวลา ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน และในพื้นที่บางส่วนมีสีเข้มจัดเป็นวงกว้าง อาจจะทำให้เกิดพื้นที่ว่าง

ภาพประกอบที่ 78 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์
ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อภาพ " ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 4"

กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 120 x 160 ซม.

1.การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1.การวิเคราะห์รูปทรง(Form)

1.1.1.โครงสร้างทางรูป

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏในงานที่ผู้สร้างสรรค์ใช้สีทั้งวรรณะเย็น เพียงสีเดียว คือ น้ำเงิน และได้ทำการไล่น้ำหนักจากอ่อนไปแก่ เพื่อให้มีความหนักแน่นและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดความน่าสนใจ งานศิลปะอันเป็นทัศนธาตุสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก

ภาพประกอบที่ 79 ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 4

สีน้ำเงิน,สีฟ้า ให้ความรู้สึกสงบ สุขุม สุภาพ ละเอียด สง่างาม
สูงศักดิ์ สามารถลดความตื้นตัน และช่วยให้มีสมาธิ

สีขาว ความบริสุทธิ์ สันติภาพ ความสงบสุข ความดี ความเรียบง่าย
ความสะอาด ความหลุดพ้น ความว่างเปล่า ความเบา ความเท่า
เทียม การเกิด

สีดำ พลังอำนาจ ความรอบรู้ ความลึกซึ้ง ความน่าเกรงขาม ความ
เป็นทางการ ความหรูหรา ความทุกข์ ความเศร้า ความโกรธ ความ
ตาย การมองโลกในแง่ร้าย การบังคับควบคุม ความมืด ความลึกลับ
ความกลัว ความชั่วร้าย

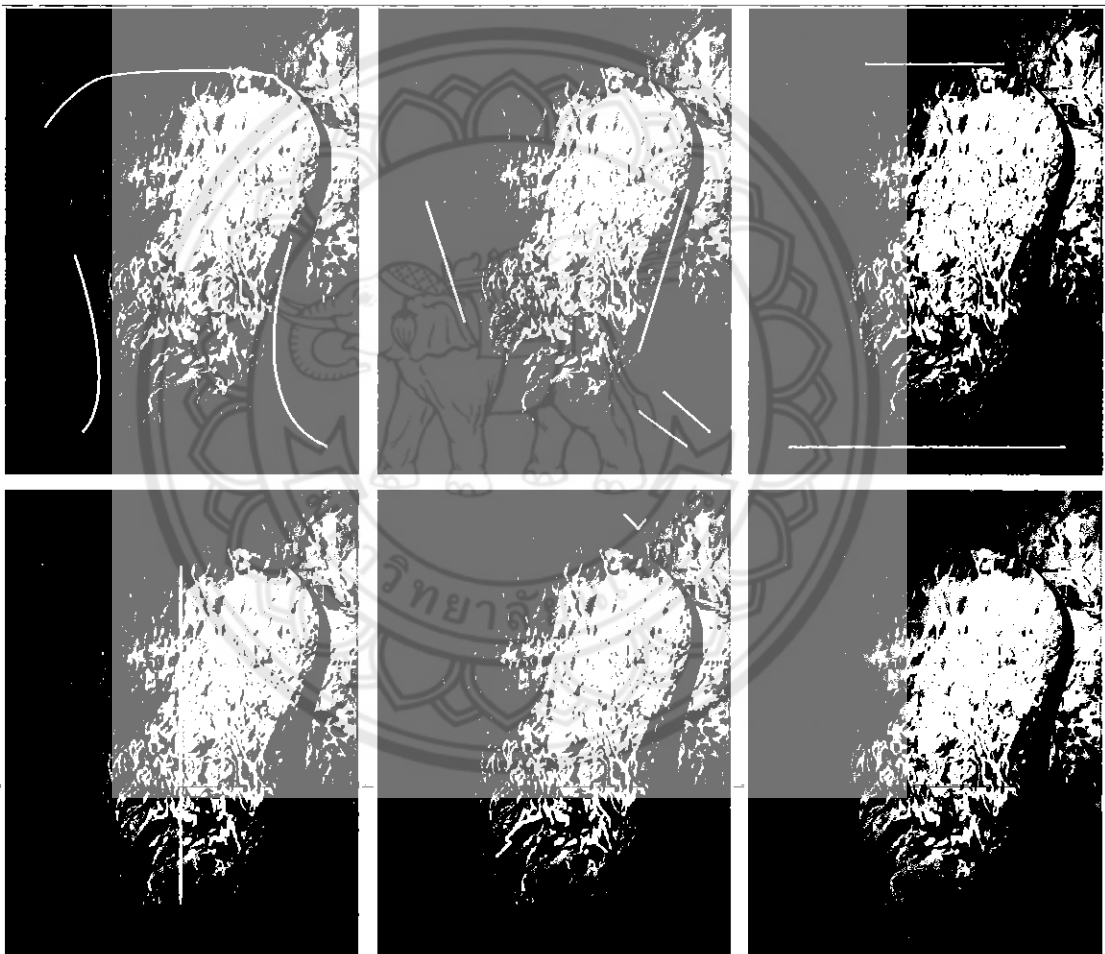

ภาพประกอบที่ 80 ภาพแสดงสีวรรณะเย็น

สีวรรณะเย็น หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วยสีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีนํ้าเงิน
และสีม่วงน้ำเงิน สีเย็นให้ความรู้สึกสุภาพ สงบ ลึกลับ เยือกเย็น ในทางจิตวิทยาสีเย็นมี

ความสัมพันธ์กับความรู้สึกหดหู่ เศร้า และมีการใช้สีแบบเอกรงค์ในบางส่วนของภาพโดยใช้สีเย็น พื้นเพียงสีเดียวแล้วลดค่า น้ำหนักอ่อนแก่ ในระยะต่างๆ

เส้น ผู้สร้างสรรค์นำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรงเพื่อสร้างความขัดแย้ง และความประสานกลมกลืนให้เกิดขึ้นในผลงานประกอบด้วย

ภาพประกอบที่ 81 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปินพินท์ภาพที่ 4 .

- เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกมีการเคลื่อนไหว สบาย เปลี่ยนแปลงได้ เส้นไหลสร้างความกลมกลื่นในการเปลี่ยนทิศทาง
- เส้นนอน ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ ผ่อนคลาย
- เส้นแนวตั้งหรือตั้ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรง หนักแน่น เป็นสัญลักษณ์ของความซื่อตรง
- เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว รวดเร็ว ไม่มั่นคง
- เส้นหยัก ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว ไม่ราบเรียบ อันตราย มีความขัดแย้ง

ภาพประกอบที่ 82 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปินภาพที่ 4

ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้างสรรค์นำ ความอ่อนกลาง แก่ของน้ำหนัก มาสร้างมิติให้เกิดความรู้สึกสูง ต่ำ หนา บาง แก่ วัตถุในภาพ และใช้สร้างมิติแห่งความรู้สึกด้านระยะใกล้ ไกลของวัตถุในภาพให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปและพื้น หรือรูปทรงกับที่ว่าง มีความรู้สึกเคลื่อนไหว ด้วยแสงเงาทำให้เกิดความกลมกลืนประสานกันของภาพ

พื้นผิว ผู้สร้างสรรค์ใช้การระบายสีด้วยลักษณะดวงตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่งต่างๆ เช่น พื้นผิวของแผ่นทองคำเปลว พื้นผิวของลูกนิมิต พื้นผิววัตถุที่มีความมันวาวและด้าน ให้มีความแตกต่างอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในงานศิลปนิพนธ์ โดยอาศัยการเลียนแบบจากภาพถ่ายวัตถุจริง

ภาพประกอบที่ 83 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4

1.1.2. โครงสร้างทางวัตถุ

เป็นการสร้างผลงานทางทัศนศิลป์ประเภทจิตรกรรมในลักษณะที่เหมือนจริงตามธรรมชาติ (Realistic) บนระนาบ 2 มิติ แบบลวงตา 3 มิติ ในลักษณะแบบรูปธรรม ที่ใช้สีน้ำมันในการระบายลงบนผ้าใบ ซึ่งแสดงรายละเอียดทั้งทางด้านรูปทรงและด้านเนื้อหา ในการสร้างสรรค์ผลงานภาพนี้

1.2.การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

1.2.1.เรื่อง ร่องรอยความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

1.2.2.แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกถึงความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ซึ่งสะท้อนผ่านร่องรอยต่างๆที่พุทธศาสนิกชนได้กระทำไว้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

1.2.3.เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องของร่องรอยของความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนาที่เกิดจากการกระทำของชาวพุทธผู้มีความเลื่อมใส

1.2.4.เนื้อหาภายใน เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิดขั้นตอนที่มีระบบระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม ดึงงาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ

ในรูปทรงเป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรีย์ภาพ เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ เป็นลักษณะจิตวิสัย เป็นพลัง ความรู้สึกส่วนตัว เป็นบุคลิกภาพการแสดงออกของผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงถึง

ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องของร่องรอยที่เกิดจากรูปทรงที่ได้กระทำไว้ด้วยความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนาที่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปแบบและเนื้อหา

ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สร้างสรรคิใช้วรรณะสีร้อนและวรรณะสีเย็นในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรคิใช้ภาพของใบเสมาเป็นจุดเด่นในงาน และสร้างจุดรองโดยใช้พื้นผิว มาผลลัพธ์ให้มีความใกล้เคียง

ความกลมกลืน(Harmony) ผู้สร้างสรรคิสร้างความกลมกลืนโดยใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงร่องรอยความศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนาให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราว

ความสมดุล(Balance) ดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetry Balance) หรือ ความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกัน คือ การวางรูปทั้งสองข้างของแกนสมดุล เป็นการสมดุลแบบธรรมชาติ ลักษณะแบบนี้ใน ทางศิลปะมีใช้น้อย ส่วนมากจะใช้ในลวดลายตกแต่ง ในงานสถาปัตยกรรม บางแบบ หรือ ในงานที่ต้องการดุลยภาพที่นิ่งและมั่นคงจริง ๆ

ภาพประกอบที่ 84 การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปินนพรัตน์ภาพที่ 4

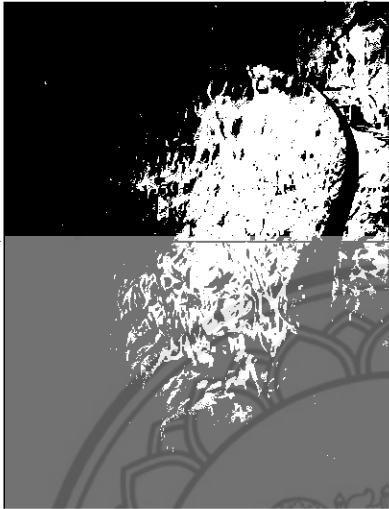
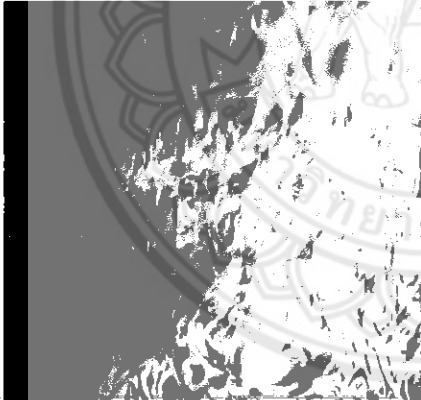
และผลงานภาพนี้ มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งอารมณ์ความรู้สึก เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี "อารมณ์ความรู้สึก" หรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรง เป็นหลักการสำคัญ "แก่นแท้" ของศิลปะก็คือ "อารมณ์ความรู้สึก" เพื่อให้เกิดความรู้สึกศรัทธา นำเลื่อมใสโดยที่ผู้สร้างสรรคิจะสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความ เพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนา

2. การวิเคราะห์ทางกลวิธี

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม(Painting) คือ ศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรืออนุหนา แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรืออนุได้ ความงามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี(Painting) เป็นการวาดภาพโดยการใช้พู่กัน และแปรง มาระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ผู้สร้างสรรค์ใช้ทักษะการควบคุมสีและเครื่องมือ ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม เหมือนจริง และสมบูรณ์มากกว่าเพียงวาดเส้นอย่างเดียว ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน(Oil Color) มาตอบสนองกลวิธีการวาดเพราะเป็นสีที่ได้รับความนิยมมากเนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทนปล่อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพสำเร็จดูสมจริงมีความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ยังใช้วิธีการเขียนแบบทึ่งที่แปรง(Painterly style) ลงบนผลงานด้วยเนื้อสีที่มีความหนืดของสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินซีด(linseed oil) เพื่อให้เขียนง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบที่เรียกว่า แคนวาส(Canvas)

3. การวิเคราะห์สัญลักษณ์

ศิลปนิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา มีการกำหนดสิ่งที่ใช้เพื่อแทนความอีกสิ่งหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานคือ สัญลักษณ์ในงานศิลปะ ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
	โบ้เสมา เป็นสัญลักษณ์แทนร่องรอยที่เกิดจากความเลื่อมใสของชาวพุทธที่สร้างโบ้เสมาขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องหมายบ่งบอกเขตของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์
	ร่องรอย เป็นสัญลักษณ์ของความเก่าแก่ การผ่านกาลเวลายาวนาน เนื่องจากการเก็บรักษาของชาวพุทธผู้มีความเลื่อมใส ศรัทธา

ภาพประกอบที่ 85 ตารางแสดงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4

การสร้างสรรค์ผลงานภาพที่สี่ เป็นสิ่งที่เกิดจากการแสดงออกของอารมณ์ ปัญญา และทัศนคติ ประสบการณ์ รวมทั้งทักษะ ชำนาญของผู้สร้างสรรค์เป็นงานที่สื่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ มีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบของสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ โดยสร้างผลงานศิลปะอย่างมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีระบบระเบียบอย่างเป็นขั้นตอน เป็นการสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพในระดับพอใช้ เนื่องจากเกิดปัญหาในการจัดการเวลา ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน และในพื้นที่บางส่วนมีสีเข้มจัดเป็นวงกว้าง อาจจะทำให้เกิดพื้นที่ว่าง

ภาพประกอบที่ 86 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์
ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อภาพ " ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 5"

กมลวีร์ สีน้ำมันบนผ้าใบ

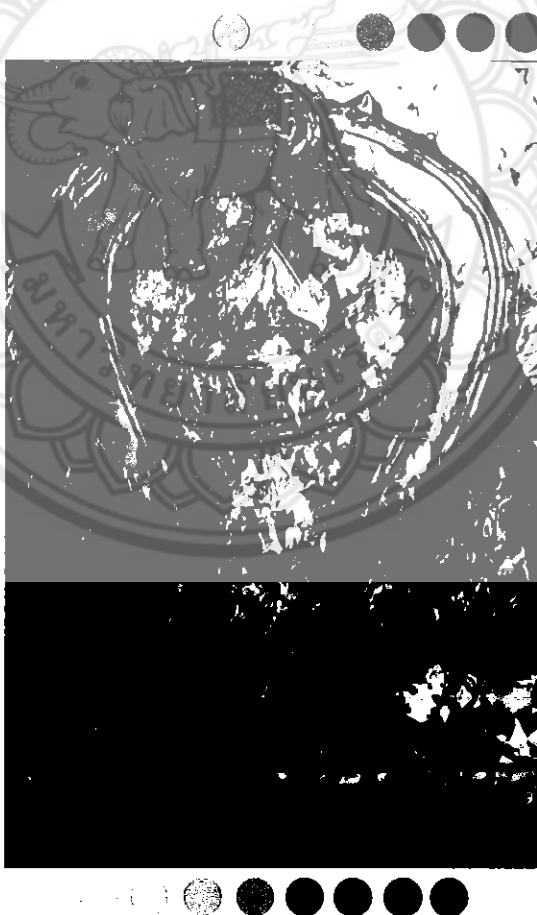
ขนาด 110 x 165 ซม.

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1. การวิเคราะห์รูปทรง(Form)

1.1.1. โครงสร้างทางรูป

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏในงานที่ผู้สร้างสรรค์ใช้สีทั้งวรรณะเย็นและร้อน ที่มีความหลากหลาย เช่น สีน้ำตาล สีส้ม สีเหลือง สีเหลืองโอ๊ค สีน้ำเงิน สีแดง สีส้มแดง สีม่วงแดง สีส้มเหลือง ฯลฯ เพื่อให้สะดุดตา เกิดความน่าสนใจงานศิลปะอันเป็นทัศนธาตุสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก

ภาพประกอบที่ 87 ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 5

สีเหลือง เป็นสีแห่งความเบิกบาน เจ้าอารมณ์ และเรียกร้อง
 ความสนใจ ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความร่าเริง ความสุขสว่าง การ
 แผ่กระจาย อำนาจบารมี รู้สึกมีชีวิตชีวาขึ้น ผู้สร้างสรรค์ใช้สี
 เหลืองเพื่อให้เกิดความอร่ามขององค์พระพุทธรูป

สีส้ม ให้ความรู้สึก ร้อน ความอบอุ่น ความสดใส มีชีวิตชีวา เป็น
 สีที่เร้าความรู้สึก

สีน้ำตาล ให้ความรู้สึกอบอุ่น ได้พักผ่อน แต่ควรใช้ร่วมกับสีส้ม
 เหลือง หรือสีทอง

สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึกสงบ สุขุม สุภาพ ละเอียด สง่างาม สูง
 ศักดิ์ สามารถลดความตึงต้าน และช่วยให้มีสมาธิ

สีขาว ความบริสุทธิ์ สันติภาพ ความสงบสุข ความดี ความเรียบง่าย
 ความสะอาด ความหลุดพ้น ความว่างเปล่า ความเบา ความเท่า
 เทียม การเกิด

สีดำ พลังอำนาจ ความรอบรู้ ความลึกซึ้ง ความน่าเกรงขาม ความ
 เป็นทางการ ความหรูหรา ความทุกข์ ความเศร้า ความโกรธ ความ
 ตาย การมองโลกในแง่ร้าย การบังคับควบคุม ความมืด ความลึกกลับ
 ความกลัว ความชั่วร้าย

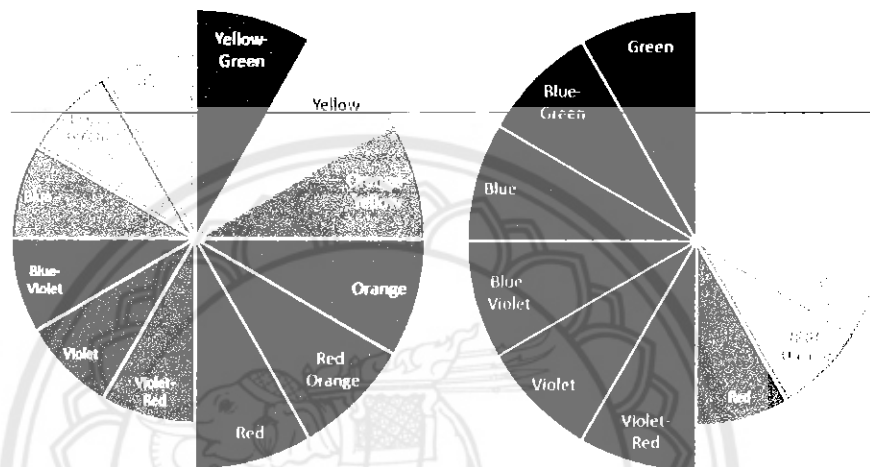
สีทอง ความหรูหรา ความมีระดับ ความสูงส่ง ความสำเร็จ ความ
 เป็ดเผย ความรอบรู้ ความมั่นใจ ชัยชนะ คุณธรรม ความเมตตา
 ความใจกว้าง ความตั้งใจ มนต์ขลัง การหลงตัวเอง ความอิจฉา การ
 หลอกหลวง

สีเขียว ธรรมชาติ ชีวิต มนุษยชาติ การเริ่มต้น ความสดชื่น ความ
 ปลอดภัย อาหาร ความอุดมสมบูรณ์ ความเป็นอมตะ การเจริญงอก

งาม การเติบโต การดูแล การรักษาเยียวยา ความเห็นอกเห็นใจ การ
ควบคุม ความสมดุลทางกายและใจ ความสัมพันธ์ที่ดี

Warm colors

Cool colors

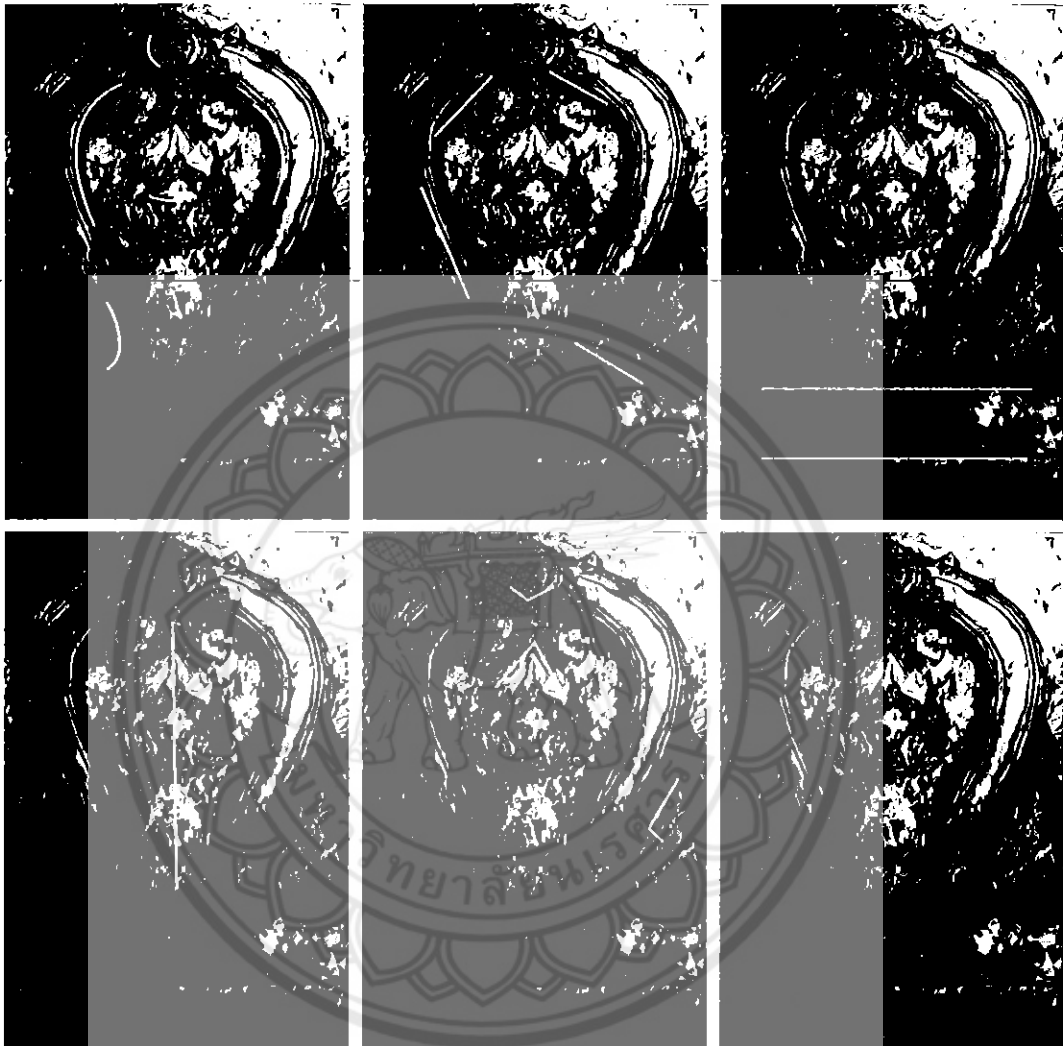

ภาพประกอบที่ 88 ภาพแสดงสีวรรณะร้อน สีวรรณะเย็น

สีวรรณะร้อน หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วย สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีแดง และสีม่วงแดง สีวรรณะร้อนให้ความรู้สึกตื่นตา มีพลัง อบอุ่น สนุกสนาน และดึงดูดความสนใจได้ดี สีวรรณะร้อนนี้สภาพโดยรวมจะมีความกลมกลืนของสีมาก จึงมีสีเย็นมาประกอบทำให้ผลงานมีความน่าสนใจมากขึ้น

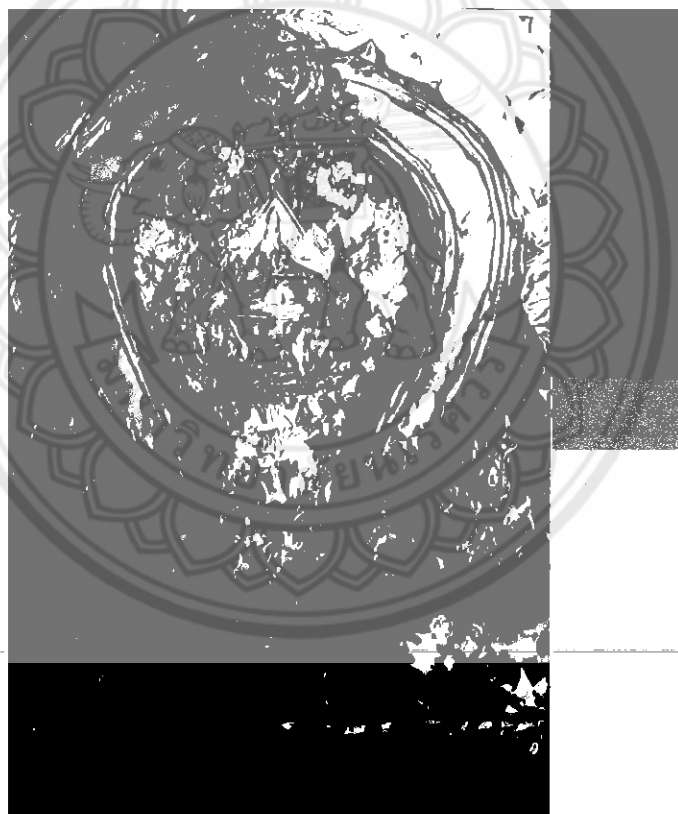
สีวรรณะเย็น หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วยสีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีนํ้าเงิน และสีม่วงน้ำเงิน สีเย็นให้ความรู้สึกสุภาพ สงบ ลึกลับ เยือกเย็น ในทางจิตวิทยาสีเย็นมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกหดหู่ เศร้า และมีการใช้สีแบบเอกรงค์ในบางส่วนของภาพโดยใช้สีเย็นพื้นเพียงสีเขียวแล้วลดค่า น้ำหนักอ่อนแก่ ในระยะต่างๆ

เส้น ผู้สร้างสรรค์นำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรงเพื่อสร้างความขัดแย้ง และความประสานกลมกลืนให้เกิดขึ้นในผลงานประกอบด้วย

ภาพประกอบที่ 89 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปินแห่งชาติ 5

- เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกมีการเคลื่อนไหว สบาย เปลี่ยนแปลงได้ เส้นไหลสร้างความกลมกลืนในการเปลี่ยนทิศทาง
- เส้นนอน ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ ผ่อนคลาย
- เส้นแนวตั้งหรือดิ่ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรง หนักแน่น เป็นสัญลักษณ์ของความซื่อตรง
- เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว รวดเร็ว ไม่มั่นคง
- เส้นหยัก ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว ไม่ราบเรียบ อันตราย มีความขัดแย้ง

ภาพประกอบที่ 90 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปินนภาพที่ 5

ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้างสรรค์นำ ความอ่อนกลาง แก่ของน้ำหนัก มาสร้างมิติให้เกิด ความรู้สึกสูง ต่ำ หนา บาง แก่ วัตถุในภาพ และใช้สร้างมิติแห่งความรู้สึกด้านระยะใกล้ ไกลของ วัตถุในภาพให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปและพื้นหรือรูปทรงกับที่ว่าง มีความรู้สึกเคลื่อนไหวด้วย แสงเงาทำให้เกิดความกลมกลืนประสานกันของภาพ

พื้นผิว ผู้สร้างสรรค์ใช้การระบายสีด้วยลักษณะลงตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่งต่างๆเช่น พื้นผิวของแผ่นทองคำเปลว พื้นผิวของลูกนิมิต พื้นผิววัตถุที่มีความมันวาวและด้าน ให้มีความ แตกต่างอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในงานศิลปนิพนธ์ โดยอาศัยการเลียนแบบ จากภาพถ่ายวัตถุจริง

ภาพประกอบที่ 91 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 5

1.1.2. โครงสร้างทางวัตถุ

เป็นการสร้างผลงานทางทัศนศิลป์ประเภทจิตรกรรมในลักษณะ ที่เหมือนจริงตามธรรมชาติ (Realistic) บนระนาบ 2 มิติ แบบลง ตา 3 มิติ ในลักษณะแบบรูปธรรม ที่ใช้สีน้ำมันในการระบายลง บนผ้าใบ ซึ่งแสดงรายละเอียดทั้งทางด้านรูปทรงและด้านเนื้อหา ในการสร้างสรรค์ผลงานภาพนี้

1.2.การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

1.2.1.เรื่อง ร่องรอยความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

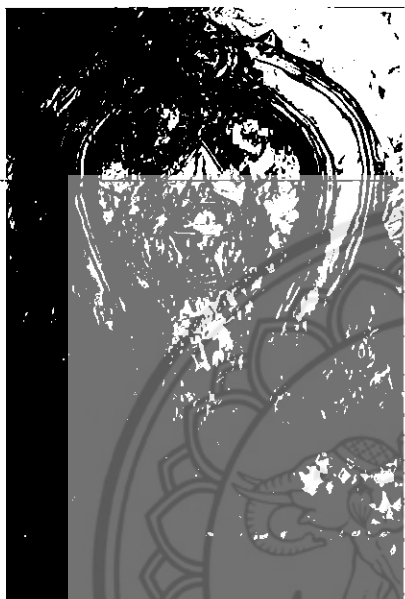
1.2.2.แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกถึงความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ซึ่งสะท้อนผ่านร่องรอยต่างๆที่พุทธศาสนิกชนได้กระทำไว้ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

1.2.3.เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องของร่องรอยของความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนาที่เกิดจากการกระทำของชาวพุทธผู้มีความเลื่อมใส

1.2.4.เนื้อหาภายใน เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิดขั้นตอนที่มีการเปรียบเทียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม ดึงงาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ ในรูปทรงเป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรีย์ภาพ เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ เป็นลักษณะจิตวิสัย เป็นพลัง ความรู้สึกส่วนตัว เป็นบุคลิกภาพการแสดงออกของผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงถึง

ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องของร่องรอยที่เกิดจากรูปภาพที่ได้กระทำไว้ด้วยความเชื่อมโยงในพระพุทธรูปศาสนาที่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปแบบและเนื้อหา

ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้วรรณะสีร้อนและวรรณะสีเย็นในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรค์ใช้ภาพของใบเสมาเป็นจุดเด่นในงาน และสร้างจุดรองโดยใช้พื้นผิว มาผลักระยะให้มีความใกล้เคียง

ความกลมกลืน(Harmony) ผู้สร้างสรรค์สร้างความกลมกลืนโดยใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงร่องรอยความศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนาให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราว

ความสมดุล(Balance) ดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetry Balance) หรือ ความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกัน คือ การวางรูปทั้งสองข้างของแกนสมดุล เป็นการสมดุลแบบธรรมชาติ ลักษณะแบบนี้ใน ทางศิลปะมีใช้น้อย ส่วนมากจะใช้ในลวดลายตกแต่ง ในงานสถาปัตยกรรมบางแบบ หรือ ในงานที่ต้องการดุลยภาพที่นิ่งและมั่นคงจริง ๆ

ภาพประกอบที่ 92 การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 5

และผลงานภาพนี้ มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งอารมณ์ความรู้สึก เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี "อารมณ์ความรู้สึก" หรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรง เป็นหลักการสำคัญ "แก่นแท้" ของศิลปะก็คือ "อารมณ์ความรู้สึก" เพื่อให้เกิดความรู้สึกศรัทธา น่าเลื่อมใสโดยที่ผู้สร้างสรรค์จะสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความ เพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์

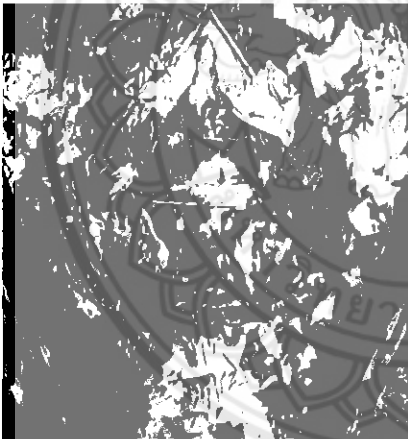
ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุด
ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

2.การวิเคราะห์ทางกลวิธี

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม(Painting) คือ ศิลปะที่แสดงออก
ด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็นรูปแบบไม่มี
ความลึกหรืออนุหนา แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรืออนุได้ ความงามของผลงาน
จิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี(Painting) เป็นการวาดภาพโดยการใช้
พู่กัน และแปรง ระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ผู้สร้างสรรค์ใช้ทักษะการควบคุมสีและ
เครื่องมือ ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม เหมือนจริง และสมบูรณ์มากกว่าเพียงวาดเส้นอย่าง
เดียว ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน(Oil Color) มาตอบสนองกลวิธีการวาดเพราะเป็นสีที่ได้รับความนิยม
มากเนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทนปล่อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพสำเร็จดูสมจริงมี
ความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่
ต้องการให้ใสได้ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ยังใช้วิธีการเขียนแบบทิ้งที่แปรง(Painterly style) ลงบนผลงาน
ด้วยเนื้อสีที่มีความหนืดของสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินซีด(linseed oil) เพื่อให้เขียน
ง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบที่เรียกว่า แคนวาส(Canvas)

3.การวิเคราะห์สัญลักษณ์

ศิลปนิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา มีการ
กำหนดสิ่งที่ใช้เพื่อแทนความอีกสิ่งหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานคือ สัญลักษณ์ในงานศิลปะ
ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน ดังนี้

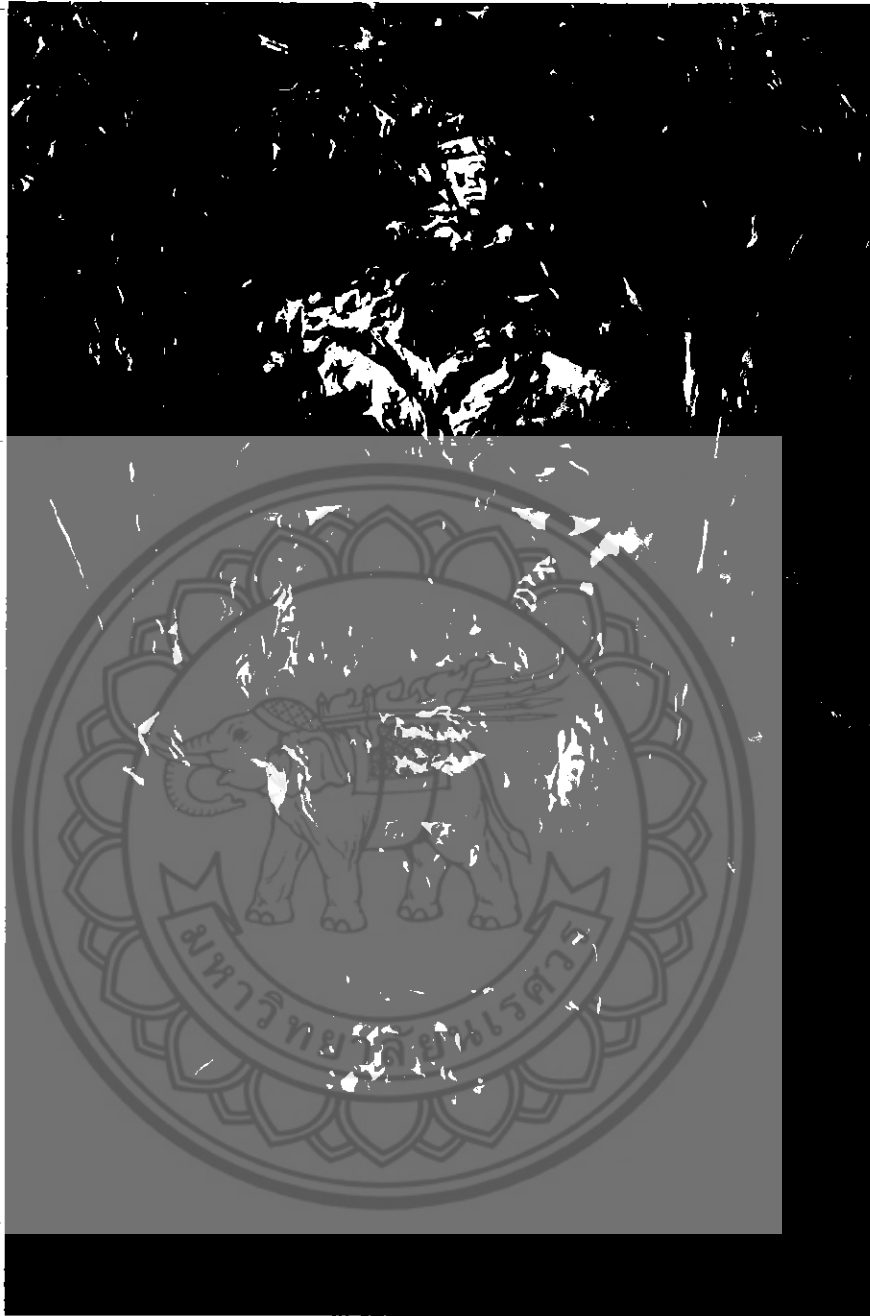
สัญลักษณ์	ความหมาย
	ใบเสมา เป็นสัญลักษณ์แทนร่องรอยที่เกิดจากความเลื่อมใสของชาวพุทธที่สร้างใบเสมาขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องหมายบ่งบอกเขตของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์
	ทองคำเปลว เป็นสัญลักษณ์ของการกระทำซ้ำๆโดยชาวพุทธผู้มีความศรัทธา เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ทำให้เกิดการทับถมของทองคำเปลวเป็นชั้นๆ

ภาพประกอบที่ 93 ตารางแสดงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ ศิลปินพินิจภาพที่ 5

การสร้างสรรค์ผลงานภาพที่ห้า เป็นสิ่งที่เกิดจากการแสดงออกของอารมณ์ ปัญญา และทัศนคติ ประสบการณ์ รวมทั้งทักษะ ชำนาญของผู้สร้างสรรค์เป็นงานที่สื่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ มีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบของสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ โดยสร้างผลงานศิลปะอย่างมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีระบบระเบียบอย่างเป็นขั้นตอน เป็นการสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพในระดับพอใช้ เนื่องเกิด

ปัญหาในการจัดการเวลา ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน และในพื้นที่บางส่วนมีสีเข้มจัดเป็นวงกว้าง อาจจะทำให้เกิดพื้นที่ว่าง

ภาพประกอบที่ 94 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์
ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อภาพ “ ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา หมายเลข 6”

กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

ขนาด 120 x 180 ซม.

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1. การวิเคราะห์รูปทรง(Form)

1.1.1. โครงสร้างทางรูป

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏในงานที่ผู้สร้างสรรค์ใช้สีทั้งวรรณะเย็นและร้อน ที่มีความหลากหลาย เช่น สีน้ำตาล สีส้ม สีเหลือง สีเหลืองไฉ้ต สีน้ำเงิน สีแดง สีส้มแดง สีม่วงแดง สีเข้มเหลือง ฯลฯ เพื่อให้สะดุดตา เกิดความน่าสนใจงานศิลปะอันเป็นทัศนธาตุสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก

ภาพประกอบที่ 95 ภาพแสดงการใช้สีในผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 6

สีเหลือง เป็นสีแห่งความเบิกบาน เจริญอารมณ์ และเรียกร้อง
ความสนใจ ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความร่าเริง ความสุขสว่าง การ
แผ่กระจาย อำนาจบารมี รู้สึกมีชีวิตชีวาขึ้น ผู้สร้างสรรคใช้สี
เหลืองเพื่อให้เกิดความอร่ามขององค์พระพุทธรูป

สีส้ม ให้ความรู้สึก ร้อน ความอบอุ่น ความสดใส มีชีวิตชีวา เป็น
สีที่เร้าความรู้สึก

สีน้ำตาล ให้ความรู้สึกอบอุ่น ได้พักผ่อน แต่ควรใช้ร่วมกับสีส้ม
เหลือง หรือสีทอง

สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึกสงบ สุขุม สุภาพ ละเอียดย สง่างาม สูง
ศักดิ์ สามารถลดความตึงตัง และช่วยให้มีสมาธิ

สีขาว ความบริสุทธิ์ สันติภาพ ความสงบสุข ความดี ความเรียบง่าย
ความสะอาด ความหลุดพ้น ความว่างเปล่า ความเบา ความเท่า
เทียม การเกิด

สีดำ พลังอำนาจ ความรอบรู้ ความลึกซึ้ง ความน่าเกรงขาม ความ
เป็นทางการ ความหรูหรา ความทุกข์ ความเศร้า ความโกรธ ความ
ตาย การมองโลกในแง่ร้าย การบังคับควบคุม ความมืด ความลึกกลับ
ความกลัว ความชั่วร้าย

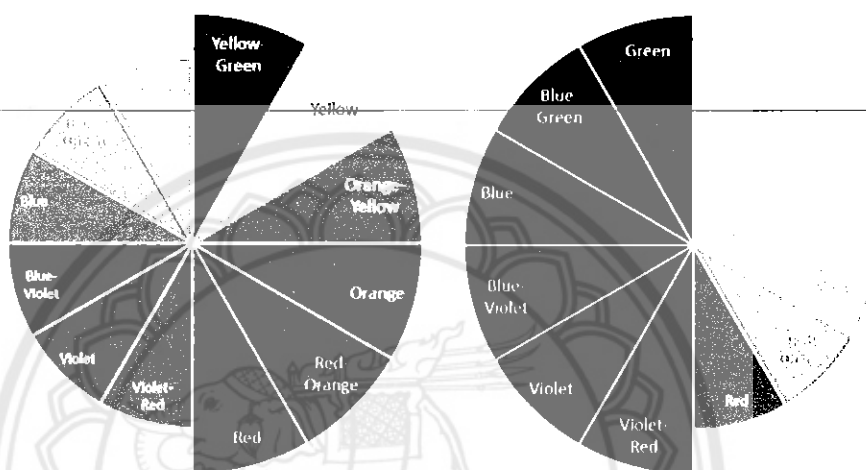
สีทอง ความหรูหรา ความมีระดับ ความสูงส่ง ความสำเร็จ ความ
เปิดเผย ความรอบรู้ ความมั่นใจ ชัยชนะ คุณธรรม ความเมตตา
ความใจกว้าง ความตั้งใจ มนต์ขลัง การหลงตัวเอง ความอิจฉา การ
หลอกลวง

สีเขียว ธรรมชาติ ชีวิต มนุษยชาติ การเริ่มต้น ความสดชื่น ความ
ปลอดภัย อาหาร ความอุดมสมบูรณ์ ความเป็นอมตะ การเจริญงอก

งาม การเติบโต การดูแล การรักษาเยียวยา ความเห็นอกเห็นใจ การ
ควบคุม ความสมดุลทางกายและใจ ความสัมพันธ์ที่ดี

Warm colors

Cool colors

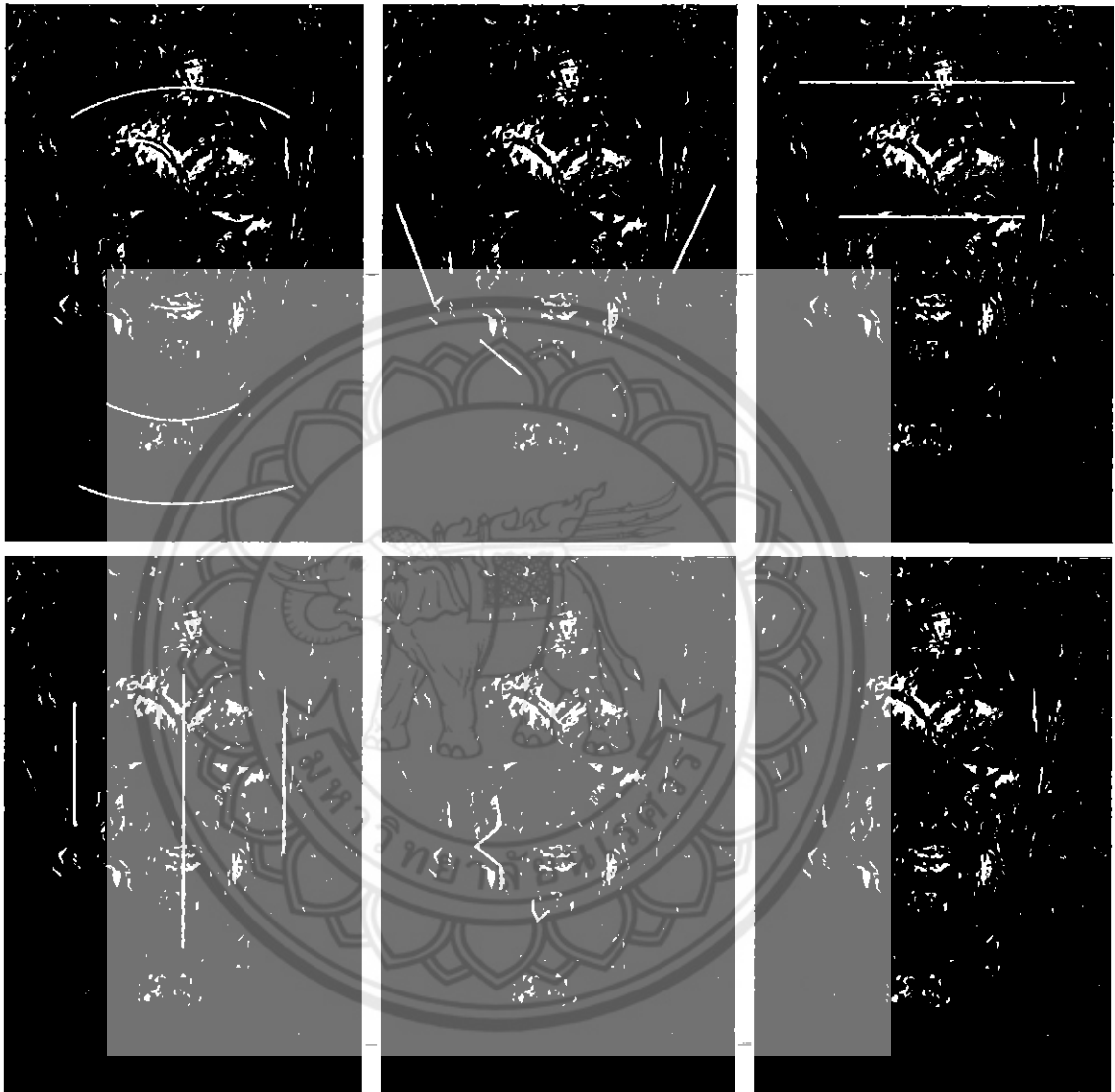

ภาพประกอบที่ 96 ภาพแสดงสีวรรณะร้อน สีวรรณะเย็น

สีวรรณะร้อน หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วย สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีแดง และสีม่วงแดง สีวรรณะร้อนให้ความรู้สึกตื่นตา มีพลัง อบอุ่น สนุกสนาน และดึงดูดความสนใจได้ดี สีวรรณะร้อนนี้สภาพโดยรวมจะมีความกลมกลืนของสีมาก จึงมีสีเขียวมาประกอบทำให้ผลงานมีความน่าสนใจมากขึ้น

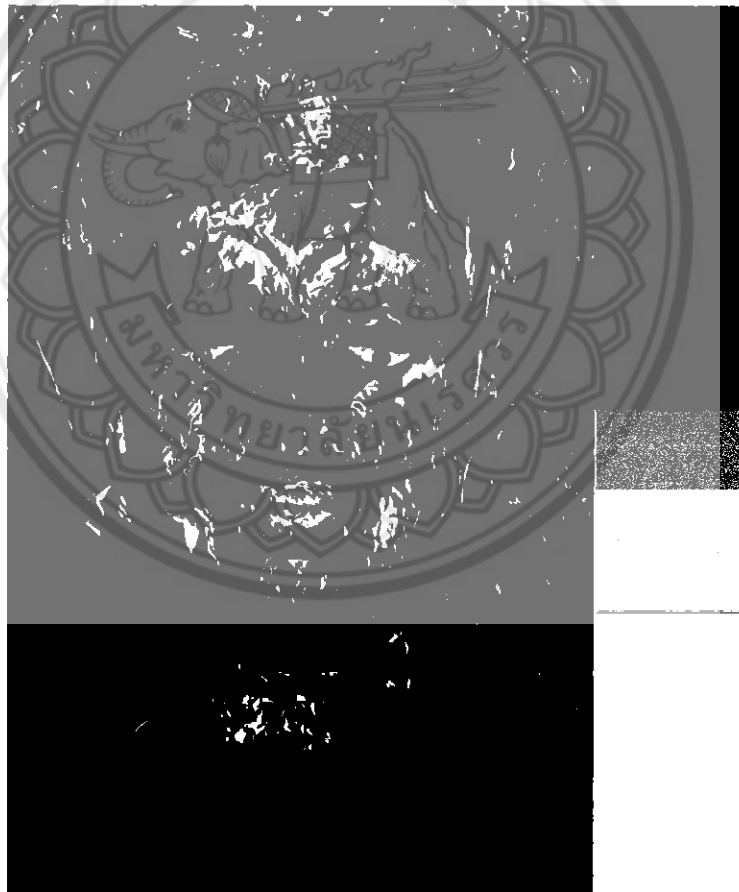
สีวรรณะเย็น หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วยสีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีนํ้าเงิน และสีม่วงน้ำเงิน สีเย็นให้ความรู้สึกสุภาพ สงบ ลึกลับ เยือกเย็น ในทางจิตวิทยาสีเขียวมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกหุดหู่ เศร้า และมีการใช้สีแบบเอกรงค์ในบางส่วนของภาพโดยใช้สีเขียวพื้นเพียงสีเขียวแล้วลดค่า น้ำหนักอ่อนแก่ ในระยะต่างๆ

เส้น ผู้สร้างสรรค์นำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรงเพื่อสร้างความขัดแย้ง และความประสาน
กลมกลืนให้เกิดขึ้นในผลงานประกอบด้วย

ภาพประกอบที่ 97 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปินนภาพที่ 6

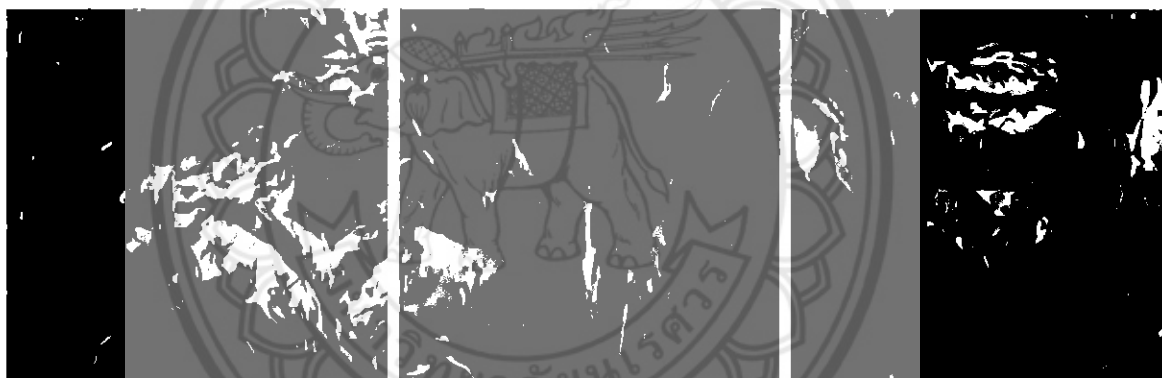
- เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกมีการเคลื่อนไหว สบาย เปลี่ยนแปลงได้ เส้นไหลสร้างความกลมกลืนในการเปลี่ยนทิศทาง
- เส้นนอน ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ ผ่อนคลาย
- เส้นแนวตั้งหรือตั้ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรง หนักแน่น เป็นสัญลักษณ์ของความที่ตรง
- เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว รวดเร็ว ไม่มั่นคง
- เส้นหยัก ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว ไม่ราบเรียบ อันตราย มีความขัดแย้ง

ภาพประกอบที่ 98 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปินภาพที่ 6

ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้างสรรค์นำ ความอ่อนกลาง แก่ของน้ำหนัก มาสร้างมิติให้เกิดความรู้สึกสูง ต่ำ หนา บาง แก่ วัตถุในภาพ และใช้สร้างมิติแห่งความรู้สึกด้านระยะใกล้ ไกลของวัตถุในภาพให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปและพื้นหรือรูปทรงกับที่ว่าง มีความรู้สึกเคลื่อนไหวด้วยแสงเงาทำให้เกิดความกลมกลืนประสานกันของภาพ

พื้นผิว ผู้สร้างสรรค์ใช้การระบายสีด้วยลักษณะดวงตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่งต่างๆ เช่น พื้นผิวของแผ่นทองคำเปลว พื้นผิวของลูกนิมิต พื้นผิววัตถุที่มีความมันวาวและด้าน ให้มีความแตกต่างอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในงานศิลปนิพนธ์ โดยอาศัยการเลียนแบบจากภาพถ่ายวัตถุจริง

ภาพประกอบที่ 99 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิว ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 6

1.1.2. โครงสร้างทางวัตถุ

เป็นการสร้างผลงานทางทัศนศิลป์ประเภทจิตรกรรมในลักษณะที่เหมือนจริงตามธรรมชาติ (Realistic) บนระนาบ 2 มิติ แบบลวงตา 3 มิติ ในลักษณะแบบรูปธรรม ที่ใช้สีน้ำมันในการระบายลงบนผ้าใบ ซึ่งแสดงรายละเอียดทั้งทางด้านรูปทรงและด้านเนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงานภาพนี้

1.2. การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

1.2.1. เรื่อง ร่องรอยความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

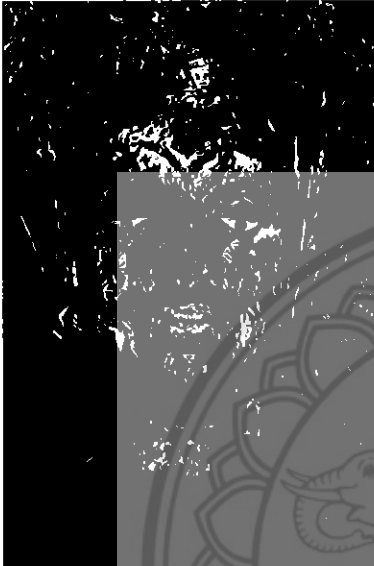
1.2.2. แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกถึงความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ซึ่งสะท้อนผ่านร่องรอยต่างๆที่พุทธศาสนิกชนได้กระทำไว้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

1.2.3. เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องของร่องรอยของความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนาที่เกิดจากการกระทำของชาวพุทธผู้มีความเลื่อมใส

1.2.4. เนื้อหาภายใน เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิดขั้นตอนที่มีระบบระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม ดึงงาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรงเป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรีย์ภาพ เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ เป็นลักษณะจิตวิสัย เป็นพลัง ความรู้สึกส่วนตัว เป็นบุคลิกภาพการแสดงออกของผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงถึง

ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องของร่องรอยที่เกิดจากรูปทรงที่ได้กระทำไว้ด้วยความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนาที่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปแบบและเนื้อหา

ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้วรรณะสีร้อนและวรรณะสีเย็น ในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรค์ใช้ภาพของพระพุทธรูปเป็นจุดเด่นในงาน และสร้างจุดรองโดยใช้พื้นผิว มาผลักระยะให้มีมิติที่ลึกไกล

ความกลมกลืน(Harmony) ผู้สร้างสรรค์สร้างความกลมกลืนโดยใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงร่องรอยความศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนาให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราว

ความสมดุล(Balance) ดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetry Balance) หรือ ความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกัน คือ การวางรูปทั้งสองข้างของแกนสมดุล เป็นการสมดุลแบบธรรมชาติ ลักษณะแบบนี้ใน ทางศิลปะมีใช้น้อย ส่วนมากจะใช้ในลวดลายตกแต่ง ในงานสถาปัตยกรรม บางแบบ หรือ ในงานที่ต้องการดุลยภาพที่นิ่งและมั่นคงจริง ๆ

ภาพประกอบที่ 100 การวิเคราะห์เอกภาพของรูปทรง ศิลปินพินท์ภาพที่ 6

และผลงานภาพนี้มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งอารมณ์ความรู้สึก เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี "อารมณ์ความรู้สึก" หรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรง เป็นหลักการสำคัญ "แก่นแท้" ของศิลปะก็คือ "อารมณ์ความรู้สึก" เพื่อให้เกิดความรู้สึกศรัทธา นำเลื่อมใสโดยที่ผู้สร้างสรรค์จะสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความ เพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์

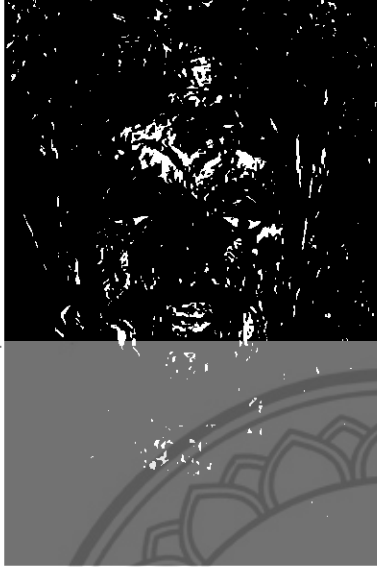

ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุด
ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

2.การวิเคราะห์ทางกลวิธี

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม(Painting) คือ ศิลปะที่แสดงออก
ด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็นรูปแบบไม่มี
ความลึกหรือขนุนหนา แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือขนุนได้ ความงามของผลงาน
จิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี(Painting) เป็นการวาดภาพโดยการให้
พู่กัน และแปรง ระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ผู้สร้างสรรค้ใช้ทักษะการควบคุมสีและ
เครื่องมือ ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม เหมือนจริง และสมบูรณ์มากกว่าเพียงวาดเส้นอย่าง
เดียว ผู้สร้างสรรค้ใช้สีน้ำมัน(Oil Color) มาตอบสนองกลวิธีการวาดเพราะเป็นสีที่ได้รับความนิยม
มากเนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทนปล่อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพสำเร็จดูสมจริงมี
ความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่
ต้องการให้ใสได้ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค้ยัง ใช้วิธีการเขียนแบบทิ้งที่แปรง(Painterly style) ลงบนผลงาน
ด้วยเนื้อสีที่มีความหนืดของสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินซีด(linseed oil) เพื่อให้เขียน
ง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบที่เรียกว่า แคนวาส(Canvas)

3.การวิเคราะห์สัญลักษณ์

ศิลปนิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา มีการ
กำหนดสิ่งที่ใช้เพื่อแทนความอีกสิ่งหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานคือ สัญลักษณ์ในงานศิลปะ
ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
	พระพุทธรูป เป็นสัญลักษณ์แทนองค์สัมมาสัมพุทธเจ้า ถูกสร้างขึ้นเป็นรูปเคารพทางศาสนาผ่านความเชื่อของชาวพุทธ
	ร่องรอย เป็นสัญลักษณ์ของพื้นผิวที่บ่งบอกว่าศาสนวัตถุชิ้นนี้ได้ผ่านระยะเวลาที่ยาวนาน ผ่านการเก็บรักษาและซ่อมบำรุง สื่อให้เห็นถึงความเลื่อมใสที่ชาวพุทธมีต่อพุทธศาสนา

ภาพประกอบที่ 101 ตารางแสดงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ ศิลปินพิมพ์ที่ 6

การสร้างสรรคผลงานภาพที่หก เป็นสิ่งที่เกิดจากการแสดงออกของอารมณ์ ปัญญา และทัศนคติ ประสบการณ์ รวมทั้งทักษะ ชำนาญของผู้สร้างสรรค์เป็นงานที่สื่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ มีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบของสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ โดยสร้างผลงานศิลปะอย่างมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีระบบระเบียบอย่างเป็นขั้นตอน เป็นการสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพในระดับพอใช้ เนื่องเกิดปัญหาในการเปลี่ยนแปลงระยะเวลา ทำให้แผนการดำเนินงานผิดพลาด และเนื่องจากขนาดงานที่

ไม่สัมพันธ์กับระยะเวลา จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน และในพื้นที่บางส่วนมีสีเข้มจัดเป็น
วงกว้าง อาจจะทำให้เกิดพื้นที่ว่าง

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา เป็น การสร้างผลงานศิลปะทางทัศนศิลป์ ตามขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์และการศึกษาค้นคว้า ผ่านการคิด วิเคราะห์ทำความเข้าใจ ทำให้เกิดการเรียนรู้ การสร้างผลงานที่มีคุณค่าทาง สุนทรียภาพ และเกิดการพัฒนาทางด้านประสบการณ์ในการทำงาน ที่ได้บรรลุสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหา ความเชื่อความศรัทธาที่ปรากฏในรูปเคารพทางพุทธศาสนา
2. พัฒนาผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์จากการสังเคราะห์รูปเคารพทางพุทธศาสนา
3. จัดแสดงผลงานสร้างสรรค์เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน

จากการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผลที่ได้รับนั้น อาศัยกระบวนการวิจัยแบบสร้างสรรค์ใน การบันทึกผลการสร้างสรรค์งาน โดยการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด ร่องรอยแห่งความเชื่อ ความ ศรัทธา ในพระพุทธศาสนา มีการสร้างสรรค์ผลงานที่มีกระบวนการในประเภทจิตรกรรม จำนวน 6 ผลงาน ซึ่งเป็นผลงานจิตรกรรมในลักษณะรูปธรรม บนระนาบ 2 มิติ แบบวงตา 3 มิติ ที่แสดง เรื่องราวของร่องรอยที่เกิดจากพุทธศาสนิกชนที่มีความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธศาสนา โดย การทิ้งร่องรอยเหล่านี้อาจจะเกิดจากการทำพิธีกรรมทางศาสนา การกราบไหว้เคารพบูชา การ สร้างพุทธปฏิมา ฯ อย่างเป็นเอกภาพในเชิงบวก อันเป็นผลที่แสดงคุณค่าทางความงามทางด้าน รูปแบบและด้านเนื้อหาจากทัศนธาตุที่ปรากฏ ประกอบกับเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กันด้วยกลวิธีสี น้ำมันบนผ้าใบ ที่เกิดจากความตระหนักในการทำงานของผู้สร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ได้ดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงนั้น ทำให้เห็นพัฒนาการในการ สร้างผลงานของผู้สร้างสรรค์ แม้จะมีการศึกษาข้อมูลและวางแผนแล้วก็ยังประสบกับปัญหาในการ ดำเนินการสร้างสรรค์ เนื่องจากการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ มีระยะเวลาการทดลองการ สร้างสรรค์ผลงานก่อน ศิลปนิพนธ์น้อยมาก ทำให้รูปแบบงานและการนำกลวิธีมาใช้ในการสร้างสรรค์นั้น ยังไม่สมบูรณ์ เท่าที่ควร จึงต้องมีการพัฒนาผลงานศิลปนิพนธ์ให้ดีขึ้นด้วยศักยภาพของผู้สร้างสรรค์ในขั้นต่อไป

ผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ จะช่วยสร้างความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ที่น่าเสนอแนวความคิด และเข้าใจการจัดวางองค์ประกอบและทัศนธาตุทางศิลปะที่จัดสร้างให้เกิดเป็นผลงานทางศิลปะ อันเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาศิลปะ ทั้งนี้ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ จะช่วยให้มองเห็นถึงคุณค่าของศาสนาพุทธ ผ่านร่องรอยความเชื่อ ความศรัทธาของผู้เลื่อมใสที่ผ่านกาลเวลามายาวนาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อ ความศรัทธาของชาวพุทธโดยผ่านร่องรอยที่ปรากฏขึ้นในรูปเคารพทางพุทธศาสนา
2. เกิดการพัฒนาผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ โดยการสังเคราะห์จากรูปเคารพทางพุทธศาสนา
3. ได้จัดแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ต่อสาธารณชน เพื่อให้ได้รู้สึกถึงแรงศรัทธาในพุทธศาสนาผ่านมุมมองที่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ไว้

ข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อมูลครบถ้วน แต่อาจจะไม่สมบูรณ์เพียงพอในทางด้านกลวิธี เนื่องจากผู้สร้างสรรค์อาศัยประสบการณ์การทำงานแบบเฉพาะตนสำหรับการดำเนินงานในระยะเวลาที่จำกัดที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์ต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการสร้างสรรค์ผู้สนใจควรศึกษาการสร้างสรรคงานในลักษณะจิตรกรรมสีน้ำมันเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรคงานศิลปะอย่างครบถ้วน

บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง

ชลุด นิมเสมอ.(2539).องค์ประกอบศิลปะ.กรุงเทพฯ:บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

วิบูลย์ สีสวรรณ.(2549). ศิลปวิชาการ 2 : ศิลปะคืออะไร. กรุงเทพฯ: มูลนิธิศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี อนุสรณ์.

แหล่งอ้างอิงจากอินเทอร์เน็ต

- จิตรกรรมไทยแบบประเพณี. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%88%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A1%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2>. (วันที่ค้นข้อมูล : 28 พฤศจิกายน 2560).
- ศิลปะแบบเรียลลิสม์. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://pronthipa.blogspot.com/2012/05/realism-1.html>. (วันที่ค้นข้อมูล : 28 พฤศจิกายน 2560).
- โอนอเร โดมิเย. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.samaporn.com/?p=1842>. (วันที่ค้นข้อมูล : 28 พฤศจิกายน 2560).
- Virginia Peck. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.lionsroar.com/artist-virginia-peck-faces-of-buddha-a-decade-long-inspiration/>. (วันที่ค้นข้อมูล : 28 พฤศจิกายน 2560).
- Hovsep Pushman. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://en.wikipedia.org/wiki/Hovsep_Pushman. (วันที่ค้นข้อมูล : 28 พฤศจิกายน 2560).
- สุรสิทธิ์ เสาว์คง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.rakbankerd.com/moca/view.php?id=31>. (วันที่ค้นข้อมูล : 28 พฤศจิกายน 2560).
- ศิลปะเป็นภาษาแห่งอารมณ์. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://sites.google.com/a/email.nu.ac.th/exhibition-art/kar-saedng-silpkrrm-rwm->

smay-khxng-silpin-run-yeaw-khrang-thi-33/silpa-rwm-smay/silpa-pen-phasahaeng-xarmn-khwam-rusuk. (วันที่ค้นข้อมูล : 28 พฤศจิกายน 2560).

- ศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://ieducationart.wordpress.com>. (วันที่ค้นข้อมูล : 28 พฤศจิกายน 2560).
- รูปแบบในลักษณะที่เหมือนจริงตามธรรมชาติ.[ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://danayart103.blogspot.com/2010/06/art.html>. (วันที่ค้นข้อมูล : 28 พฤศจิกายน 2560).

